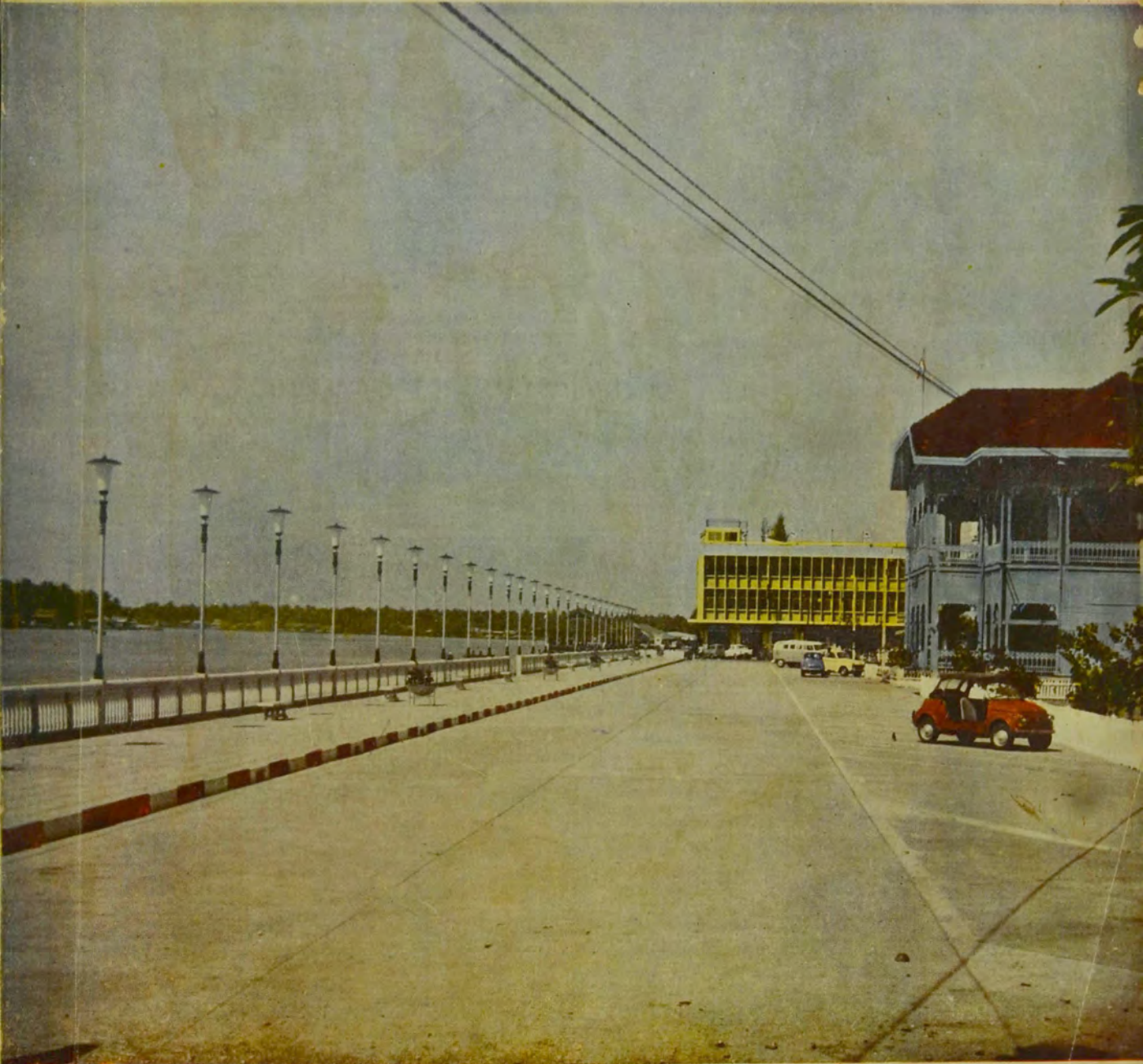

นันทบุรีสัมพันธ์

หนังสือแถลงข่าวของจังหวัดนันทบุรี
เพื่อการประชาสัมพันธ์

ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ ประจำเดือน มกราคม ๒๕๐๘

ภาพปก

- เชื้อนหน้าศาลากลางจังหวัดนนทบุรี
- สร้างด้วยเงิน ๔,๒๑๘,๓๕๐ บาท
- ยาว ๑๘๐ เมตร ได้ออกแบบเป็นพิเศษ ให้ป้องกันการถูกระแสน้ำเขาส่ง

จังหวัดได้เสนอขอให้สร้างเขื่อนนี้ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๓ กรมโยธาเทศบาลได้ทดสอบแนวการเขาส่งของกระแสน้ำ และได้พิจารณาแบบที่จะป้องกันดินพังโดยละเอียดจนในที่สุดได้เสนอของบประมาณแผ่นดิน เมื่อปีงบประมาณ ๒๕๐๔ ได้เริ่มงานก่อสร้างเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๐๔ แล้วเสร็จและทำพิธีมอบให้จังหวัดเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๐๔

เขื่อนนอกจากจะเป็นประโยชน์ในการป้องกันน้ำเขาส่งตลิ่ง ซึ่งอาจเป็นอันตรายแก่อาคารศาลากลางแล้ว ยังเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนตามโครงการพัฒนาเมืองนนทบุรีอีกด้วย

ในปัจจุบันนี้ สภาจังหวัดรับภาระจ่ายค่ากระแสไฟฟ้าของโคมแสงจันทร์ริมเขื่อน จำนวน ๓๐ ดวง และเทศบาลเมืองนนทบุรี รับผิดชอบในการจัดสวนดอกไม้และการตกแต่งบริเวณเขื่อน รวมทั้งหน้าศาลากลางจังหวัด.

สารบาญ

	หน้า
บรรณาธิการแถลง	ก
สัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัด	๑
การพัฒนาจังหวัดนนทบุรี	๑๔
สรุปข่าวที่น่าสนใจ	๓๕
ประชาธิปไตยแบบไทย	๔๑
กฎหมายที่ควรรู้	๕๔
สมรสแบบสมรัก	๕๕
การพัฒนาเกษตรกรรมในไต้หวัน	๖๒
การถือศีลอดของมุสลิม	๘๑
บุรุษผู้รอบรู้	๘๕
เรื่องของปู่เฒ่า	๕๑
หลายอารมณ์	๕๕
คุยกันเรื่องหนังสือ	๑๐๑
สังคมนนทบุรี	๑๐๕

บรรณาธิการแถลง

ในรอบ ๖ ปี ที่ผ่านมานี้ ระหว่าง ๒๕๐๓-๒๕๐๘ เมืองนนทบุรีของเรา ได้ก้าวหน้าไปมาก เกือบจะเรียกได้ว่าเปลี่ยนไปในทางด้อย่างหน้ามือเป็นหลังมือทีเดียว การพัฒนาดำเนินไปทุกด้าน ตั้งแต่การเศรษฐกิจ สังคม และ บริการสาธารณะ ที่สำคัญก็ได้แก่การบูรณะแหล่งเสื่อมโทรม สร้างอาคารพาณิชย์ ตลาดสด ตัดถนนหนทาง บูรณะคูคลอง สร้างเขื่อน สร้างโรงเรียน โรงพยาบาล สถานอนามัย สนามกีฬา พิพิธภัณฑ์ หอสมุด การปรับปรุง การคมนาคม ติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ สวนสาธารณะและอื่น ๆ ช่วยทำให้เมืองนนทบุรีเป็นเมืองที่สวยงามน่าอยู่น่าอาศัยมีชีวิตชีวาขึ้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้เป็นที่ประจักษ์แก่ชาวเมืองนนท์ และแขกต่างเมืองที่ได้มีโอกาสมาเยี่ยมชมแล้วเป็นอย่างดี การพัฒนาทุกสิ่งทุกอย่างที่กล่าวแล้วดำเนินมาด้วยดี ก็ด้วยการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่าง ส่วนราชการ เอกชน และประชาชนโดยทั่วไป อย่างไรก็ตามเป็นที่หวังกันว่า เมืองนนทบุรีของเราจะต้องเป็นเมืองที่สวยงาม น่าอยู่ยิ่งกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้อย่างแน่นอน

พูดถึงการพัฒนาบ้านเมืองมาพอหอมปากหอมคอแล้ว ใคร่ขออวยมาคุยกันเรื่องหนังสือ นนทบุรีสัมพันธ์เสียที ฉบับนี้คงเดินตามฉบับก่อน ๆ ในสาระสำคัญ ปกที่ท่านเห็นเป็นภาพเขื่อนหน้าเมือง เขื่อนนี้สร้างอยู่เป็นเวลานาน ใช้เงินถึง ๔ ล้านบาทเศษ แต่ก็ให้ผลน่าชื่นใจเพิ่มสง่าราศรีให้แก่ตัวเมืองเป็นอันมาก ในยามค่ำคืนดสว่างไสวด้วยไฟแสงจันทร์ ชาวเมืองนนท์คงจะภาคภูมิใจในสมบัติของตนมาก เคยวนเขื่อนเป็นที่เดินเล่น ทิ้งพวงมโหรีในยามเย็น ทักนเสียงในงานเทศกาล และอาจใช้ประโยชน์ส่วนรวมอื่น ๆ ได้อีกมากมาย ซึ่งไม่อาจสาธยายได้ครบในที่นี้

ฉบับนี้เราได้เพิ่มคอลัมน์พิเศษ เพื่อเสนอข่าวผลงานพัฒนาต่าง ๆ ของจังหวัดให้ทราบจากการขอสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารของจังหวัดนี้ คือเรื่องสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งท่านได้กรุณาให้สัมภาษณ์แก่เจ้าหน้าที่ของเรา

ระยะนี้ มีการกล่าวขวัญถึงการวางระบบการปกครองที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย ในอนาคต เมืองไทยเคยทดลองใช้ระบบประชาธิปไตยแบบตะวันตกหรือแบบฝรั่งมาหลายครั้ง หลายหน ผลที่ปรากฏนั้นก็เป็นที่ประจักษ์แก่ผู้สนใจในเรื่องนี้อยู่แล้วเป็นอย่างดี เรามีระบบการปกครองแบบไหนก็ตาม ประชาชนไทยทั้งมวลรวมทั้งชาวนนทบุรีด้วย ก็จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องและรับผลของระบบอันจะมีมาในอนาคตอย่างไม่ต้องสงสัย ไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือโดยอ้อม ตูสถานการณ์แวดล้อมปัจจุบันก็อาจจะเดาได้ว่า เมืองไทยของเราคงจะใช้ระบบประชาธิปไตยแบบไทยเสียเป็นแน่แท้ นนทบุรีสัมพันธ์จึงขอถือโอกาสนำความคิดเห็นของกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ผู้ทรงมีความรอบรู้และยังทรงเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดวางระบบการปกครองของไทยในอนาคตอีก ด้วยเรื่อง “ประชาธิปไตยแบบไทย” มาเสนอไว้ในฉบับนี้ โดยหวังว่าคงจะเป็นการให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตประจำวันของพวกเขาไว้มาก

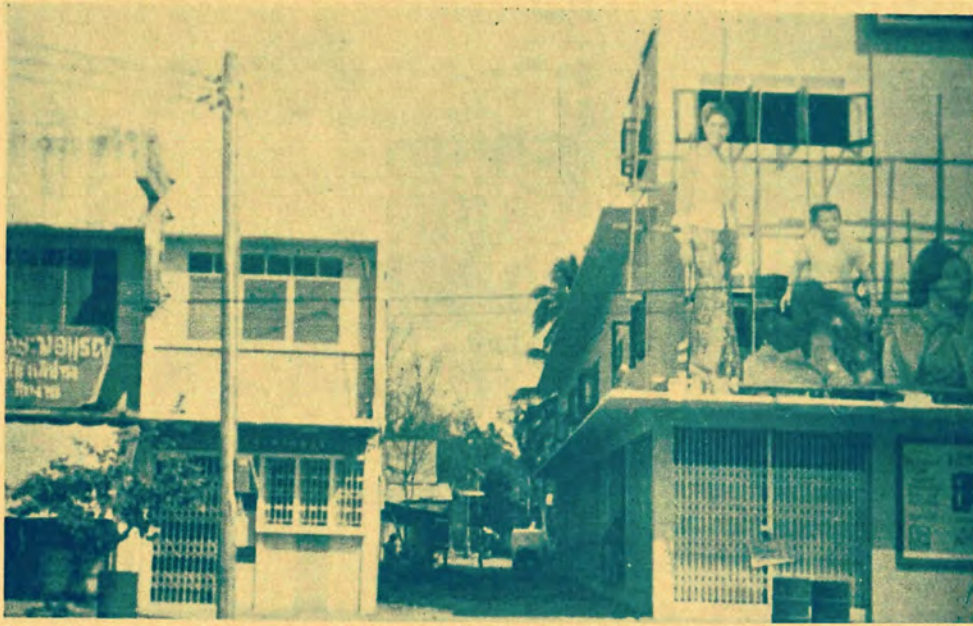
การศาสนาสำหรับฉบับนี้เราขอเสนอท่านได้ทราบถึงการประกอบศาสนกิจบางประการของพี่น้องชาวมุสลิม คือเรื่อง “การถือศีลอดของมุสลิม” โดย พ.อ. ปิ่น มุกกันต์ อธิบดีกรมการศาสนา

ภาคบันเทิง นอกจากเรื่องแปลของ *ซอมเมอร์เซทมอห์ม* เรื่อง “บุรุษผู้รอบรู้” แล้ว ขอแถมธรรมเนียมนิยายเรื่อง “บูเต็ม” โดย *เออน สุวรรณเมนะ* และ “หลายอารมณ์” โดย “๑๓๓” ส่วนสารคดีเรื่อง “การพัฒนาเกษตรกรรมในไต้หวัน” ซึ่งเสนอดิตต่อกันมา ๓ ฉบับแล้วนั้น ในฉบับนี้ขอเสนอฉากสุดท้ายของการพัฒนาการเกษตร คือเรื่อง “การเพิ่มผลผลิต” และขอปิดรายการเสียทีด้วย กับขอแถมสารคดีเรื่อง “สมรสแบบสมรัก” ของ พ.อ. ปิ่น มุกกันต์ อธิบดีกรมการศาสนา ซึ่งน่าสนใจมาก คอลัมน์อื่น ๆ เกี่ยวแก่ ชาวที่น่าสนใจในรอบเดือน การพัฒนาเมืองนนทบุรี คุยกันเรื่องหนังสือ กฎหมายที่ควรรู้ ภาพหน้ากลาง และข่าวสังคม คงเป็นไปตามแนวเดิม.

สวัสดิ์

บก.

การพัฒนาบ้านเมือง

(ภาพบน) เทศบาลเมืองนนทบุรี กำลังตัดถนนซอยสายใหม่ภายในบริเวณเมืองเพิ่มอีก ๑ สาย จากสามแยกถนนประชาราษฎร์ ที่ข้างโรงภาพยนตร์ใหม่ เป็นถนนกว้าง ๘ เมตร ยาว ๑,๐๐๐ เมตร

(ภาพล่าง) โรงภาพยนตร์ "ศรีพรสวรรค์" ที่สามแยกถนนพิบูลสงคราม และประชาราษฎร์ ราคาประมาณ ๒,๑๐๐,๐๐๐ บาท ของเอกชน เป็นโรงภาพยนตร์ที่สวยงามทันสมัยโรงแรกของจังหวัดนนทบุรี ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อร่วมมือกับทางการตามโครงการพัฒนาบ้านเมือง ได้แล้วเสร็จและเปิดบริการแก่ประชาชนแล้ว

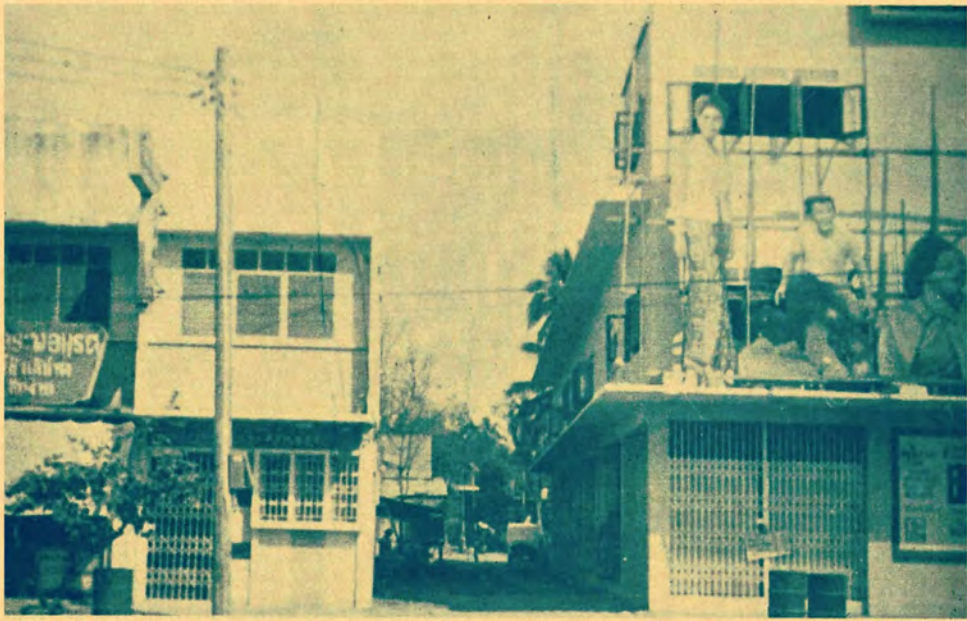
กรณีศึกษาที่สำคัญ

(ภาพบน) เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๐๘ พล.ต.อ. ประเสริฐ รุจิรวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย มาเป็นประธานในพิธีปลดปล่อยหญิงไร้อาชีพ ที่สถานสงเคราะห์หญิงบางประเภท ปากเกร็ด

(ภาพล่าง) นายจรัส สักรวัตร์ ศึกษาธิการจังหวัด กำลั๊งกล่าวรายงาน เสนอนายสอาด ปายะนันท์ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้เป็นประธาน เนื่องในพิธีวันครู เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๐๙ ที่หอประชุมจังหวัด

การพัฒนาบ้านเมือง

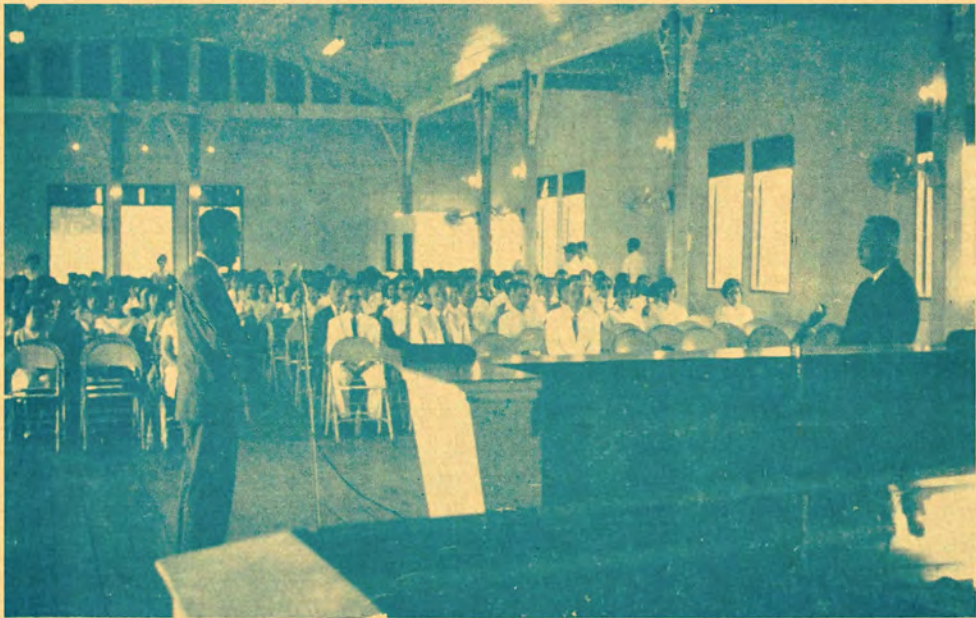

(ภาพบน) เทศบาลเมืองนนทบุรี กำลังตัดถนนซอยสายใหม่ภายในบริเวณเมืองเพิ่มอีก ๑ สาย จากสามแยกถนนประชาราษฎร์ ที่ข้างโรงภาพยนตร์ใหม่ เป็นถนนกว้าง ๘ เมตร ยาว ๑,๐๐๐ เมตร

(ภาพล่าง) โรงภาพยนตร์ "ศรีพรสวรรค์" ที่สามแยกถนนพิบูลสงคราม และประชาราษฎร์ ราคาประมาณ ๒,๑๐๐,๐๐๐ บาท ของเอกชน เป็นโรงภาพยนตร์ที่สวยงามทันสมัยโรงแรกของจังหวัดนนทบุรี ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อร่วมมือกับทางการตามโครงการพัฒนาบ้านเมือง ได้แล้วเสร็จและเปิดบริการแก่ประชาชนแล้ว

กรณีศึกษาที่สำคัญ

(ภาพบน) เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๐๘ พล.ต.อ. ประเสริฐ รุจิรวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย มาเป็นประธานในพิธีปลดปล่อยหญิงไร้อาชีพ ที่สถานสงเคราะห์หญิงบางประเภท ปากเกร็ด

(ภาพล่าง) นายจรัส สักวรรต ศึกษาธิการจังหวัด กำลังกล่าวรายงาน เสนอนายสอาด ปายะนันท์ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้เป็นประธาน เนื่องในพิธีวันครู เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๐๙ ที่หอประชุมจังหวัด

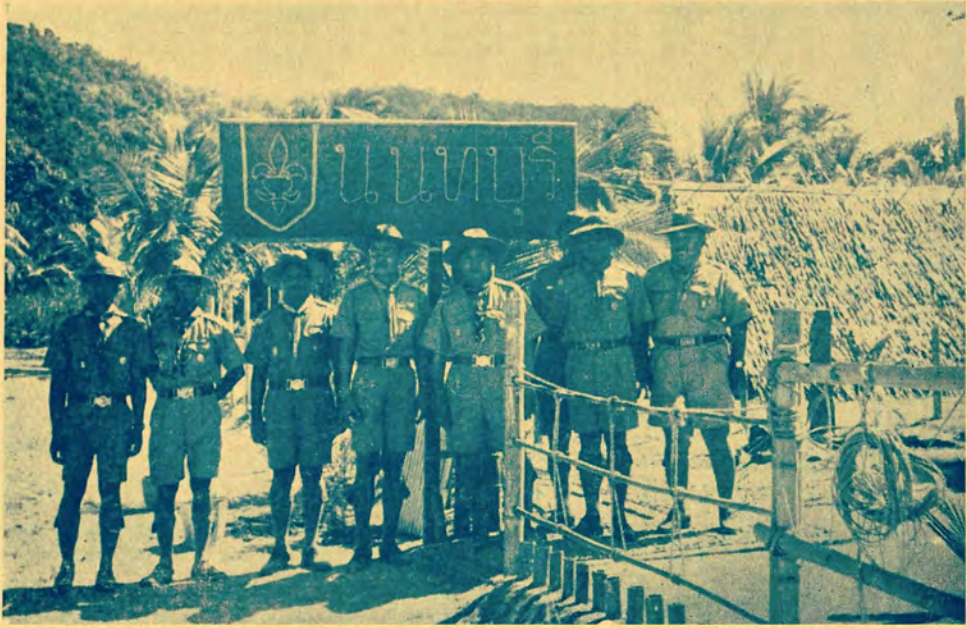
(ภาพบนซ้าย) เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๐๘ และ ๕, ๖, ๗ มกราคม ๒๕๐๙ นายสอาด ปายะนันท์ ผู้ว่าราชการจังหวัด ได้ออกไปประชุมข้าราชการ กำนันผู้ใหญ่บ้าน และครู ตามอำเภอต่าง ๆ เพื่อชี้แจงถึงสถานการณ์ของประเทศ ซึ่งอยู่ในภาวะคับขันด้วยภัยคอมมิวนิสต์ จึงขอให้ช่วยกันป้องกันปราบปราม และขอให้รักษาความสามัคคีไว้ นอกจากนี้ได้ชี้แจงถึงงานพัฒนาต่าง ๆ ให้ทราบ

□

□

(ภาพบนขวา) พ.ต.อ. สมัย สิริกุล ผู้กำกับ การตำรวจภูธรจังหวัดนนทบุรี ซึ่งได้ร่วมไปด้วย ได้กล่าวชี้แจงต่อที่ประชุมที่อำเภอบางกรวย

กรณีศึกษาที่สำคัญ

(ภาพบน) เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๐๘ ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี พร้อมด้วย พ.ต.อ. สมัย ศิริกุล ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด นายสอาด ศิริพัฒน์ นายอำเภอปากเกร็ด นายสมบูรณ์ นนท์พะสิริ นายอำเภอบางกรวย ได้ไปร่วมในพิธีชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ณ ค่ายวิชราวุธ ชลบุรี ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จมาทรงเป็นประธาน และได้ถ่ายภาพร่วมกันที่หน้าค่ายลูกเสือของจังหวัดซึ่งมาตั้งค่ายอยู่ในบริเวณนี้

(ภาพล่าง) เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๐๙ นายวิฑูร จักกะพาก ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนคร พร้อมด้วยนายบุรี พรหมลักษณ์ นายอำเภอมีนบุรี และคณะ ได้มาดูงานพัฒนาในบริเวณเขตเทศบาลเมืองบางบัวทอง ที่ได้รับการพัฒนาใหม่ ตามโครงการ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีศึกษาที่สำคัญ

□ ตักบาตรปีใหม่ ๒๕๐๕ □

เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๕
ทางจังหวัดและเทศบาลเมืองนนทบุรี
ได้จัดให้มีการทำบุญตักบาตร เนื่อง
ในเทศกาลขึ้นปีใหม่ ที่เขื่อนหน้า
ศาลากลางจังหวัด

เนื่องในงานนี้ มีประชาชนมา
ร่วมทำบุญตักบาตรประมาณ ๒,๐๐๐
คน

กรณีศึกษาที่สำคัญ

◁ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๕ ทางจังหวัดได้นำคณะข้าราชการของจังหวัดนนทบุรี จำนวน ๑๕๐ คน ไปดูงานต่าง ๆ ตามโครงการพัฒนาบุคคล ในภาพนี้ กำลังดูงานและฟังคำบรรยายกิจการจากเจ้าหน้าที่ของฟาร์มโกนหมไทย--เดินมาร์ค ที่ปากช่อง

ที่วัดสันอันตงงาม นนทบุรีบริเวณ ▷
วนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนา
บุคคล ที่ทางจังหวัดได้นำชม

□ □

◁ น้ำตกแหงสุวัต
ภายในวนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

□ □

น้ำตกสวนสัก ▷
แกมวกเหตุล

□ □

□ งานของเหล่ากาชาด □
 ◁ ผู้ว่าราชการจังหวัด กำลังประชุมร่วมกับคณะกรรมการเหล่ากาชาด จังหวัดนนทบุรี เพื่อดำเนินงานของเหล่ากาชาด ประจำปี ๒๕๐๕ ณ ห้องประชุมจังหวัด เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๐๕

□ □

▷ นางสุรีย์ ปายะนันท์ นายกเหล่ากาชาดจังหวัดนนทบุรี กำลังแจกเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มแก่ประชาชนยากจนของอำเภอไทรน้อย เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๐๕ มีผู้ได้รับแจกประมาณ ๑,๐๐๐ คน

นางบรรจง นิวาสะบุตร เลขานุการ ▷ เหล่ากาชาด กำลังแจกสิ่งของเครื่องใช้แก่เด็กนักเรียน

อำเภอเป็นอำเภอแรก ซึ่งต่อไปเหล่ากาชาดจะได้แจกโดยทั่วถึงทุกอำเภอ

◁ พ.อ. หลวงเสถียรโยธิน นายกพุทธสมาคม ซึ่งได้ร่วมไปด้วย กำลังสนทนากับประชาชนผู้ได้รับแจกเสื้อผ้า ซึ่งต่างก็มีความยินดีและซาบซึ้งในการช่วยเหลือของเหล่ากาชาดเป็นอย่างยิ่ง

มวกถ้อง

□ □

△ พระ

□ □

□ □

△ ฟ้า

□ □

□ □

△ บัว

□ □

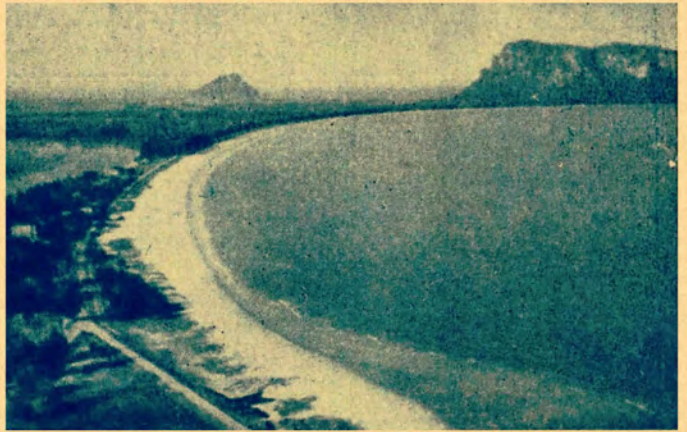
□ มุขกลอง □

◁ งาม

อ่าวประจวบคีรีขันธ์

อรุณรุ่ง

□ ภาพสารคดีท่องเที่ยวนานาชาติ □

◁ ขอนำเที่ยวยุโรปสักหน้อย
นี่คือ นคร หลวงโคเปน เฮเกน
ของเดนมาร์ก เป็นนครที่
สวยงามสะอาดเรียบร้อยแห่ง
หนึ่งของยุโรป มีนักท่องเที่ยว
ไปเยี่ยมชมกันปลละมาก ๆ

สวนตระบองเพชร ▷
ยามสายัณห์ที่ออริโซนา สหรัฐ
อเมริกา ที่มีอาณาเขตกว้าง
ขวาง สวยงามมากในฤดูออก
ดอก สงสัยว่าจะเป็นสวน
ตระบองเพชรแห่งเดียวในโลก
จึงมีผู้คนสนใจไปชมกันมาก

◁ สัตว์ประจำท้องถิ่นแห่ง
ขั้วโลกใต้ ซึ่งเป็นน้ำแข็ง
ตลอดปี ก็คือ ช้างน้ำ และ
นกเพนกวิน ในระยะหลายปี
ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้ชาติ
มหาอำนาจหลายชาติ ได้แก่
อังกฤษ อเมริกา รัสเซีย
และประเทศที่เจริญก้าวหน้า
ทางวิทยาศาสตร์กำลังสำรวจ
ขั้วโลกใต้อย่างขมกั้ขมมัน

สัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัด

โดยที่คณะหนังสือ “นันทบุรีสัมพันธ์” ของเราได้พิจารณาเห็นว่า เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ ๑ มกราคม ๒๕๐๕ ย่อมเป็นโอกาสอันดีที่ท่านผู้อ่านจะได้ทราบการเคลื่อนไหวต่าง ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาของจังหวัดนี้ จาก ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด ฉะนั้น เพื่อบริการแก่ท่านผู้อ่าน เป็นการเพิ่มพูนความสัมพันธ์อันดีระหว่างทางราชการกับประชาชน เราจึงได้ส่งผู้แทนของเราขอเข้าพบและสัมภาษณ์ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๕ เพื่อขอทราบความเป็นไปต่าง ๆ ของจังหวัดนันทบุรี ตลอดจนนโยบายที่จังหวัดนี้จะได้นำดำเนินการต่อไปในอนาคต จึงได้บันทึกมาโดยย่อเป็นเรื่อง ๆ ไปดังต่อไปนี้

— กองบรรณาธิการ —

□

□

เจ้าหน้าที่ สวัสดิ์ศรีรับท่านผู้ว่าราชการจังหวัด เนื่องในโอกาสขึ้นปีใหม่ ผมใคร่ขอถือโอกาสแสดงความปรารถนาดี และอำนวยการแก่ท่านและครอบครัวด้วย

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด ขอขอบคุณ และขอให้คุณตลอดจนครอบครัวจงประสบแต่ความสุขและความเจริญยิ่ง ๆ โดยเฉพาะกิจการของหนังสือ “นันทบุรีสัมพันธ์” ที่ได้ก้าวหน้ามาด้วยดีตลอดเวลา ๖ ปีที่แล้วมานี้ ขอจงก้าวหน้าต่อไป และเป็นที่ยินยอมของท่านผู้อ่านยิ่ง ๆ ขึ้นตลอดปี พ.ศ. ๒๕๐๘ นี้ด้วยเถิด

จะมีอะไรที่ได้ตามจากผมบ้าง ก็ยินดีที่จะสนอง โปรดตามมาได้

ถาม — เนื่องในโอกาสปีใหม่นี้ ท่านจะมีคำขวัญอันใดที่จะมอบให้แก่ประชาชนชาวจังหวัดนนทบุรีบ้าง ?

ตอบ— คำขวัญที่จะได้รับจากผม คงจะไม่สำคัญยิ่งไปกว่าที่ได้รับจากท่านผู้ใหญ่ในวงการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้ให้หลักการในเรื่องวิธิตำจิให้เป็นสุข ตามคำขวัญของท่านซึ่งมีข้อความดังนี้ :—

“จงทำดี มีศีลธรรม ถือความสัตย์
ฟังขจัดอกทั้งโลก และโกรธหลง”

อย่างไรก็ตาม ผมใคร่ขอถือโอกาสอัญเชิญ **กระแสพระราชดำรัส** ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย เมื่อวันที่ ๓๓ ธันวาคม ๒๕๐๘ มาประมวลให้ค่านและท่านผู้อ่านได้ทราบดังต่อไปนี้ :—

“แต่พร้อมกับที่บ้านเมืองของเรา กำลังพัฒนาก้าวหน้าไปนี้ ก็มีเหตุการณ์อันน่าวิตกเกิดขึ้นออกอย่างหนึ่งด้วย คือ ฝ่ายตรงข้ามได้แสดงเจตน์จำนงให้ทราบเป็นแน่ชัดว่า ประเทศไทยเป็นที่หมายที่เขาระุกราน และได้ลงมือทำการนั้นแล้ว ด้วยการโฆษณาชวนเชื่อ ด้วยการแทรกซึม และด้วยวิธีการอันรุนแรง ในที่ที่เขาทำทั่ว ๆ ไป เหตุการณ์ของโลกและของประเทศใกล้เคียง ก็ยังตั้งเครียดอยู่ จึงเป็นที่น่าห่วงใยว่า หากเราไม่สามารถป้องกัน และปราบปรามการรุกรานที่กล่าวมานั้นแล้ว ภัยอันใหญ่หลวง อาจจะต้องถึงตัวเราได้ ไม่วันใดก็วันหนึ่ง ท่านทั้งหลายอย่าได้มีความประมาท ขอให้ท่านต่อต้านการรุกรานนี้ ด้วยความร่วมมือกัน ทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่และฝ่ายประชาชน และด้วยความเสียสละ พร้อมทั้งตั้งใจประกอบกิจการงานด้วยความขยันขันแข็ง โดยมุ่งถึงความปลอดภัย และความวัฒนาถาวรของประเทศชาติโดยส่วนรวม เป็นสำคัญ”

กระแสพระราชดำรัสนี้มีความแจ่มแจ้ง และน่าประทับใจอย่างยิ่ง ถ้าหากประชาชนชาวจังหวัดนนทบุรีทุกท่านพึงปฏิบัติตามได้ ย่อมจะเป็นประโยชน์แก่ตนเอง และประเทศชาติอย่างไม่ต้องสงสัย

เรื่องเขื่อนหน้าศาลากลางจังหวัด

ถาม — ได้เห็นเขื่อนหน้าศาลากลางจังหวัดสร้างเสร็จอยู่ในสภาพเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอทราบ ว่า เขื่อนนี้มีขนาดยาวเท่าใด สร้างสิ้นเงินเท่าใด ? และได้มีการรับมอบกันเรียบร้อยแล้วหรือยัง ถ้ารับมอบแล้ว ขอถามว่าหน่วยราชการใดเป็นผู้รับมอบ การคิดไฟฟ้าสาธารณะตามริมเขื่อนอยู่ในหน้าที่ใคร รวมทั้งใครรับผิดชอบในการตกแต่งสวนสาธารณะบริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด ตลอดจนที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน ?

ตอบ — ขอชี้แจงว่า

(๑) เขื่อนนี้มีสภาพเป็นเขื่อนคอนกรีตเสริมเหล็กยาว ๓๗๐ เมตร ตามโครงการนี้ได้รวมทั้งขยายถนนคอนกรีต จากจุดศูนย์กลางเดิมออกไปอีก ๘ เมตร มีทางเท้ากว้าง ๔ เมตร พื้นแนวเขื่อนออกไป มีทางเท้าบนพื้นแนวท่อบหลังเขื่อนออกไปในแม่น้ำอีก ๑.๒๐ เมตร สุดทางเท้ามีลูกกรงคอนกรีตกัน และมีเสาไฟพร้อมด้วยโคมแสงจันทร์ทุกระยะ ๖ เมตร

(๒) สร้างสิ้นเงิน ๔,๒๗๘,๓๕๐ บาท ทั้งนี้ได้รวมค่าย้ายเสาไฟฟ้าจากแนวเดิมเข้ามาอยู่หน้าศาลากลางจังหวัด เพื่อขยายถนนให้กว้าง และค่าตกแต่งสวนดอกไม้หน้าศาลากลางจังหวัดให้รับกับบริเวณนี้ ซึ่งทราบว่าใช้เงินเพิ่มขึ้นอีก ๒๐,๐๐๐ บาทเศษ

งานดังกล่าวนี้ กรมโยธาเทศบาลเป็นผู้สังเคราะห์ดำเนินการให้โดยตลอด ตามคำขอร้องของทางจังหวัด ซึ่งได้ติดต่อขอให้สร้างเขื่อนนี้ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

(๓) ได้มีการรับมอบกันเรียบร้อยแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๐๔ โดยแบ่งหน้าที่กันดังนี้ —

— สภาจังหวัด รับผิดชอบและเสียค่าใช้จ่ายสำหรับค่ากระแสไฟฟ้าสาธารณะริมเขื่อนจำนวนทั้งสิ้น ๓๐ ดวง ซึ่งคำนวณว่าจะต้องจ่ายเงินเป็นจำนวนปีละประมาณเกือบ ๓๐,๐๐๐ บาท และ

— เทศบาลเมืองนนทบุรี รับผิดชอบในการบำรุงรักษาสวนดอกไม้บริเวณเขื่อนและบริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด โดยจะได้ปรับปรุงตกแต่งให้ดียิ่งขึ้น เช่น หาไม้ดอกมา

ระดับมากขึ้น จัดทำมหินสำหรับประชาชนได้นั่งพักผ่อนหย่อนใจ รวมทั้งรักษาความสะอาดในบริเวณนี้ด้วย

— สโมสรข้าราชการจังหวัดนนทบุรี รับมอบในการจัดสร้างศาลาไทย เพื่อประโยชน์ในการรับรองแขกและสมาชิก ในอันที่จะใช้พักผ่อนและรักษาระดับความสวยงามในบริเวณเขื่อนให้อยู่ในระดับที่ตลอดไป

ถาม — ท่านคิดว่าเขื่อนนี้จะมั่นคงยืนนานไปได้สักเท่าใด เพราะแต่เดิมมาหลายปีมาแล้วเคยได้สร้างถึง ๒ ครั้ง แต่แล้วก็พังไปทั้ง ๒ ครั้ง ?

ตอบ — ผมได้ทราบจากเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ของกรมโยธาเทศบาลว่า เขื่อนนี้อาจจะมีอายุยืนนานต่อไปได้อีกไม่ต่ำกว่า ๕๐-๕๐ ปี ทั้งนี้ เพราะได้ออกแบบป้องกันดินเลื่อนทะเลาะลงได้ระดับแล้ว เขื่อน เพราะความกดดัน และถูกน้ำเซาะไว้ด้วยแล้ว จึงหวังว่าคุณคงยินดีที่ได้ทราบข่าวนี้

การพัฒนาตัวเมืองนนทบุรี

ถาม — มีประชาชนส่วนใหญ่ออกความเห็นว่าการพัฒนาบ้านเมืองภายในตัวเมืองนนทบุรี ก็ได้สำเร็จเสร็จสิ้นไปแล้ว จึงใคร่ขอทราบว่าได้ใช้เงินไปในการพัฒนาตัวเมืองนนทบุรีนี้สักเท่าใด ?

ตอบ — ผลของการพัฒนาตัวเมืองนนทบุรี นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๐๗ ได้มีการจ่ายเงินไปแล้วทั้งสิ้นประมาณ ๒๐ ล้านบาทเศษ ในจำนวนนี้ครึ่งหนึ่งเป็นทรัพย์สินของทางการ หรือเป็นทรัพย์สินที่เอกชนสร้างแล้วยกให้แก่ทางการ ส่วนอีกครึ่งหนึ่งนั้น เป็นอาคารพาณิชย์ที่เอกชนหลายรายสร้าง เพื่อร่วมประสานนโยบายพัฒนาของทางการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลงานพัฒนาเมืองนนทบุรีนี้ ทางจังหวัดได้จัดพิมพ์รูปไว้สั้น ๆ เรียกว่า “เอกสารประชาสัมพันธ์ ฉบับที่ ๑” ซึ่งผู้สนใจจะติดต่อขอจากจังหวัดได้โดยไม่คิดมูลค่า

ถาม — ผมได้เห็นป้ายอนุสรณ์แสดงผลการพัฒนาจังหวัดนนทบุรี สร้างไว้หน้าศาลากลางจังหวัด ขอทราบว่ามีควมประสงค์เกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างใด และมีความสำคัญในการที่จัดสร้างขึ้นเป็นประการใด ?

ตอบ — บ้ายอนสรณ์ที่คนถามนี้ ได้จัดทำขึ้นไว้เพื่อเป็นเกียรติประวัติเกี่ยวกับงานพัฒนา
 ของจังหวัดนนทบุรี เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๐๗ รวมเวลา ๔ ปีเศษ ทั้งนี้ เพื่อเป็นเครื่อง
 เตือนใจสำหรับลูกหลานในอนาคตว่า งานต่าง ๆ ที่ได้พัฒนาขึ้นนั้น มิได้สำเร็จด้วยผลงาน
 ของคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ แต่หากสำเร็จด้วยดี เนื่องแต่ความร่วมมือของประชาชนและ
 หน่วยงานต่าง ๆ และควรระลึกด้วยว่า งานเหล่านี้ได้สำเร็จลงด้วยวิธีการที่ชาวสะอาด
 จริง ๆ

จากบ้ายันได้สรุปผลงานที่ได้พัฒนาในรอบ ๔ ปีเศษว่า ได้ดำเนินการตามโครงการ
 พัฒนารวม ๘ โครงการ คิดเป็นเงินที่ลงทุนทั้งสิ้นประมาณ ๖๐ ล้านบาท ส่วนในปี พ.ศ.
 ๒๕๐๘ และปีต่อ ๆ มา เรายังไม่ได้จัดทำขึ้นไว้ แต่เพียงประมาณได้ว่า ได้มีการพัฒนาบ้านเมือง
 ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นเงินไม่ต่ำกว่า ๓๐ ล้านบาท

สะพานข้ามแม่น้ำ

ถาม — เนื่องจากการพัฒนาตัวเมืองนนทบุรีเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอทราบว่า ทางจังหวัดจะมี
 นโยบายในการพัฒนารายการอื่น ๆ อย่างไรบ้างหรือไม่ เช่น การสร้างสะพานข้ามแม่น้ำ
 หรือการตัดถนนซอยตามแผนผังเมือง เป็นต้น ?

ตอบ — ทางจังหวัดได้ริเริ่มไว้หลายโครงการด้วยกัน โดยเฉพาะสะพานข้ามแม่น้ำนั้น เป็น
 โครงการที่ รัฐบาลได้รับหลักการไว้แล้ว คงรออยู่แต่ว่า จะจัดสรรเงินมาให้เมื่อใด
 เท่านั้น ซึ่งทางนี้เชื่อว่า คงจะต้องมีการพิจารณากันอย่างรอบคอบ เพราะเหตุการณ์ทาง
 ชายแดนกำลังตั้งเครียดอยู่ แต่เชื่อว่าในเร็ววันนี้ กระทรวงมหาดไทยคงจะส่งเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญ
 มาสำรวจข้อมูลต่าง ๆ เพื่อดำเนินการขอตั้งงบประมาณตามข้อเสนอของจังหวัดเป็นแน่*

* เราได้ทราบเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๐๘ กรมโยธาเทศบาลได้ส่งคณะช่างกองก่อสร้าง, กองผังเมือง และ
 สถาปนิก รวม ๕ คน มาร่วมพิจารณาความจำเป็นและข้อมูลต่าง ๆ กับจังหวัดแล้ว และได้กำหนดบริเวณที่จะ
 สร้างสะพานข้ามแม่น้ำว่า อาจจะต้องอยู่ในแนวซอยบุรีรังสรรค์ก็ได้ ทั้งนี้เพื่อจะได้ขยายผังเมือง และไม่ต้อง
 รื้อถอนอาคารในตัวเมืองปัจจุบัน ด้วยเหตุที่ลาดเชิงสะพานจะต้องใช้ความยาวประมาณถึง ๒๐๐ เมตร

ในปีต่อไปทางจังหวัดและเทศบาลจะได้พิจารณาหนักไปในทางขยายผังเมือง ซึ่งได้แก่ การตัดถนนซอยต่าง ๆ เพิ่มขึ้นตามความจำเป็น เพื่อสนองความต้องการของประชาชน เช่น ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้มอบให้เทศบาลตัดถนนซอยสวนใหญ่ ๓ สาย ซึ่งบัดนี้งานดินเสร็จเรียบร้อยแล้ว คงจะได้เริ่มลาดยางภายในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ นี้

นอกจากซอยสวนใหญ่แล้ว ทางจังหวัดกำลังร่วมกับเทศบาลตัดซอยขึ้นใหม่อีก ๓ ซอย เริ่มตั้งแต่ข้างโรงมหรสพใหม่ ขนานไปทางด้านตะวันออกของเรือนจำกลางบางขวาง เพื่อไปจติดกับถนนสายเร็วดี—ศรีบุญยานนท์ ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างกรุยทาง สำหรับซอยใหม่ข้างโรงพยาบาลยันตัน ในปัจจุบันเทศบาลกรุยไปได้แล้วประมาณ ๓๐๐ เมตร เป็นถนนขนาดกว้าง ๖-๘ เมตร ซึ่งตามโครงการครบรูป ถนนสายนี้เฉพาะที่อยู่ในเขตเทศบาลจะยาวประมาณ ๓ กิโลเมตรเศษ ซึ่งจะได้ดำเนินการต่อไปเป็นปี ๆ ไป เชื่อแน่ว่า ถ้าหากดำเนินการได้เสร็จสิ้น จะช่วยขยายบริเวณดินที่อยู่อาศัยของประชาชนได้มากขึ้น เพราะจะเป็นทางให้ประชาชนได้จัดสรรที่ดินปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัยเพิ่มขึ้นกว่าปัจจุบันได้อีกหลายเท่า

ถาม — ท่านมีความคิดเห็นเป็นข้อสังเกตประการใดบ้าง ที่เกี่ยวกับเรื่องการขยายบ้านเมืองดังกล่าวแล้ว ?

ตอบ — เนื่องจากเมืองนนทบุรีเป็นเมืองชานพระนคร การขยายตัวจึงเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก ในปีหนึ่ง ๆ จำนวนประชากรได้เพิ่มขึ้นเฉพาะในเขตเทศบาลหลายพันคน การก้าวหน้าเกี่ยวกับความเจริญของบ้านเมืองดังกล่าวแล้วนี้ จึงเป็นการขยายตัวอย่างรวดเร็วเกินกว่าที่คาดไว้ ยกตัวอย่างให้เห็นได้ง่าย ๆ เช่น ตลาดสดเดิมก่อนพัฒนามีจำนวนผู้ค้าเพียง ๓๕ ราย เราจึงได้สร้างตลาดสดขึ้นใหม่ใหม่ที่ต่งทำการค้าไว้สำหรับผู้ค้า ๓๐๐ ที่ ก็ปรากฏว่าแผงตั้งขายเหล่านี้มีผู้ค้าเต็มภายใน ๓ ปี ต่อมาได้สร้างตลาดผลไม้เพิ่มขึ้นอีก ๓ หลัง มีแผงค้าประมาณ ๘๐ ที่ ก็ยังไม่พอแก่ความจำเป็นอีกเช่นเดียวกัน ในขณะนี้ต้องขยายตลาดที่มีอยู่ให้กว้างขึ้น โดยทำหลังคาเชื่อมต่อระหว่าง ๒ ตลาดนี้ให้เป็นตลาดเดียวกัน จึงกลายเป็นตลาดคอนกรีตดาวกว้าง ๓๐ เมตร ยาวถึง ๘๕ เมตร แต่แม้กระนั้นก็ยังไม่พอแก่ผู้ทำการค้า

จังหวัดจึงได้มอบหมายให้เทศบาลดำเนินการสร้างแฉ่งลอยกึ่งถาวรขึ้นในบริเวณด้านหลังตลาดติดกับคลองวัดบางขวาง ในเนื้อที่ประมาณ ๓ ไร่เศษ เพื่อให้เพียงพอแก่ผู้ค้าอีกเกือบ ๓๐๐ ราย อย่างไรก็ตาม เชื่อว่าตลาดสดซึ่งมีชายประมาณเกือบ ๖๐๐ คน คงจะต้องเต็มอีกภายในเวลาไม่ถึง ๒ ปีข้างหน้า จึงควรกำหนดโครงการไว้เสียแต่ในขณะนี้ว่า จะควรจัดศูนย์การค้าเพิ่มขึ้นในบริเวณใดต่อไป

ในทำนองเดียวกัน อาคารพาณิชย์ที่สร้างโดยเทศบาลและเอกชน ก็กำลังอยู่ในความต้องการของประชาชนเป็นอย่างมากตลอดมา ดังจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนี้อาคารพาณิชย์ตึกแถว ๒ ชั้น แซงกันในราคาकुหาละ ๗๐,๐๐๐ บาทเศษ และอาคารพาณิชย์ ๓ ชั้น แซงกันในราคาकुหาละ ๓๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ยังได้มีเอกชนมาสร้างโรงภาพยนตร์ถาวรขึ้นอีก ๓ โรง ด้วยเงินถึง ๒,๓๐๐,๐๐๐ บาทเศษด้วยแล้ว ความคับคั่งของวงการค้ายิ่งเพิ่มมากขึ้นตามส่วนไปด้วย

ในกรณีเช่นนี้ ย่อมจะพึงคาดหมายได้ว่า จะต้องเร่งพิจารณาขยายบริเวณแหล่งการค้าให้กว้างขวางออกไปอีก ภายในอนาคตอันใกล้ ซึ่งในสภาพปัจจุบัน การขยายเมืองอาจขยายได้ ๒ ทาง คือ ทางด้านใต้ ขยายไปทางถนนสายใน (พิบูลสงคราม) และตามถนนสายต่าง ๆ ส่วนทางด้านตะวันออก ซึ่งกำลังมีการขยายเมืองคึกคักยิ่งกว่าทางด้านใต้อยู่แล้ว คือ ขยายไปตามแนวถนนสายนอก (ประชากรสวรรค์) และตามถนนซอยต่าง ๆ จนถึงคลองบางซื่อนั้น น่าจะส่งเสริมยิ่งขึ้นเป็นพิเศษ รวมทั้งควรจะได้มีการขยายบริเวณดินที่อยู่อาศัยไปตามแนวถนนสายสำคัญอีกหลายสายพร้อม ๆ กัน เช่น ถนนดิวานนท์ ถนนงามวงศ์วาน ถนนแจ้งวัฒนะ ถนนสนามบินน้ำ และถนนนนทบุรี ๓ เป็นต้น

เรื่องตลาดนัดทุเรียน

ถาม — ตลาดนัดทุเรียน เท่าที่ได้ดำเนินการมา ๒-๓ ปีแล้วนั้น ได้ทราบว่าเป็นผลดีแก่การส่งเสริมการค้าให้กับชาวสวน อีกทั้ง การประกวดทุเรียน ประจำปี ก็เป็นการช่วยกระตุ้นเตือนให้มีการส่งเสริมคุณภาพของทุเรียนในจังหวัดนี้ได้ดียิ่งขึ้นอีกมาก จึงขอทราบว่าเป็นปี พ.ศ. ๒๕๐๘ นี้ ทางกรมจะจัดให้มีตลาดนัดทุเรียน และมีการประกวดทุเรียนเหมือนเช่น

เคยหรือไม่ และจะมีทางใดที่จะป้องกันมิให้ทุเรียนนอกเข้ามาปลอมปนขายในตลาดนัดทุเรียนของเมืองนนทบุรีบ้าง มิฉะนั้นแล้วผู้ซื้อจะพากันเสื่อมความนิยม และจะเป็นภัยใหญ่ยิ่งแก่ชาวสวนทุเรียนในอนาคต?

ตอบ — ในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ นี้ จังหวัดและเทศบาลได้ดำริจะจัดให้มีตลาดนัดทุเรียน และจัดให้มีการประกวดทุเรียนเหมือนเช่นเคย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะพยายามหาทางป้องกันมิให้ทุเรียนนอกเข้ามาปลอมปนขายให้ได้ผลเป็นอย่างดีที่สุด

ในเรื่องการจัดตลาดนัดทุเรียนสำหรับทุเรียนสวนเมืองนนท์นั้น ปรากฏว่ายังมีผู้เข้าใจผิดอยู่เสมอ เช่น เข้าใจผิดคิดว่าเราห้ามมิให้เอาทุเรียนนอกเข้ามาขายในเขตจังหวัดนนทบุรี ซึ่งตามความจริงแล้ว เราห้ามเฉพาะการนำเข้ามายาขายในเขตตลาดนัดทุเรียนเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อสงวนคุณภาพและชื่อเสียงของทุเรียนสวนเมืองนนท์ไว้ให้อยู่ในความนิยมของผู้ซื้อตลอดไป ผมเชื่อว่าคนไทยผู้มีใจเป็นธรรมทุกคน คงจะให้ความเห็นใจและคงจะไม่ประสงค์จะส่งเสริมให้มีการฉ้อโกงหรือปลอมปนสินค้าต่าง ๆ แพร่หลายยิ่งขึ้น ซึ่งเรื่องทำนองนี้ ผมได้อ่านหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง ซึ่งเขียนความเห็นในทางที่เห็นใจจังหวัดเราเป็นอันมาก ผมจึงขอมอบเรื่องนี้ฝากให้ท่านบรรณาธิการเพื่อพิจารณานำลงในหนังสือ 'นนทบุรีสัมพันธ์' ให้ท่านผู้อ่านได้ทราบโดยทั่วกันด้วยแล้ว

เรื่อง การพัฒนาเมืองบางบัวทอง

ถาม — ได้ทราบว่า เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๐๘ ได้มีการประกอบพิธีเปิดป้ายอาคารพาณิชย์และตลาดสดที่บางบัวทอง โดยมีท่านปลัดกระทรวงมหาดไทยมาเป็นประธานในพิธี จึงใคร่ขอทราบว่าการพัฒนาเมืองบางบัวทอง เท่าที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้น พอจะสรุปให้ทราบได้หรือไม่ว่า มีอยู่อย่างใดบ้าง?

ตอบ — โครงการพัฒนาเมืองบางบัวทองนั้น แบ่งได้เป็น ๓ โครงการ คือ

โครงการแรก ดำเนินการระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๐๕ ใช้เงินไปประมาณ ๓,๗๗๐,๐๐๐ บาท ได้แก่การสร้างหอประชุม สถานีอนามัยชั้นหนึ่ง โรงเรียนวัดละหาร และกิจการอื่น ๆ

โครงการที่สอง ได้แก่โครงการพัฒนาบ้านเมือง ดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๕—๒๕๐๘ ใช้เงินประมาณ ๘,๘๓๐,๐๐๐ บาท ได้แก่การสร้างตลาดสด ๓ หลัง อาคารพาณิชย์ ๑๔ บล็อก รวม ๑๒๘ คูหา, ถนนลาดยางภายในบริเวณตลาด ๓๐ สาย, ถนนคอนกรีตภายในตัวเมือง ยาว ๑ กิโลเมตร, เขื่อนริมคลอง และติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ, ส่วนสาธารณะกับสะพานคอนกรีตข้ามคลองพระพิมล

รวม ๒ โครงการนี้ใช้เงินทั้งสิ้นประมาณ ๑๐ ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นเงินที่ประชาชนอุทิศสมทบ ซึ่งได้แก่การสร้างอาคารพาณิชย์ แล้วยกให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่เทศบาลทันที นับว่าประชาชนได้ให้ความร่วมมืออย่างใกล้ชิด และโครงการนี้เองที่ท่าน *ปลัดกระทรวงมหาดไทย* *ถวิล สุนทรสารทูล* ได้มาเป็นประธานในพิธีเปิดเมื่อเดือนที่แล้ว คือ ต้นเดือนธันวาคม ศกก่อน

สำหรับโครงการที่สาม ได้แก่โครงการที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาบ้านเมืองบางบัวทอง ได้ใช้เงินทั้งสิ้นประมาณ ๘,๓๐๐,๐๐๐ บาท มีโครงการโดยย่อ คือ การตัดถนนจากจังหวัดไปเชื่อมบางบัวทอง ซึ่งช่วยให้อำเภอบางบัวทองติดต่อกับอำเภออื่น ๆ ได้โดยสะดวก เช่น ติดต่อกับอำเภอบางกรวย, บางใหญ่ และไทรน้อย เป็นต้น ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ จะได้พยายามกรุยถนนสายนี้ให้เชื่อมติดต่อกับจังหวัดพระนคร ณ บริเวณการไฟฟ้ายันฮี ซึ่งเชื่อว่าแน่แท้ ถ้าเจ้าของที่ดินที่เหลืออีก ๒ ราย ยอมเสียสละที่ดินให้ตัดถนน ก็คงจะช่วยให้การคมนาคมระหว่างอำเภอบางบัวทองติดต่อกับจังหวัดพระนครได้โดยสะดวกภายในฤดูแล้งหน้า

ถาม—ได้ทราบว่าการพัฒนาตลาดบางบัวทองในปัจจุบัน ได้สำเร็จลุล่วงตามโครงการแล้วเพียงครึ่งบริเวณเมืองเดิม ยังคงเหลือด้านเหนือของคลองอีกเกือบครึ่งเมือง ซึ่งยังมีสภาพเป็นตลาดเอกชน ข้าราชการโทรคมนาคมไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่มาก จะมีทางใดที่จะช่วยประสานงานกับประชาชน ให้ช่วยกันพัฒนาบ้านเมืองในเขตนี้เสียใหม่ เพื่อให้เมืองทั้งเมืองสะอาดสวยงาม ครบถ้วนบริบูรณ์ได้บ้าง ?

ตอบ — เป็นความจริง ที่ตลาดเอกชนดังกล่าวแล้วยังไม่ได้รับการพัฒนาให้ดีเหมือนบริเวณตลาดสด และอาคารพาณิชย์เทศบาล แต่ในขณะนี้ขอให้อำเภอร่วมมือกับเจ้าของตลาดทำแผนผังเมืองใหม่ เพื่อพัฒนาต่อไปแล้ว ในปัจจุบันกำลังอยู่ในระหว่างเจรจาให้ผู้เช่าเดิมรื้อถอนเป็นลำดับไป หากโครงการนี้สำเร็จบริบูรณ์ จะมีอาคารพาณิชย์สร้างขึ้นใหม่ประมาณ ๓๐๐ คูหา และตลาดสดถาวรอีก ๓ หลัง รวมทั้งจะมีการปรับปรุงถนนหนทางเสียใหม่อีกประมาณ ๕-๖ สาย เช่นเดียวกับทางฟากตะวันตกของเทศบาล ฉะนั้น หากไม่มีอุปสรรคงานพัฒนาบริเวณใหม่นี้คงจะแล้วเสร็จภายใน ๒-๓ ปีข้างหน้า

การพัฒนาคมนาคม

ถาม — เกี่ยวกับการส่งเสริมการคมนาคม คือ การตัดถนนสายบางบัวทองให้ทะลุถึงจังหวัดพระนครนั้น ได้ทราบว่าราษฎรส่วนใหญ่ยินดีเสียสละที่ดินให้ตัดถนนเกือบครบถ้วนแล้ว แต่ยังคงเหลืออีก ๒ ราย ยังไม่อุทิศที่ดินให้ จึงขอทราบว่าจะมีทางใดแก้ไขอุปสรรคให้เจ้าของที่ดินอีก ๒ ราย อุทิศที่ดินเพื่อสาธารณประโยชน์ให้เสร็จสิ้นไปได้บ้าง

ตอบ — ในขณะนี้เจ้าของที่ดินตามแนวถนน ตั้งแต่อำเภอไทรน้อย—อำเภอบางกรวย ระยะทางประมาณ ๓๒ กิโลเมตร ได้ยินยอมยกที่ดินให้ตัดถนนเป็นจำนวนมากกว่า ๓๐๐ ราย คิดเป็นเงินค่าที่ดินที่ยกให้มากกว่า ๕ ล้านบาท โดยเฉพาะตอนบางกรวย—การไฟฟ้ายันฮี ระยะทาง ๓.๒ กิโลเมตร มีเจ้าของที่ดินอยู่ทั้งสิ้น ๖๗ ราย ได้ยกที่ดินให้เพื่อตัดถนนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ๖๕ ราย ยังคงเหลือขาดอยู่อีกเพียง ๒ รายเท่านั้น แต่ละรายเราขอที่ดินทำถนนกว้าง ๘ เมตร ซึ่งจะผ่านที่ดินของแต่ละเจ้าของ เป็นระยะทางยาวไม่เกิน ๓๐๐ เมตร ซึ่งนับว่าเป็นเนื้อที่เล็กน้อยมาก ในเมื่อเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่พึงจะได้รับ คือ ความสะดวกสบายของตนเอง และของประชาชนร่วมจังหวัดเดียวกันอีกมากกว่า ๓๐๐,๐๐๐ คน ยิ่งกว่านั้นที่ดินของตนก็ยังมีราคาสูงขึ้นอีกเป็นอันมาก การเสียสละที่ดินเพียงจำนวนเล็กน้อยเท่านั้นย่อมจะช่วยยังประโยชน์ให้แก่ตนเองและส่วนรวมได้อย่างมหาศาล

ถ้าจะพิจารณาในแง่ของทางการแล้ว เราไม่อาจจะเสียเงินเพื่อทดแทนให้เจ้าของที่ดิน ทั้งสองแปลงนี้ได้แต่อย่างใด เพราะเหตุว่า ถ้าให้ค่าทดแทน ๒ แปลงนี้แล้ว เราก็จำเป็นต้อง ให้ค่าทดแทนแก่เจ้าของที่ดินรายอื่น ๆ อีกเกือบ ๕๐๐ ราย โดยนัยเดียวกัน จึงเหลืออยู่ เพียงทางเดียวก็คือ ใคร่ขอวิงวอนเจ้าของที่ดินทั้ง ๒ รายนั้น ให้ช่วยกันเสียสละเพื่อ สาธารณประโยชน์ครั้งนี้ด้วย หรือหากจะมีทางใดที่ประชาชนอีก ๓๐๐,๐๐๐ คน จะช่วย กันแข็งแรงใหญ่โตยังไม่ตกลงเสียสละอีก ๒ รายนี้ ยินยอมเสียสละให้ได้ ก็จะเป็นการช่วยเพื่อน ร่วมจังหวัดและช่วยบ้านเมืองได้เป็นอันมาก

มีข้อควรจะได้ทราบอีกเรื่องหนึ่งก็คือ ทางจังหวัดได้สังเกตเห็นความจำเป็นของทาง สายนี้เป็นอย่างดี ว่าเป็นความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง จึงได้มีการลงทุนเป็นการ ก่อสร้างทางสายนี้ไปแล้วประมาณ ๘ ล้านบาท แม้กระนั้นก็ยังมีส่วนที่จะต้องทำต่อไปอีกมาก เช่น การปรับปรุงถนนระหว่างอำเภอบางบัวทอง—อำเภอไทรน้อย ให้ถาวรใช้ได้ทุก ฤดูกาล การกฤษฎีกาจากบางกรวยให้มาติดต่อกับจังหวัดพระนคร รวมทั้งทำพินทางให้ถาวร ด้วย ยิ่งกว่านั้นยังมีนโยบายที่จะกฤษฎีกาอีก ๒ สาย คือ จากอำเภอไทรน้อย ให้ไปเชื่อม ติดต่อกับอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ระยะทางประมาณ ๓๕ กิโลเมตร และกฤษฎีกา จากอำเภอบางบัวทองไปเชื่อมติดต่อกับอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ระยะทาง ประมาณ ๗ กิโลเมตร นอกจากนั้นแล้วเรายังจำเป็นที่จะต้องขยายทางให้กว้างกว่าปัจจุบัน รวมทั้งเสริมพินทางให้หนาและถาวรยิ่งขึ้น เพียงโครงการดังกล่าวข้างต้นก็จะต้องใช้เงินต่อไป อีกไม่น้อยกว่า ๓๐ ล้านบาท งานซ่อมแซมถนนนี้ประจำปีจะต้องใช้เงินไม่ต่ำกว่า ๒-๓ แสน บาท จึงเป็นการเหลือกำลังที่ทางจังหวัดจะจัดหาเงินมาดำเนินการให้สมบูรณ์อย่างแท้จริงได้ จังหวัดจึงได้เปิดการเจรจากับกรมทางหลวง กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ เพื่อขอมอบทาง สายนี้ให้กรมทาง ฯ ดำเนินการก่อสร้าง และบูรณะเป็นลำดับไป โดยได้ขอร้องมอบงานนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นต้นมา และได้รับตอบจากกรมทางหลวงว่า ถ้างบประมาณไม่ขัดข้องก็ ยินดีจะรับมอบงานสร้างและซ่อมทางสายนี้จากจังหวัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นไป

อนึ่ง ผมใคร่ขอแจ้งให้ทราบด้วยว่า เมื่อปีเศษมาแล้วทางจังหวัดได้รับเชิญจากกรมทาง ฯ ให้ไปร่วมพิจารณาจัดทำโครงการก่อสร้าง และขยายทางสายนี้ให้เข้ามามาตรฐานตามโครงการ ๗ ปี โดยจะใช้เงินประมาณ ๓๓ ล้านบาท ซึ่งทางนี้ยอมแล้วแต่นโยบายของรัฐบาลว่าจะจัดสรรวงเงินให้ปีละเท่าใด และกรมทาง ฯ ได้จัดชั้นความจำเป็นของทางสายนี้ไว้ในโครงการสร้างทางหลวงในภาคกลางของประเทศ อยู่ในลำดับที่ ๕ ซึ่งเชื่อว่า หากสำเร็จลุล่วงตามนโยบายนี้แล้ว จะช่วยยังประโยชน์อันใหญ่ยิ่งแก่ประชาชนชาวชนบทบุรีได้โดยทั่วกัน และอย่างน้อยที่สุดก็เชื่อว่ากรมทาง ฯ คงจะสามารถจัดสรรเงินเพื่อบูรณะทางสายนี้ได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นไป และน่าจะจัดให้ได้ไม่ต่ำกว่าปีละ ๔-๕ แสนบาท ดังเช่นที่ได้เคยให้ความอุปการะแก่จังหวัดในการปรับปรุงทางหลวงจังหวัด สายชนบทบุรี ๓ มาแล้วในขณะนี้

เรื่องภาษีบำรุงท้องที่

ถาม — ได้ทราบว่าคณะกรรมการประเมินราคาที่ดิน เพื่อดำเนินการตีราคาที่ดินเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอทราบว่าการประเมินครั้งหลังนี้สูงขึ้นหรือไม่เพียงใด เทียบกับจังหวัดอื่น ๆ แล้ว ของเราสูงกว่าเขาหรือไม่ ? และจะเริ่มเก็บภาษีนี้เมื่อใด ?

ตอบ — คณะกรรมการได้ประเมินราคาที่ดินเสร็จเรียบร้อยแล้ว สรุปได้ว่าราคาที่ดินได้ประเมินสูงขึ้นอีกประมาณ ๒๐-๒๕ % ซึ่งนับว่ายังไม่สูงมากนัก ในเมื่อเทียบกับราคาแท้จริง โดยเฉพาะราคาที่ดินในชนบทบางตำบลเกือบไม่มีการเปลี่ยนแปลง ในชั้นนี้พอจะสรุปได้ว่าเจ้าของที่ดินจะต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ในระหว่างไร่ละประมาณ ๓๐-๓๐ บาท เทียบกับจังหวัดใกล้เคียงบางจังหวัด ปรากฏว่า ในจังหวัดนั้น ๆ คณะกรรมการของเขาได้ประเมินสูงกว่าเมื่อ ๕ ปีก่อนถึง ๓๐๐ % และเสียภาษีที่ดินในอดีตไร่ละ ๗๐-๘๐ บาท

ในัจจุบันนี้ ทางจังหวัดได้จัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ได้ประมาณปีละ ๓,๓๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ในปี ๒๕๐๘ เชื่อว่าคงจะได้รับภาษีเพิ่มขึ้นอีกไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งนับว่าน่าจะยัง

ไม่เพียงพอกแก่ความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายในการพัฒนาบ้านเมืองในปัจจุบัน ซึ่งถ้าหากได้มีการประเมินสูงขึ้นตามสภาพอันแท้จริงเท่าที่ควรแล้ว สภาจังหวัดย่อมจะมีโอกาสได้รับเงินภาษีบำรุงท้องที่จากจังหวัดไม่ต่ำกว่าปีละ ๓-๕ ล้านบาท ทั้งนี้ ย่อมเป็นที่น่าเสียดายโอกาสอันดีครั้งนี้นมาก.

= จบตอน ๑ =

อยากให้ประเทศชาติพัฒนา
ชาวประชาต้องช่วยกันเสียภาษี

ภาษีบำรุงท้องที่
ใช้ในการพัฒนานนทบุรี โดยเฉพาะ

การพัฒนาจังหวัดนนทบุรี

ในรอบเดือนนี้มีข่าวเกี่ยวกับการพัฒนาในจังหวัด ทั้งการพัฒนาทางวัตถุและ
พัฒนาตัวบุคคล สรุปได้ดังนี้ —

ส่วนจังหวัด

งานถมดินถนนสายบางกรวย—ไทรน้อย ตอนบางกรวย—การไฟฟ้าอันสี่

งานถมดินถนนสายบางกรวย—ไทรน้อย ตอนบางกรวย—การไฟฟ้าอันสี่ ระยะทาง
๓,๗๕๐ เมตร ในวงเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท กำลังเริ่มดำเนินการถมดิน โดยเริ่มเป็น ๒ จุด
เข้าหากัน คือที่จุดการไฟฟ้าอันสี่ และบางกรวย คาดว่าจะทำงานได้แล้วเสร็จตามสัญญาภายใน
ในเดือนกุมภาพันธ์ ศกนี้

งานซ่อมถนนสายบางกรวย—ไทรน้อย

งานซ่อมถนนสายบางกรวย—ไทรน้อย ตอนท่าเทียบเรือสภาจังหวัด—บางกรวย—
บางใหญ่—บางบัวทอง แล้วเสร็จ

งานจัดทำสนามกีฬา ค่ายลูกเสือและสวนสาธารณะ

งานสร้างสนามกีฬา ค่ายลูกเสือและสวนสาธารณะ ที่วัดโบสถ์ดอนพรหม ตาม
โครงการ ๓ ปี ในวงเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขณะนี้งานถมดินสนามกีฬาและสร้างศาลา
อำนวยการเสร็จแล้ว กำลังเร่งงานสร้างค่ายลูกเสือและสวนสาธารณะ โดยขุดขยายคูสวน
สาธารณะ ตบแต่งดินในบริเวณ โดยใช้รั้วชุดของสภาจังหวัด กับปลูกไม้ประดับในสวน
สาธารณะ

การไปดูงานเกษตรที่ปากช่องและวนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๘ ทางจังหวัดได้ขออนุญาตกระทรวงมหาดไทย นำ
ข้าราชการและพนักงานเทศบาลไปดูงานเกษตรที่ปากช่องและวนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ใน

ความอำนวยความสะดวกของท่านผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี มีผู้ร่วมไปดูงานประมาณ ๓๗๐ คน ออกเดินทางจากจังหวัดเวลา ๐๗.๐๐ น. เมื่อถึงฟาร์มโคนมปากช่อง ภารกิจของฟาร์มโดยเจ้าหน้าที่ของฟาร์มได้บรรยายสรุปกิจการของฟาร์มนี้ แล้วนำชมโรงเลี้ยงโคนม และสถานที่อื่น ๆ ของฟาร์ม นอกจากนี้ทางฟาร์มได้กรุณาให้บริการนมสดแก่คณะเจ้าหน้าที่ดูงานของเราด้วย เสร็จแล้วเดินทางต่อไปยังวนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ รับประทานอาหารกลางวันที่โภชนาการเขาใหญ่ แล้วไปชมน้ำตกเหวสุวัต ออกจากน้ำตกเหวสุวัตไปอำเภอปากช่อง แวะชมการพัฒนาตลาดปากช่อง แล้วเดินทางกลับ ผ่านอุทยาน (สวนสัก) มวกเหล็ก แวะชมวนอุทยานแห่งชาติ แล้วเดินทางกลับ ถึงนนทบุรีเวลาประมาณ ๑๗.๓๐ น.

การไปดูงานครั้งนี้ เป็นไปตามโครงการพัฒนาบุคคลของจังหวัด ซึ่งจังหวัดมีนโยบายที่จะนำเจ้าหน้าที่ของจังหวัด ไปดูงานต่าง ๆ ที่จำเป็นตามโอกาสอันควร เพื่อนำมาพิจารณาตัดสินใจเปลี่ยนแปลงให้เป็นประโยชน์แก่การส่งเสริมอาชีพของประชาชนในจังหวัดต่อไป

การจัดงานวันครู

เมื่อวันที่ ๓๖ มกราคม ๒๕๐๘ ทางจังหวัดได้จัดให้มีงานวันครูปี ๒๕๐๘ เริ่มแต่เวลา ๐๘.๓๐ น. มีพิธีสงฆ์ที่โรงพิธีของจังหวัด เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ที่มาเจริญพระพุทธมนต์ เวลา ๑๔.๐๐ น. หลังจากผู้ว่าราชการจังหวัดประธานในพิธีได้กล่าวปราศรัยแล้ว ก็ได้เริ่มพิธีระลึกถึงคุณบูรพาจารย์ ครุมาพร้อมกัน ณ หอประชุมจังหวัดนนทบุรี เสร็จพิธีแล้ว มีการแสดงการเล่นเบ็ดเตล็ดของหน่วยต่าง ๆ เริ่มแต่เวลา ๑๕.๐๐ น. ตามลำดับดังนี้ —

- ลำดับที่ ๑. การแปรชบวนประกอบแถววงของโรงเรียนรัตนวิเชียร
- ลำดับที่ ๒. การแสดงของโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี
- ลำดับที่ ๓. การแสดงของโรงเรียนประชาบาลสังกัดอำเภอเมืองนนทบุรี
- ลำดับที่ ๔. การแสดงของโรงเรียนสตรีวัดปลับปลา
- ลำดับที่ ๕. การแสดงของโรงเรียนศรีบุญยานนท์

ลำดับที่ ๖. การแสดงของโรงเรียนราษฎรอำเภอเมืองนนทบุรี

ลำดับที่ ๗. การแสดงของโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม

ในงานนมัสการร่วมงานประมาณ ๓๗๕ คน งานยุติลงเมื่อเวลาประมาณ ๓๗.๐๐ น. เหตุการณ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

การประชุมใหญ่สมาชิกเหล่ากาชาดจังหวัดนนทบุรี

เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๐๘ มีการประชุมใหญ่สมาชิกเหล่ากาชาดจังหวัดนนทบุรี ณ หอประชุมจังหวัดนนทบุรี เริ่มตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐ น. พิธีเริ่มด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด กล่าวเปิดประชุม ชี้แจงความเป็นมาและการดำเนินงานของเหล่ากาชาดจังหวัด ตลอดจนเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องมีเหล่ากาชาดจังหวัด ต่อจากนั้นก็ดำเนินการแต่งตั้งและเลือกตั้งกรรมการดำเนินงานของเหล่ากาชาดจังหวัด โดยเฉพาะกรรมการดำเนินงานของเหล่ากาชาดจังหวัดนั้น ตามข้อ ๔๗ แห่งข้อบังคับสภากาชาด กำหนดให้จังหวัดเป็นผู้เสนอรายชื่อไปให้สภานายกแต่งตั้งโดยตรง ๓ ตำแหน่ง คือ ตำแหน่งนายกเหล่ากาชาดจังหวัด เลขาธิการ และเหรัญญิก ซึ่งจังหวัดได้เสนอไปและได้รับแต่งตั้งเรียบร้อยแล้ว คือ นางสุรีย์ ปายะนันท์ ภริยาผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นนายกเหล่ากาชาดจังหวัด นางบรรจง นิवासบุตร อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสตรีวัดปลับพล่า เป็นเลขาธิการ และนางสาวบำเพ็ญ ภูโสภา ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนสตรีวัดปลับพล่า เป็นเหรัญญิก คงเหลือกรรมการดำเนินงานที่จะเลือกขึ้นตามความเห็นชอบของสมาชิก อีก ๔ คน และคณะกรรมการที่ปรึกษาส่วนจังหวัดและอำเภอต่าง ๆ และได้แนะนำให้ที่ประชุมรู้จักนายกเหล่ากาชาดจังหวัด เลขาธิการ และเหรัญญิกที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ ที่ประชุมปรบมือให้เกียรติแก่ผู้ได้รับแต่งตั้งใหม่ ดังกล่าว

ต่อจากนั้น นางสุรีย์ ปายะนันท์ นายกเหล่ากาชาดจังหวัด กล่าวขอบคุณกรรมการทุกท่าน ที่ได้ช่วยเหลือปฏิบัติงานด้วยดีตลอดมาในระยะเวลา ๒ ปี แล้วนางบรรจง นิवासบุตร เลขาธิการเหล่ากาชาดจังหวัด ได้แถลงผลงานที่ได้ปฏิบัติมาแล้ว สรุปได้ว่า

๓. ทางจังหวัดได้จัดหารายได้ให้แก่เหล่ากาชาดจังหวัด โดยออกบัตรสมนาคุณในงานประจำของจังหวัด ที่จัดขึ้น ณ วัดเขมาภิรตาราม โดยแบ่งเงินรายได้ให้แก่เหล่ากาชาดจังหวัดเป็นจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท และมีจุดมุ่งหมายไว้สำหรับช่วยเหลือในด้านการบรรเทาทุกข์แก่ราษฎรของจังหวัดนนทบุรีโดยเฉพาะ

๒. นายกเหล่ากาชาดจังหวัด และคณะกรรมการ ได้ออกแจกเสื้อผ้า และเครื่องแบบนักเรียนชายหญิง ให้แก่นักเรียนที่ยากจนตามโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตอำเภอนนนทบุรี เป็นจำนวนเงิน ๓,๐๐๐ บาท

๓. นายกริช เกตุแก้ว นายอำเภอเมืองนนทบุรี ซึ่งเป็นสมาชิกของเหล่ากาชาด ได้ติดต่อขอทุนจากมูลนิธิอาเซีย เพื่อจ้างเจ้าหน้าที่ซึ่งสำเร็จในด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มาประจำทำงานในสำนักงาน เพื่อบริการแก่ราษฎรทุกโอกาส ตามเวลาราชการ ซึ่งมูลนิธิอาเซียได้ให้เงินมาเป็นจำนวน ๒๘,๘๐๐ บาท เพื่อจ้างนักสังคมสงเคราะห์มาประจำทำงานในอัตราเดือนละ ๓,๒๐๐ บาท เป็นเวลา ๒ ปี

เจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้เริ่มปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ และบรรเทาทุกข์อย่างแท้จริง และกว้างขวางยิ่งขึ้น มีผู้มาติดต่อขอความช่วยเหลืออยู่เสมอ จึงตกลงให้มีการประชุมหารือร่วมกันในการดำเนินงานทั้ง ๓ สัปดาห์ คือ เหล่ากาชาดจังหวัดนนทบุรี พุทธศักราช และยุวพุทธิกสมาคม ในวันที่ ๓ ของทุก ๆ เดือน และถ้าหากเรื่องใดเป็นเรื่องที่จำเป็นต้องอนุมัติ การช่วยเหลืออย่างรีบด่วน ที่ประชุมก็อนุมัติให้นายกเหล่ากาชาดจังหวัดเป็นผู้สั่งอนุมัติจ่ายเงินช่วยเหลือไปได้ในวงเงินไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท และบัดนี้ได้มีผู้มาขอความช่วยเหลือเป็นจำนวนมากชน นายกเหล่ากาชาดจังหวัด จึงขอให้มีการพิจารณาเรื่องราวของผู้ร้องขอรับความช่วยเหลือ ๒ อาทิตย์ต่อ ๓ ครั้ง โดยกำหนดวันที่ ๓ เวลา ๑๑.๓๐ น. ของทุกเดือนเป็นวันประชุมร่วมของคณะกรรมการทั้ง ๓ สัปดาห์ และวันที่ ๑๖ ของทุกเดือน เป็นวันประชุม คณะอนุกรรมการเหล่ากาชาดจังหวัด

๕. สำนักงานสงเคราะห์ประชาชน ตั้งอยู่ที่ห้องหน้ามุขชั้นล่างของอำเภอเมืองนนทบุรี และตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๐๘ ได้ช่วยเหลือผู้ยากจนไปแล้วดังนี้

เดือนพฤศจิกายน ๗ ราย อนุมัติเงินช่วยเหลือ ๖๐๗ บาท

เดือนธันวาคม ๗ ราย อนุมัติเงินช่วยเหลือ ๑,๔๓๗ บาท

๖. ยุวพุทธิกสมาคม และพุทธสมาคมนนทบุรี ช่วยออกค่าพาหนะในการไปเยี่ยมบ้าน เพื่อสอบถามเท็จจริงและในการติดต่อกันให้ทางสำนักงาน ปี ๑,๐๐๐ บาท

ต่อจากนั้น นางสาวบำเพ็ญ ภูโสภา เหรียญิก ได้แถลงเรื่องการเงินของเหล่ากาชาดจังหวัด สรุปลงได้ว่า งบดุลย์เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๐๘ เหล่ากาชาดจังหวัด มีทุนและหนี้สิน เงินฝากธนาคารยอดยกมาจากปีก่อน ๒๘,๒๘๖.๔๘ บาท รายรับสูงกว่ารายจ่าย ๓๒,๖๐๓.๗๐ บาท รวม ๖๐,๘๙๐.๑๘ บาท สินทรัพย์ เงินสดในธนาคาร ๖๐,๘๙๐.๑๘ บาท

ผู้ว่าราชการจังหวัด ได้เสนอขอกรรมการดำเนินงาน เพื่อขอความเห็นชอบจากสมาชิก อีก ๔ คน คือ นายกรีช เกตุแก้ว นายอำเภอเมืองนนทบุรี นายสง่า ตีมาก อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม นางละออ รัตนรงค์ ภริยาปลัดจังหวัดนนทบุรี และ นางวิเชียร ศิริกุล ภริยาผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดนนทบุรี ที่ประชุมมีมติเห็นชอบด้วยเป็นเอกฉันท์ และประธานได้แจ้งชื่อคณะกรรมการที่ปรึกษาส่วนจังหวัดและคณะกรรมการที่ปรึกษาส่วนอำเภอต่าง ๆ ที่จังหวัดได้พิจารณาปรับปรุงใหม่ ให้ที่ประชุมทราบด้วย กับได้ให้ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการชุดใหม่ แสดงตัวต่อที่ประชุม

ต่อจากนั้นประธานได้มอบให้ นายกรีช เกตุแก้ว นายอำเภอเมืองนนทบุรี แถลงเรื่องความเป็นมาและคุณประโยชน์ของสำนักงานสังเคราะห์ประชาชนของเหล่ากาชาดจังหวัด ให้ที่ประชุมทราบ กับขอให้ พ.อ. หลวงเสถียรโยธิน นายกพุทธสมาคมนนทบุรี แถลงเรื่องการจัดฉายภาพยนตร์เพื่อหาเงินบำรุงการกุศลของพุทธสมาคมและยุวพุทธิกสมาคมให้ที่ประชุมทราบ

นอกจากนี้ได้มีการพิจารณาเรื่องอื่น ๆ อีก จนถึงเวลา ๑๑.๒๐ น. จึงเลิกประชุม
อนึ่ง เมื่อเสร็จจากการประชุมใหญ่แล้ว ได้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานของเหล่ากาชาดจังหวัด เพื่อพิจารณาเรื่องการแจกเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มแก่ผู้ยากจนอีก ผลการประชุมสรุปว่า ที่ประชุมได้ตกลงให้มีการแจกเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ผ้าห่ม สบู่ แก่ผู้ยากจน

อำเภอไทรน้อยก่อน โดยกำหนดแจกในวันที่ ๒๕ มกราคม ศกนี้ ในการนี้ คณะกรรมการ
ดำเนินงานของเหล่ากาชาดจังหวัด ผู้แทนพุทธสมาคมและยุวพุทธิกสมาคม จะได้ร่วมกันออก
ไปแจกเสื้อผ้าดังกล่าวต่อไป

การประกวดพันธุ์ข้าวส่วนจังหวัดนนทบุรี ประจำปี ๒๕๐๘

ด้วยจังหวัดนนทบุรี มีการทำนาเป็นอาชีพหลักของประชาชนส่วนใหญ่ จังหวัดจึงมี
นโยบายที่จะส่งเสริมและจัดหาพันธุ์ข้าวที่ดีไปคัดเลือก แล้วแนะนำให้ชาวนาสันใจหาพันธุ์
ข้าวที่มีคุณภาพดี ผลผลิตสูง ทำพันธุ์ให้แพร่หลายยิ่งขึ้น อันเป็นทางเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ชาว
นาและเป็นผลดีในทางเศรษฐกิจของประเทศในที่สุด จังหวัดจึงจะได้ดำเนินการประกวดพันธุ์
ข้าวส่วนจังหวัด ชั้นที่ศาลากลางจังหวัดนนทบุรี เป็นการประกวดพันธุ์ข้าวส่วนจังหวัดนนทบุรี
ประจำปี ๒๕๐๘ โดยประกวดเฉพาะข้าวเจ้า (รวมข้าวเจ้าทุกชนิด) เพียงประเภทเดียว
มีรางวัลให้แก่ผู้ชนะการประกวดรวม ๓๐ รางวัล คือ

รางวัลที่ ๑	มี ๑ รางวัล	เงินสด	๕๐๐ บาท
รางวัลที่ ๒	มี ๒ รางวัล	รางวัลละ	๒๕๐ บาท
รางวัลที่ ๓	มี ๓ รางวัล	รางวัลละ	๑๐๐ บาท
รางวัลชมเชย	มี ๔ รางวัล	รางวัลละ	๕๐ บาท

ผู้ชนะการประกวดทุกรางวัลจะได้รับประกาศนียบัตรเป็นเกียรติอีก ๑ ฉบับ พันธุ์ข้าวที่ชนะ
การประกวดส่วนจังหวัดครั้งนี้ จะได้นำไปประกวดส่วนเขตและส่วนรวมทั้งประเทศ ณ กระทรวง-
เกษตรต่อไปอีกด้วย

ฉะนั้นจึงขอเชิญชวนชาวนาให้ส่งพันธุ์ข้าวเข้าประกวดในครั้งนี้ โดยผู้เข้าประกวด
จะต้องส่งข้าวเปลือกไม่น้อยกว่า ๕ ลิตร พร้อมด้วยรวงข้าว ๓๐๐ รวง กับใบสมัครขอส่งพันธุ์
ข้าวเข้าประกวดให้เรียบร้อย และยื่นต่อคณะกรรมการดำเนินการประกวดพันธุ์ข้าวจังหวัด
นนทบุรี ณ ที่ทำการข้าวจังหวัดนนทบุรี ระหว่างวันที่ ๑๖ ถึง ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘ ในเวลา
ราชการทุกวัน คณะกรรมการจะได้ทำการตัดสิน และประกาศผลการประกวดให้ทราบในวันที่
๑๕ มีนาคม ๒๕๐๘ ณ ศาลากลางจังหวัดนนทบุรี ต่อไป

อำเภอเมืองนนทบุรี

วางโครงการณรงค์เพื่อหยุดกัญชา

เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๐๘ อำเภอเมืองนนทบุรี ได้เรียกประชุมกำนัน เพื่อพิจารณาวางโครงการณรงค์เพื่อหยุดกัญชา และที่ประชุมได้มีมติให้วางโครงการดังนี้ คือ

๑. ตำบลบางกร่าง กำหนดให้ประชาชนมาร่วมกันทำงานถางหญ้าและปูแผ่นซีเมนต์ทางเท้า ที่วัดปราสาท ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๘ มีผู้ร่วมงาน ๕๐ คน

๒. ตำบลบางกระสอบ กำหนดให้ประชาชนมาร่วมกันทำงานถางหญ้าถนนซอยรัตนเสถียร ในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๘ ทำความสะอาดศาลาประชาคมในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๐๘ และทำสนามเด็กเล่นวัดบัวขวัญ ในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘ แต่ละแห่งมีคนมาร่วมแห่งละประมาณ ๒๐ คน

๓. ตำบลบางไผ่ กำหนดให้ประชาชนมาร่วมกันทำงานปูแผ่นกระเบื้องและถมดินสำนักงานตุงครรภ ในวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๐๘ มีผู้ร่วมงาน ๕๐ คน

๔. ตำบลบางศรีเมือง กำหนดให้ประชาชนมาร่วมกันทำงานทำความสะอาดบริเวณวัดพุทธปรางค์ปราโมทย์ ในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘ มีผู้ร่วมงาน ๑๕ คน

๕. ตำบลตลาดขวัญ กำหนดให้ประชาชนมาร่วมกันทำงานซ่อมกุฏิวัดลานนาบุญ ในวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘ มีผู้ร่วมงาน ๑๕ คน

๖. ตำบลไทรมา้ กำหนดให้ประชาชนมาร่วมกันทำงานเกลี่ยดินทำสุสานวัดไทรมา้ ในวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘ มีผู้ร่วมงาน ๑๐๐ คน และขุดดินถมบริเวณโรงเรียนวัดแดง ในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๐๘ มีผู้ร่วมงาน ๑๐๐ คน

๗. ตำบลท่าทราย กำหนดให้ประชาชนมาร่วมกันทำงานซ่อมถนนวัดตำหนักใต้ ในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘ มีผู้ร่วมงาน ๓๐ คน

๘. ตำบลบางเขน กำหนดให้ประชาชนมาร่วมกันทำงานทำความสะอาดในบริเวณวัดโพธิ์ทอง ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๘ มีผู้ร่วมงาน ๒๕ คน และทำความสะอาดบริเวณวัดฝาง ในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๐๘ มีผู้ร่วมงาน ๓๐ คน

๘. ตำบลบางรักน้อย กำหนดให้ประชาชนมาร่วมทำงานทำความสะอาดบริเวณ
วัดบางรักน้อย ในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๐๘ มีผู้ร่วมงาน ๓๐ คน และชุดลอกคลองบางรักน้อย
ในวันที่ ๓๓ มีนาคม ๒๕๐๘ มีผู้ร่วมงาน ๓๐๐ คน

เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๘ ได้มีการร่วมมือกับประชาชนจัดทำกิจการตามโครงการ
นครคีเพื่ออยู่ดีกินดี ในตำบลบางกร่างและตำบลบางเขน มีผู้ร่วมการปฏิบัติงานและได้
ผลงาน คือ

ตำบลบางกร่าง มีประชาชนมาร่วมงาน ๕๐ คน ถางหญ้าได้ ๘๐ เมตร และ
ถางหญ้าปูแผ่นซีเมนต์ได้ประมาณ ๗๐๐ เมตร เสร็จเรียบร้อยในวันเดียว ในกรณี นี้ได้มี
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บริจาคทรัพย์ช่วยเหลือในการจัดหาอาหารและเครื่องต้มมาเลี้ยงคนทำงาน
หมู่บ้านละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๓๐๐ บาท และนอกจากนี้ยังมีประชาชนบริจาคบุหรี่ป้าน้ำแข็ง คิด
เป็นเงินประมาณ ๗๐ บาท กิจการเป็นไปโดยเรียบร้อย ทางอำเภอได้จัดส่งนายจิตติ อุ้นจันทร์
อักษรเลขตรี ช่วยราชการอำเภอเมือง ไปร่วมงานอยู่ด้วยตลอดเวลา

ตำบลบางเขน มีประชาชนมาร่วมงาน ๓๐ คน ได้จัดเก็บสิ่งรกรุงรังภายในบริเวณวัด
สะอาดเรียบร้อยเสร็จในวันเดียว ในกรณีนี้กำนันตำบลบางเขน ได้จัดหาอาหารและเครื่องต้ม
มาเลี้ยงคนงาน คิดเป็นเงินประมาณ ๓๓๐ บาท กิจการได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

การจัดตั้งกลุ่มชวนา

เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพของราษฎรชวนาในท้องที่ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น นายอำเภอ
เมืองนนทบุรี จึงได้ดำริจัดตั้งกลุ่มชวนาชนในตำบลต่าง ๆ และได้เรียกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
มาประชุมเพื่อฟังความคิดเห็น คือ

วันที่ ๓๒ มกราคม ๒๕๐๘	ประชุมกำนัน	ผู้ใหญ่บ้าน	ตำบลท่าทราย
วันที่ ๓๓ มกราคม ๒๕๐๘	ประชุมกำนัน	ผู้ใหญ่บ้าน	ตำบลไทรม้าย
วันที่ ๓๔ มกราคม ๒๕๐๘	ประชุมกำนัน	ผู้ใหญ่บ้าน	ตำบลบางกร่าง
วันที่ ๓๗ มกราคม ๒๕๐๘	ประชุมกำนัน	ผู้ใหญ่บ้าน	ตำบลบางรักน้อย

ผลการประชุม ที่ประชุมรับทราบและจะนำเรื่องที่ประชุมไปชี้แจงแนะนำให้ราษฎรในหมู่บ้านของตนสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มชาวนาต่อไป และจะรายงานผลให้อำเภอกทราบในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๐๘

ภาษีบำรุงท้องที่

ขณะนี้ พนักงานสำรวจคือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กำลังดำเนินการสำรวจที่ดินเพื่อจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ จึงขอให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินได้โปรดไปแจ้งการสำรวจ ณ สถานที่ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้ประกาศให้ทราบ

อำเภอกเกร็ด

การพัฒนาบ้านเมือง

๑. กำลังดำเนินการปลูกสร้างตึกแถวอาคารพาณิชย์ของสุขาภิบาล ต่อเติมจากอาคารบล็อกที่ ๒ ที่สร้างไว้แล้วอีก ๔ คูหา เป็นอาคารพาณิชย์ ๒ ชั้น ๓ คูหา ๓ ชั้น ๑ คูหา

๒. กำลังดำเนินการขยายตลาดสดคอนกรีตของสุขาภิบาล ต่อเติมจากที่สร้างไว้แล้วขนาดกว้าง ๓๒ เมตร ยาว ๒๐ เมตร เพิ่มอีก ๓ เท่า

๓. กำลังดำเนินการปรับปรุงถนนจากแยกถนนแจ้งวัฒนะตรงมุมวัดบ่อ ถึงวัดกลางเกร็ด ระยะยาวประมาณ ๓,๒๘๘ เมตร

๔. กำลังดำเนินการปลูกสร้างศาลาประชาคม ตามแบบของสุขาภิบาลตำบลบางพระ จังหวัดชลบุรี ๑ หลัง

๕. กำลังดำเนินการปลูกสร้างตึกแถวอาคารพาณิชย์บล็อกที่ ๔ ของสุขาภิบาล ขนานข้างศาลาประชาคม เป็นอาคารพาณิชย์ ๒ ชั้น ๘ คูหา

๖. กำลังดำเนินการปรับปรุงปลายถนนแจ้งวัฒนะ เพื่อให้รถยนต์จอดได้สะดวก

งานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่

เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๗ ทางอำเภอกได้จัดให้มีงานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ โดยจัดให้มีการร่วมรับประทานอาหาร จับฉลากของขวัญ นายภพยนต์ และการแสดงลำตัด

ในตอนกลางคืนวันสงกรานต์เก่า และดึกบาตรในตอนเช้าของวันขึ้นปีใหม่ ณ บริเวณที่ว่าการอำเภอ และปลายถนนแจ้งวัฒนะ ได้มีข้าราชการและประชาชนมาร่วมงานเป็นจำนวนมาก เหตุการณ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

การประชุมข้าราชการและกำนันผู้ใหญ่บ้าน

เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๐๘ เวลา ๑๐.๐๐ น. ผู้ว่าราชการจังหวัดได้มาประชุมข้าราชการ และกำนันผู้ใหญ่บ้าน ของอำเภอปากเกร็ด ณ หอประชุมโรงเรียนปากเกร็ด ได้กล่าวชี้แจงถึงสถานการณ์ของบ้านเมือง ขอความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่ทุก ๆ ฝ่ายร่วมกัน สอดส่องเป็นหูเป็นตาให้รัฐบาล โดยปราบปรามผู้ก่อการร้าย และให้รักษาสัมคึกในหมู่คณะ ในการปราบปราม ก็ให้ช่วยเป็นกำลังของตำรวจอย่างใกล้ชิด รวมทั้งงานพัฒนาต่าง ๆ ก็ขอให้ดำเนินไปตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้แล้ว จนกว่าจะถึงเป้าหมายครบถ้วน มีผู้มาร่วมประชุมประมาณ ๑๕๐ คน การประชุมได้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

อำเภอบางกรวย

การบูรณะท้องที่

เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๐๘ นายประกาศ พูลทรัพย์ ปลัดอำเภอตรี อำเภอบางกรวย ได้รับมอบหมายจากนายอำเภอบางกรวย ให้ไปเป็นประธานประกอบพิธีเปิดป้ายถนน "ไทยพัฒนา" ซึ่งเริ่มจากริมคลองมหาสวัสดิ์ถึงวัดอุบลวนาราม ตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย เพื่อให้ประชาชนตลอดจนพระภิกษุ ร่วมใช้เส้นทางสัญจรไปมา

อนึ่ง ถนนสายนี้แต่เดิมมาเป็นเพียงทางเดินเท้าตามคันสวน มีพระภิกษุสามเณร นักเรียน ประชาชน ได้ใช้เส้นทางสัญจรไปมาระหว่างวัดอุบลวนาราม ถึงริมคลองมหาสวัสดิ์ ต้องเดินตามคันสวนซึ่งเต็มไปด้วยความลำบาก โดยเฉพาะหน้าฝนและหน้าน้ำ เป็นระยะทางยาวประมาณ ๘๓๕ เมตร ดังนั้นคณะกรรมการวัดอุบลวนาราม ตลอดจนประชาชนในเขตอำเภอบางกรวยและอำเภอดำรงชัย พร้อมด้วยนายอำเภอและปลัดอำเภอบางกรวย

ได้ร่วมกันขอแรงงานจากประชาชนสองฝั่งคลอง คือตำบลตั้งชั้น และตำบลปลายบาง ร่วมกันบูรณะท้องที่ในเส้นทางสายนี้ โดยดำเนินการถมดินเป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ดำเนินงานเป็นเวลา ๒๓ วัน จึงแล้วเสร็จ ได้ถนนมีความกว้าง ๓ เมตร ยาว ๘๑๕ เมตร สูง ๓ เมตร พร้อมกับสร้างศาลาริมคลองอีก ๓ หลัง เพื่อใช้เป็นที่พักอาศัยของผู้สัญจรไปมา ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๐๘ ประชาชนได้ร่วมแรงร่วมใจกันบริจาคแรงงานตลอดจนทรัพย์สิน ทำแผ่นซีเมนต์มีขนาดยาว ๓๐๐ ซม. กว้าง ๗๐ ซม. หนา ๓ นิ้ว ต่อ ๓ แผ่น รวม ๘๑๕ แผ่น ไปตามถนนดินยาวตลอดสายเป็นระยะทาง ๘๑๕ เมตร นับว่าการทำถนนสายนี้ได้แล้วเสร็จบริบูรณ์ลง เปิดใช้ได้ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๐๘ และได้ทำพิธีเปิดเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๐๘ โดยมีข้าราชการอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พ่อค้า ประชาชน ประมาณ ๕๐๐ คน ร่วมกันทำพิธีเปิดเป็นถนนถาวรสืบต่อไป โดยให้ชื่อถนนสายนี้ว่า "ถนนไทย-จีนพัฒนา" นับได้ว่าเป็นการบูรณะท้องที่ ซึ่งเสริมสร้างความสำเร็จตามความต้องการของประชาชนส่วนมากประการหนึ่ง

การทำถนนเข้าวัดบางอ้อยช้าง

ได้ดำเนินการหล่อท่อน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ๓ แห่ง มีความยาว ๗๒ เมตร เพื่อใช้เป็นท่อระบายน้ำริมถนนซึ่งกำลังดำเนินการ จากวัดบางอ้อยช้าง ตำบลบางสีทอง ถึงริมถนนสายบางกรวย-ไทรน้อย มีระยะทางยาวประมาณ ๓,๐๓๘ เมตร เสร็จสิ้นแล้ว และจะได้ดำเนินการถมดินต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

การจัดงานพระราชพิธีวันเฉลิมพระชนมพรรษาและวันเฉลิมฉลองชาติไทย

เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๐๘ นายอำเภอบางกรวย พร้อมด้วยข้าราชการในสังกัดอำเภอบางกรวย และพ่อค้าประชาชน ได้ร่วมกันจัดให้มีงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาและวันเฉลิมฉลองชาติไทย โดยมีกำหนดการตามลำดับดังนี้

เวลา ๐๘.๐๐ น. ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน กำนันผู้ใหญ่บ้าน ฯ ร่วมกันที่หอประชุมสุชาภิบาล ฯ

- เวลา ๓๐.๐๐ น. พระสงฆ์ ๓๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ที่หอประชุมคณะกรรมการ
สุขาภิบาลฯ.
- เวลา ๓๓.๐๐ น. ถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสงฆ์ที่มาเจริญพระพุทธมนต์
- เวลา ๓๓.๕๐ น. พนักงานตำรวจอัญเชิญพระบรมรูปประดิษฐาน ณ หน้าที่ว่าการ
อำเภอบางกรวย
- เวลา ๓๓.๕๐ น. ข้าราชการ กำนันผู้ใหญ่บ้านฯ ตำรวจ ครู ลูกเสือ พ่อค้า
ประชาชน นักเรียน สมาชิกสภาจังหวัดและตำบล กรรมการ
สุขาภิบาลฯ ตั้งแถวที่หน้าบริเวณหน้าที่ว่าการอำเภอบางกรวย
แล้วนายอำเภอผู้ซึ่งเป็นประธานในพิธีอ่านคำถวายพระพรชัย จบ
แล้ว ผู้ที่มาประชุมพร้อมกันทำความเคารพ พระสงฆ์สวดชัย-
มงคลคาถา แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เป็นเสร็จพิธี
มีผู้มาร่วมในงานพระราชพิธีครั้งนี้ ๒๓๐ คน

การทัศนศึกษา

เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๘ นายอำเภอบางกรวย นายประกาศ พุทธิพิสัย ปลัด
อำเภอตรี พร้อมด้วยข้าราชการในสังกัดอำเภอ ได้นำคณะกำนันผู้ใหญ่บ้านในท้องที่อำเภอ
บางกรวยประมาณ ๗๒ คน ไปทัศนศึกษาที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อศึกษาหาความรู้
และเป็นการพัฒนาบุคคลให้เต็มประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการไปทัศนศึกษาครั้งนี้ ท่านผู้ว่า
ราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กรุณาให้ความสะดวกโดยจัดเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญท้องที่
ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นผู้ให้ความรู้และนำชมสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ จังหวัด นอกจากนี้
ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดยังได้กรุณาจัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่คณะที่ศึกษานด้วย ซึ่งคณะ
ที่ศึกษารูสึกซาบซึ้งในความกรุณา ของท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นอย่างมาก และคณะ
ที่ศึกษาได้เดินทางกลับในวันเดียวกันนี้

การศึกษา

๑. เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๐๘ นายบุญรัตน์ นนท์ชะลิวี นายอำเภอบางกรวย
พร้อมด้วยนายบัญชา ส. จันวงษ์ ศึกษาธิการอำเภอโท อำเภอบางกรวย ได้ไปร่วมให้การต้อนรับ

รับผู้อำนวยการองค์การยูเนสโก และคณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประเทศต่างๆ ในเอเชีย รวม ๑๖ ประเทศ ในโอกาสที่มาเยี่ยมชมกิจการของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย ที่วัดลุ่ม หลังจากเสร็จสิ้นการประชุมรัฐมนตรีศึกษาและรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบวางแผนเศรษฐกิจของรัฐสมาชิกในเอเชีย ณ ศาลาสันติธรรม จังหวัดพระนคร เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๐๘

หลังจากนั้น นายอำเภอพร้อมด้วยนายจำเนียร เพชรวิเศษ ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ บางกรวย ได้ไปร่วมในงานมีเทศน์ปฐกถาวิสัยนาของวัดสำโรง เพื่อรวบรวมรายได้สมทบทุนสร้างอาคารเรียนเอกเทศถาวร แบบ ๐๑๗ ซึ่งกำลังก่อสร้างอยู่ ได้เงินทั้งสิ้น ๓,๐๐๐ บาทเศษ

และในวันเดียวกันนี้ นายบัญชา ส. จันวงษ์ ศึกษาธิการอำเภอ พร้อมด้วย นายเรียง มาแจ้ง เจ้าหน้าที่ลูกเสืออำเภอ ได้ไปร่วมในการประชุมใหญ่ของครูกลุ่มโรงเรียน บางขุนกอง ณ โรงเรียนวัดสระแก (ราษฎร์บำรุง) เพื่อให้คำแนะนำปฏิบัติงานด้านต่างๆ ตลอดการประชุม

๒. เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๐๘ นายจรัส สักรวดี ศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี นายสมบุญ นนท์ชะลีรี นายอำเภอบางกรวย ได้ไปเป็นประธานในพิธีเปิดห้องสมุดของโรงเรียน และพิธีเข้าประจำหมู่อนุชาต ณ โรงเรียนวัดบางอ้อยช้าง ในพิธีนี้มีผู้เกียรติเข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก อาทิ เช่น นายบัญชา ส. จันวงษ์ ศึกษาธิการอำเภอบางกรวย นายสมนึก อ่องเอิบ เจ้าหน้าที่อนุชาตจังหวัดนนทบุรี น.ส. เกษร อินทวิโร เจ้าหน้าที่อนุชาตอำเภอบางกรวย เจ้าหน้าที่แผนกศึกษาธิการอำเภอ ครูใหญ่โรงเรียนต่างๆ ตลอดจนกรรมการศึกษา พ่อค้าประชาชน งานได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยอย่างดียิ่ง

อำเภอบางใหญ่

การขุดคลองไผ่ขาด

เนื่องจากคลองไผ่ขาด ตำบลบ้านใหม่ ซึ่งแยกจากคลองบางใหญ่เข้าไปทางทิศเหนือ ระยะทางยาว ๖๐ เส้น เป็นคลองสำคัญคลองหนึ่งที่ได้รับน้ำไว้ให้กสิกรใช้ในการเพาะปลูกเป็น เนื้อนาประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ ปรากฏว่าดินเหนียวมาก กำนันผู้ใหญ่บ้านและราษฎรยินดีจะบริจาค

เงินเป็นค่าน้ำมันและค่าแรงงาน โดยขอให้ทางอำเภอนำรถไปซดลอก ตั้งแต่วันที่ ๓๓ ธันวาคม ๒๕๐๘ นายกระแด้ เหมาคม นายอำเภอบางใหญ่ พร้อมด้วยนายมี สุนทรยาทร กำหนดตำบลบ้านใหม่ได้ออกไปตรวจดูเรือซด & ซึ่งกำลังทำการซดลอกคลองบางใหญ่ แล้วได้เข้าไปสำรวจตรวจดูคลองไม่ขาดที่ราษฎรขอให้หน้าเอารถไปซดลอก นายอำเภอได้รับรองกับราษฎรจะรับดำเนินการให้โดยเร็ว ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๐๘ นายกระแด้ เหมาคม นายอำเภอบางใหญ่ จึงได้ไปประชุมที่ตำบลบ้านใหม่ เพื่อฟังความคิดเห็นอีกครั้งหนึ่ง ราษฎรทั้งหมดมีใจพร้อมเพรียงเป็นเอกฉันท์ และได้มอบเงินให้เป็นค่าซดลอกคลองในวันเดียวกันนี้ ๘,๐๐๐ บาทเศษ ส่วนผู้ที่ยังมิได้เตรียมไปมอบให้ในวันนั้นรับรองว่าจะนำไปชำระให้ภายหลัง ซึ่งประมาณว่าจะรวบรวมได้อีก ๕,๐๐๐ บาท

การซดลอกคลองบางใหญ่

โดยที่ทางอำเภอได้สั่งให้กำหนดตำบลบ้านใหม่ ร่วมกับเจ้าหน้าที่เรือซด รือสะพาน ตีแยกคลองโยง เพื่อให้เรือซด & ผ่านเข้าไปซดลอกคลองบางใหญ่นั้น เมื่อวันที่ ๓๕ ธ.ค. ๐๘ นายเลิศ อัครรัตน์ ปลัดอำเภอฝ่ายบำรุงได้ออกไปตรวจความเรียบร้อยอีกครั้งหนึ่ง ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายช่วยกันรือสะพานสำเร็จเรียบร้อยลงด้วยดี เรือได้ผ่านเข้าไปทำการซดลอกแล้ว และได้ออกเดินทางไปสัดดับรับฟังปัญหาหรืออุปสรรคข้อขัดข้องต่างๆ เกี่ยวกับสถานีที่ทงดินของเรือซด ซึ่งได้เคยติดต่อกับเจ้าของที่ดินไว้แล้ว จากผลของการดำเนินงานครั้งนั้น ราษฎรทั้งสองฝั่งคลองบางใหญ่ ได้ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่เรือซดเป็นอย่างดี

การประชุมข้าราชการ

เมื่อวันที่ ๒๘ ธ.ค. ๐๘ ได้มีการประชุมข้าราชการ ณ ศาลาประชาคมโดยนายกระแด้ เหมาคม นายอำเภอบางใหญ่ เป็นประธาน ได้ซักซ้อมเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับข้าราชการที่ได้ปฏิบัติกันมาแต่ต้นปี ได้สอบถามปัญหาหรืออุปสรรคข้อขัดข้องทางราชการ เพื่อหาทางช่วยเหลือให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในที่สุดขอให้ข้าราชการทุกคนพยายามปฏิบัติตนให้เข้าถึงจิตใจประชาชน อย่างน้อยที่สุดขอให้เห็นว่าผู้ที่ย่างขึ้นไปบนอำเภอนั้นเสมือนคนบ่อวย ซึ่งต้องการให้หมอบช่วยเยี่ยวยารักษาโรคภัยไข้เจ็บให้เบาบาง เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายจึงต้องช่วยกัน

แนะนำวัตถุประสงค์ที่เขาต้องการให้ได้รับด้วยความพอใจ มิให้เขาต้องกลับไปด้วยความ
ผิดหวัง และขอให้ข้าราชการทุกคนให้ความร่วมมือตามโครงการเพื่ออยู่ด้วยกันดี ซึ่งทางอำเภอ
จะได้เริ่มดำเนินการในปี ๒๕๐๘ เป็นต้นไป

การประชุมข้าราชการและกำนันผู้ใหญ่บ้าน

เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๐๘ นายสอาด ปายะนันท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี
ได้มาประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน และข้าราชการของอำเภอบางใหญ่ ณ ศาลาประชาคมอำเภอบางใหญ่
ผู้ว่าราชการจังหวัดได้กล่าวชี้แจงถึงเหตุการณ์ของประเทศชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ในภาวะ
คับขัน ด้วยภัยคอมมิวนิสต์ จำเป็นที่ต้องใช้เงินส่วนใหญ่ไปในการป้องกันประเทศ ฉะนั้น
จึงไม่อาจที่จะช่วยเหลือการพัฒนาอื่น ๆ ได้อย่างเต็มที่ จึงเป็นหน้าที่ของราษฎรที่จะต้องช่วย
ตัวเอง โดยร่วมมือกับทางราชการในการพัฒนาต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์โดยตรงแก่ราษฎร
ในท้องถิ่นของตน และด้วยเหตุของภัยคอมมิวนิสต์ที่กำลังรุกรานอย่างหนัก อยู่ใกล้ ๆ กับ
บ้านเมืองของเรา ตลอดจนถึงแผ่ขยายเข้ามาถึงชายเขตแดนของเราขณะนี้ จึงขอความ
ร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ได้ช่วยสอดส่องเป็นหูเป็นตาให้รัฐบาล โดยป้องกันและปราบ-
ปรามผู้ก่อการร้าย และให้พยายามรักษาความสามัคคีในหมู่คณะ สำหรับกำนันผู้ใหญ่บ้านนั้น
ผู้ว่าราชการจังหวัดได้กล่าวไว้ว่า นอกจากจะมีหน้าที่ในงานพัฒนาต่าง ๆ แล้ว ยังมีหน้าที่
ประการสำคัญในการที่จะช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดต่าง ๆ
อีกด้วย จึงขอให้ร่วมมือกับเจ้าพนักงานตำรวจกระทำตามหน้าที่กันอย่างเคร่งครัด เพื่อผลให้
ประเทศชาติบ้านเมืองตลอดจนประชาชนได้อยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข นอกจากนี้ผู้ว่าราชการ
จังหวัดได้กล่าวชี้แจงถึงการพัฒนาต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ตลอดจนถึงกำลังดำเนินการอยู่
และที่จะดำเนินการต่อไปให้ทราบโดยทั่วกัน เมื่อเสร็จจากการประชุมแล้ว นายกระแด้
หมากม นายอำเภอบางใหญ่ ได้เชิญผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหนังสือสำคัญให้แก่ผู้ใหญ่บ้าน
ที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ และแจกมะพร้าวพันธุ์ดี ซึ่งทางอำเภอได้จัดหาไว้ให้แก่กำนันทุกตำบล
เพื่อนำไปปลูกตามตำบลต่าง ๆ

การประชุมได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีผู้มาประชุมประมาณ ๓๐๐ คน

อำเภอบางบัวทอง

พิธีเปิดอาคารพาณิชย์และตลาดสดเทศบาลเมืองบางบัวทอง

เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๐๘ เทศบาลเมืองบางบัวทอง ได้จัดประกอบพิธีเปิดอาคารพาณิชย์และตลาดสด ของเทศบาลเมืองบางบัวทอง โดยมีนายถวิล สุนทรศารทูล ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน พิธีเริ่มด้วยประธานจตุรบุษยาพรรัตนตรัย นายสอาด ปายะนันท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี รายงานสรุปผลการพัฒนาโดยทั่วไป นายประสาน วสุวัต ในฐานะนายกเทศมนตรีเมืองบางบัวทอง รายงานผลการพัฒนาในเขตเทศบาลเมืองบางบัวทอง แล้วประธานกล่าวตอบ และกระทำพิธีเปิดป้ายอาคารพาณิชย์ เจิมแผ่นป้ายพัฒนา โดยลำดับ จากนั้นได้เชิญผู้เป็นประธานและแขกผู้มีเกียรติชมอาคารพาณิชย์ ตลาดสด และทิวทัศน์โดยทั่วไป ในงานนี้ได้มีแขกผู้มีเกียรติมาร่วมในพิธีอย่างคับคั่ง ในตอนกลางคืนมีมหรสพต่าง ๆ ตลอดรวม ๓ คืน มีประชาชนทั้งในท้องถิ่นและต่างท้องถิ่นมาชมงานอย่างล้นหลาม นับเป็นประวัติการณ์

ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครและคณะมาดูการพัฒนาบางบัวทอง

เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๐๘ นายวิฑูร จักกะพาก ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนคร นายบุรี พรหมลักขโณ นายอำเภอมีนบุรี พร้อมด้วยคณะประมาณ ๒๐ คน โดยการนำของนายสอาด ปายะนันท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี ได้มาชมผลการพัฒนาเมืองบางบัวทอง ในเขตเทศบาลเมืองบางบัวทอง นายประสาน วสุวัต นายกเทศมนตรีเมืองบางบัวทอง พ.ต.ต. พร้อม นิคมภักดี และนายเจตน์ จำปาแดง เทศมนตรี ได้ให้การต้อนรับที่หอประชุมของเทศบาล นายประสาน วสุวัต นายกเทศมนตรี กล่าวรายงานสรุปผลงานพัฒนา แล้วนำชมสวนสาธารณะ อาคารพาณิชย์ ตลาดสด เขื่อนคอนกรีต ทิวทัศน์ของตัวเมือง สถานีอนามัยชั้นหนึ่ง ห้องสมุดประชาชน และหอประชุมสงฆ์ และกิจกรรมอุตสาหกรรมศิลป์ ของโรงเรียนบางบัวทอง ซึ่งได้รับการอุดหนุนจากองค์การยูนิเซฟ นับเป็นที่พอใจของคณะผู้ชมเป็นอย่างยิ่ง ในตอนบ่ายวันเดียวกัน ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครกับคณะจึงเดินทางกลับ

ราษฎรตำบลบางคูวัดสละแรงงานปีคทำนบกินน้ำ

เมื่อวันที่ ๒๕ และ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๘ นายเลี่ยม แดงเกิด กำนันตำบลบางคูวัด พร้อมด้วยผู้ใหญ่บ้าน ได้ชักชวนราษฎรในท้องที่ประมาณ ๕๕ คน ทำการขุดดินถมทำนบกที่คลองโต๊ะใหม่ ขนาดกว้าง ๓.๖๐ เมตร ยาว ๖.๐๐ เมตร ลึก ๒.๐๐ เมตร โดยเจ้าหน้าที่ชลประทานเป็นผู้ตอกโครงทำนบ งานแล้วเสร็จในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน จนสามารถเก็บกักน้ำไว้ได้ ซึ่งงานนี้ได้รับการชมเชยจากโครงการชลประทานทุ่งฝั่งตะวันตกเป็นลายลักษณ์อักษร

ราษฎรสละที่ดินสร้างโรงเรียน

(๑) ราษฎรหมู่ที่ ๓๘ ตำบลบางบัวทอง ได้ร่วมใจกันสละที่ดินจำนวน ๖ ไร่ ในเขตของสุเหร่านูรุลชาฮาดียะห์ เพื่อเป็นสถานที่สร้างโรงเรียนประชาบาล และประชาชนในบริเวณนั้นได้สละแรงงานและทุนทรัพย์สร้างอาคารเรียนชั่วคราว ขนาดกว้าง ๘ เมตร ยาว ๓๘ เมตร เพื่อเปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และ ๒ นักเรียนได้ประมาณ ๖๐ คน คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๘,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ โดยมีนายสนอง วันแฉลေး ผู้ใหญ่บ้านเป็นหัวหน้า

(๒) นายจำรัส ชูประเทศ เจ้าของที่ดินตำบลละหาร ได้ยกกรรมสิทธิ์ที่ดินหมู่ที่ ๓ ตำบลละหาร ริมถนนทางรถไฟเจ้าพระยาอรรพวงษ์ จำนวน ๖ ไร่ เพื่อใช้เป็นที่ดินปลูกสร้างอาคารเรียนต่อไป มูลค่า ๓๘,๐๐๐ บาท

ขบวนการจดทะเบียนสมาคมชลประทานราษฎร

ด้วยชาวนาในท้องที่หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๓๐ ตำบลบางบัวทอง ได้ยื่นคำร้องขอจดทะเบียนสมาคมชลประทานราษฎร ใช้ชื่อว่า "สมาคมชลประทานราษฎรบางบัวทอง" โดยมีนายติลก ศรีสวัสดิ์ เป็นประธานกรรมการผู้ริเริ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อประสานงานตามนโยบายของรัฐบาล ว่าด้วยการส่งเสริมการทำนา ๒ ครั้ง ซึ่งอำเภอบางบัวทองได้ขยายเขตการทำนาสองครั้งมีจำนวนถึง ๖,๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๐๘ และจังหวัดได้รับจดทะเบียนไว้แล้วแต่วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๐๘

การพัฒนาในเขตเทศบาลเมืองบางบัวทอง

(๑) เทศบาลได้จัดสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กขนาดกว้าง ๖.๐๐ เมตร ยาว ๔๐ เมตร ต่อจากที่สร้างไว้เดิมมาจกกับลาดเชิงสะพานข้ามคลองพระภิมล ซึ่งอยู่ในระหว่างก่อสร้าง สิ้นเงินค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๒๔,๐๐๐ บาท

(๒) เทศบาลได้ทำการถมสนามโรงเรียนวัดละหาร เพื่อจัดสร้างเป็นสนามกีฬา กลางแจ้ง มีขนาดความกว้าง ๔๕ เมตร ยาว ๖๕ เมตร สิ้นเงินค่าถม ๓๐,๐๐๐ บาท

ราษฎรให้แก้อื้อและม้านั่งแก่โรงเรียนเทศบาล

ด้วยนายทองหล่อ ประทีปจินดา ได้มอบแก้อื้อและม้านั่งสำหรับนักเรียนให้แก่โรงเรียนเทศบาลวัดละหารจำนวน ๘๐ ชุด คิดเป็นมูลค่า ๘,๐๐๐ บาท

การเปิดโรงภาพยนตร์ในบริเวณตลาดบางบัวทอง

ด้วยเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๐๘ นายรุ่งโรจน์ เลิศอุดมชัย พ่อค้าตลาดบางบัวทอง ได้กระทำพิธีเปิดโรงภาพยนตร์ "ศรีบัวทอง" เป็นปฐมฤกษ์ โดยมีนายประธาน วสุวัต นายอำเภอบางบัวทอง เป็นประธาน นับเป็นโรงภาพยนตร์ทันสมัยแห่งแรกของอำเภอบางบัวทอง จุคนดูประมาณ ๒,๐๐๐ คน ทั้งนี้นับได้ว่าเป็นการสนับสนุนการพัฒนาบ้านเมืองในด้านสันทนาการอย่างหนึ่ง

ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรีตรวจเยี่ยมอำเภอบางบัวทอง

ด้วยเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๐๘ นายสอาด ปายะนันท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี ได้ไปตรวจเยี่ยมอำเภอบางบัวทองตามนโยบายเข้าถึงประชาชนของกระทรวงมหาดไทย คณะข้าราชการอำเภอบางบัวทอง พนักงานเทศบาล พร้อมด้วยกำนันผู้ใหญ่บ้านได้รอด้อนรับ และฟังคำชี้แจงทูลขอประชุมเทศบาล ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้กล่าวชี้แจงถึงสถานการณ์ของประเทศ ซึ่งกำลังถูกภัยคอมมิวนิสต์คุกคาม ขอให้ทุกฝ่ายมีความสามัคคีกลมเกลียวกัน อย่าแตกแยก และให้สอดส่องจับตารับฟังความเคลื่อนไหว เมื่อเห็นผิดปกติให้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทันที และได้ย้ำถึงอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านให้ทราบว่า ปัจจุบันนี้

กำหนดผู้ใหญ่วัยยังคั่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการปราบปรามจับกุมผู้กระทำผิดอยู่ จึงขอให้ท่านผู้ใหญ่วัยยังคั่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการปราบปรามจับกุมผู้กระทำผิดอยู่ด้วย และจะต้องคอยสอดส่องดูแลความเคลื่อนไหวอันจะเป็นภัยต่อราษฎรและประเทศชาติอยู่เสมอ นอกจากนี้ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้กล่าวถึงการพัฒนาบางบัวทองว่า ได้ดำเนินมาและสำเร็จไปด้วยดีเป็นตัวอย่างของประเทศ ดังจะเห็นได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคมนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนคร และคณะ ได้มาชมผลงานพัฒนาของบางบัวทอง เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพิจารณาดำเนินงานพัฒนาในบริเวณชุมชนนอกเขตเทศบาล ของจังหวัดพระนคร จึงนับว่าเป็นเกียรติประวัติอันดีงามของเรา และงานพัฒนาต่าง ๆ ซึ่งเราได้ช่วยกันดำเนินงานด้วยดีแล้วนั้น ก็ขอให้พวกเราได้ช่วยกันดำรงรักษาเอาไว้ อย่าได้ทอดทิ้งหรือทำลายไปเสีย ขอให้ท่านผู้ใหญ่วัยยังคั่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการปราบปรามจับกุมผู้กระทำผิดอยู่ด้วย

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้เดินทางกลับเมื่อเวลาประมาณ ๑๕ น.

โรงเรียนสุเหร่าแดงจัดงานชุมนุมศิษย์เก่า

เมื่อวันที่ ๑๗-๒๗ ตุลาคม ๒๕๐๗ คณะศิษย์เก่าโรงเรียนสุเหร่าแดง โดยมีนายสระชัยแม่เมือง ผู้ใหญ่วัยยังคั่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการปราบปรามจับกุมผู้กระทำผิดอยู่ด้วย เป็นประธาน นายคงฤทธิ กุณินเทคนัน ครูใหญ่โรงเรียนสุเหร่าแดง ร่วมด้วยคณะครูและผู้ใหญ่วัยยังคั่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการปราบปรามจับกุมผู้กระทำผิดอยู่ด้วย ได้ร่วมกันจัดงานชุมนุมศิษย์เก่า มีการมหรสพเพื่อเก็บเงินบำรุงการศึกษา ผลการจัดงานเก็บเงินได้ทั้งสิ้น ๑๗,๔๕๗.๕๐ บาท นอกจากนี้ ได้มีบรรดาห้างร้านและเอกชนทั้งในท้องถิ่น และในจังหวัดพระนคร ได้บริจาคสิ่งของและตัวเงิน คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้นประมาณ ๒,๐๐๐ บาท

การจัดงานวันเด็ก อำเภอบางบัวทอง

เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๐๘ ซึ่งเป็นวันเด็กของชาติ อำเภอบางบัวทองได้จัดงานวันเด็กขึ้น โดยแยกจัดเป็นกลุ่ม คือ กลุ่มโรงเรียนในเขตเทศบาล กลุ่มโรงเรียนบางรักใหญ่ กลุ่มโรงเรียนบางบัวทอง และกลุ่มโรงเรียนลำโพ โดยจัดให้มีการแข่งขันกีฬา ร้องเพลง

ประกวดแฟนซี ทายปัญหา พ้อนรำ และการเล่นเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ เสร็จแล้วแจกของขวัญ และของรางวัลให้แก่นักเรียนโดยทั่วกัน ปรากฏว่าเด็ก ๆ ได้สนุกสนาน รื่นเริงกันตามสมควร อนึ่ง เฉพาะกลุ่มโรงเรียนในเขตเทศบาล นายประธาน วสุวัต นายอำเภอบางบัวทอง ได้ไปเป็นประธานในพิธีเปิดงาน และนายวิเชียร เข้มคำ ศึกษาธิการอำเภอบางบัวทอง ได้ออกไปร่วมงานตามกลุ่มต่าง ๆ ที่จัดงานวันเด็กโดยทั่วถึงกันด้วย

คณะกรรมการจัดงานวันเด็กหน่วยโรงเรียนในเขตเทศบาล แจกเสื้อผ้า และอุปกรณ์การเรียน แก่ นักเรียนยากจน

เมื่อวันที่ ๓๓ มกราคม ๒๕๐๘ นายวิเชียร เข้มคำ ศึกษาธิการอำเภอบางบัวทอง ได้นำคณะกรรมการจัดงานวันเด็กหน่วยโรงเรียนในเขตเทศบาล ซึ่งมี นายเจริญ วงศ์พันธ์ ครูใหญ่โรงเรียนบางบัวทอง เป็นประธานกรรมการ และนายทองหล่อ อภิพัฒน์ นางอัมพัน สุขมะโน นายวิระ กิจสัมพันธ์ กรรมการ ไปแจกเสื้อผ้า และอุปกรณ์การเรียนแก่เด็กนักเรียนยากจนที่โรงเรียนสุเหร่าเข็ว ซึ่งมีนักเรียน ๓๓๘ คน และโรงเรียนวัดลาดปลาตุก ซึ่งมีนักเรียน ๓๓๓ คน เสื้อผ้าและสิ่งของซึ่งคณะกรรมการ ฯ ได้จากผู้มีจิตศรัทธาบริจาค เนื่องในงานวันเด็ก ที่นำไปแจก มีเสื้อผ้า ๓๐๐ ชิ้น สมุด ๓๖๐ เล่ม ดินสอ ๒๐๒ แท่ง ไม้บรรทัด ๒๐๒ อัน ขนม ๕ กิโลกรัม สบู่ ๓๘๐ ก้อน

การจัดงานวันครู ปี ๒๕๐๘ อำเภอบางบัวทอง

เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๐๘ เป็นวันครู เพื่อระลึกถึงบูรพาจารย์ นายวิเชียร เข้มคำ ศึกษาธิการอำเภอบางบัวทอง ได้จัดให้มีพิธีวันครูขึ้น ที่หอประชุมเทศบาลบางบัวทอง พิธีเริ่มแต่เวลา ๐๗.๓๐ น. นิมนต์พระสงฆ์ ๓๐ รูป รับประทานอาหารบิณฑบาต เวลา ๑๓.๐๐ น. นายประธาน วสุวัต นายอำเภอบางบัวทอง ประธานในพิธี จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ แล้วประธานอ่านสาส์น ฯ พณ ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และให้โอวาท ครูอาวุโสนอกประจำการกล่าวนำสวดระลึกถึงพระคุณบูรพาจารย์ ทลวงลับไปแล้ว นายวิเชียร เข้มคำ ศึกษาธิการอำเภอ เชิญครูผู้มาร่วมชุมนุมและแขกผู้มี

เกียรติยศนับสิ่งรำลึกถึงพระคุณบูรพาจารย์ ๓ นาที แล้วครูอาวุโสประจำการกล่าวนำคำ
ปฏิญาณ พระสงฆ์สวดชัยมงคลคาถา และประพรมน้ำพระพุทธมนต์ เวลา ๑๕.๐๐ น. คณะครู
และแขกผู้มีเกียรติร่วมรับประทานอาหาร และชมการแสดงของครูและนักเรียน จนถึงเวลา
๑๖.๓๐ น.

อำเภอไทรน้อย

งานวันเด็ก

เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๘ ซึ่งเป็นวันเด็ก ทางอำเภอได้จัดให้จัดงานวันเด็กขึ้น
ที่วัดไทรใหญ่ ตำบลไทรน้อย โดยมีนายกี บำเพ็ญบุญย์ ปลัดอำเภอโท รักษาการใน
ตำแหน่งนายอำเภอ เป็นประธาน งานได้เริ่มเมื่อเวลา ๘.๐๐ น. โดยจัดให้มีการแข่งขัน
กีฬาระหว่างกลุ่มโรงเรียนในเขตอำเภอ ก่อนการแข่งขันกีฬา ประธานได้อ่านสำสันของ
ฯลฯ นายกรัฐมนตรี เกี่ยวกับวันเด็ก การแข่งขันกีฬาเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่าง
นักเรียนได้เป็นอย่างดีด้วยความเรียบร้อย จนถึงเวลา ๑๖.๐๐ น.

เหล่ากาชาดจังหวัดแจกของให้แก่ผู้ยากจนในเขตอำเภอไทรน้อย

เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๐๘ ผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมด้วยเหล่ากาชาดจังหวัด
นนทบุรี ซึ่งประกอบด้วย นางสุรีย์ ปายะนันท์ นายกเหล่ากาชาด และคณะกรรมการ
เหล่ากาชาด คือ นางระอ อรดีรังคะ นางบรรจง นิเวศบุตร นางสาวบำเพ็ญ ภูโสภา
ได้นำเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และเครื่องใช้ที่จำเป็น ไปแจกแก่ประชาชนและ
เด็กนักเรียนที่ยากจน ของอำเภอไทรน้อย โดยแบ่งการแจกออกเป็น ๒ หน่วย คือ ที่
วัดไทรน้อย และวัดไทรใหญ่ มีผู้ได้รับแจกทั้งสิ้นประมาณ ๑,๐๐๐ ราย

ในการดำเนินงานครั้งนี้ พ.อ. หลวงเสด็จโยธิน นายกพุทธสมาคมนนทบุรี และ
นายสง่าดีมาก เลขานุการพุทธสมาคม ได้ร่วมไปด้วย เหตุการณ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
ผู้ได้รับแจกต่างยินดีและซาบซึ้งในการช่วยเหลือของเหล่ากาชาดครั้งนี้เป็นอันมาก.

สรุปข่าวที่น่าสนใจ

รวบรวมโดย..... กอง บก.

โครงการขยายขนาดน้ำบาดาล

รายงานข่าวจากกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ตามที่กรมทรัพยากรธรณีได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานตามโครงการสำรวจและพัฒนาการแหล่งน้ำบาดาล เพื่อบรรเทาความขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นภาคที่ค่อนข้างแล้งและกันดารน้ำ ปรากฏว่าการดำเนินงานจนถึงปัจจุบันได้เจาะน้ำบาดาลไปแล้วประมาณ ๓,๕๐๐ บ่อ โครงการดังกล่าวนี้เป็นอีกโครงการหนึ่งของกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติในอันที่จะพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อบรรเทาความขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภค การเกษตรและการอุตสาหกรรม นอกเหนือไปจากการสร้างเขื่อนและอ่างเก็บน้ำซึ่งดำเนินงานโดยกรมชลประทาน

กระทรวงการคลังแถลงการรับจ่ายเงินปีงบประมาณ ๒๕๐๘

กระทรวงการคลังแถลงเรื่องการรับจ่ายเงินในงบประมาณประจำปีงบประมาณ ๒๕๐๘ ว่า เท่าที่รวบรวมตัวเลขได้จากหลักฐานเบื้องต้น การรับจ่ายเงินในงบประมาณประจำปี ๒๕๐๘ (ตุลาคม ๒๕๐๗-กันยายน ๒๕๐๘) ปรากฏดังนี้

รายรับเป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๓๒,๔๕๒ ล้านบาท แบ่งเป็นรายได้ ๓๑,๓๕๒ ล้านบาท
เงินกู้ ๑,๓๐๐ ล้านบาท

รายจ่ายเพียงสิ้นเดือนกันยายน เป็นจำนวน ๓๐,๘๗๗ ล้านบาท แต่ยังมีเงินที่จะต้องจ่ายต่อไปตามข้อผูกพันอีกเป็นจำนวนประมาณ ๑,๔๓๖ ล้านบาท รวมเป็นรายจ่ายทั้งสิ้น ๓๒,๓๑๓ ล้านบาท

สรุปได้ในบึงประมาณ ๒๕๐๘ รายรับทั้งสิ้นสูงกว่ารายจ่ายทั้งสิ้น ๕๘ ล้านบาท แต่รายไต่ต่ำกว่ารายจ่ายทั้งสิ้น ๓,๒๔๓ ล้านบาท และถ้าหักยอดชำระคืนต้นเงินกู้ ๓๒๐ ล้านบาท ออก รายไต่จะต่ำกว่ารายจ่ายธรรมดา ๒,๓๓๘ ล้านบาท

๕. ข้างเหตุที่จับปลาได้มากขึ้น

รายงานข่าวจากกรมประมงแจ้งว่า ในฤดูการจับปลาปี ๒๕๐๘ นี้ ปรากฏว่ามีปลาที่ขึ้นสะพานปลากรุงเทพฯ เป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปลาที่จับได้ในบริเวณจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ลงไป จนถึงจังหวัดสุราษฎร์ธานี นอกจากนี้ก็เป็นปลาที่จับได้ในบริเวณอ่าวไทยตอนอื่น ๆ สำหรับปริมาณการจับปลาทั่วประเทศนั้น ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนกันยายนปี ๒๕๐๘ ปรากฏว่าจับได้ถึง ๓๓,๓๔๕,๘๖๐ ตัน มากกว่าปีที่แล้วถึง ๓,๘๔๘,๖๕๕ ตัน ในระยะเวลา ๙ เดือนเท่านั้น

การที่ในปีนี้มีปลาที่ชุกชุมกว่าปีก่อน ๆ สันนิษฐานว่าอาจเนื่องมาจากเหตุ ๓ ประการ ประการแรกในระยะ ๒-๓ ปีมานี้ ชาวประมงหันมาทำประมงอวนลากแทนการใช้เรือดักเกกันมากขึ้น จึงทำให้ปลาที่มีโอกาสวางไข่ได้มากกว่าแต่ก่อน ประการที่สอง เนื่องจากชาวประมงได้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการประมงเป็นอันดี คือไม่จับปลาในฤดูวางไข่และไม่จับปลาขนาดเล็ก ประการที่สามอาจเนื่องจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เป็นคุณแก่การวางไข่ และการเจริญเติบโตของปลา ทำให้อัตราการรอดตายของปลาสูงขึ้นกว่าเดิมจึงทำให้มีปลาที่ชุกชุมขึ้น

การช่วยเหลือชาวนา

คณะกรรมการช่วยเหลือชาวนาได้มีการประชุมพิจารณาโครงการช่วยเหลือชาวนาเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยเร่งด่วน ซึ่งคณะกรรมการช่วยเหลือชาวนาให้วางหลักเกณฑ์เพื่อช่วยเหลือชาวนา โดยผ่านสถาบันชาวนา มีหลักเกณฑ์ดังนี้ (๑) จัดซื้อปุ๋ยให้ชาวนายืมไปใช้ก่อนแล้วใช้คืนเมื่อสิ้นฤดูเก็บเกี่ยว (๒) ซ่อมเครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยาปราบศัตรูพืช และจัดหาเครื่องมือทุ่นแรงให้ชาวนาใช้ในราคาถูก และผ่อนส่งในระยะยาว (๓) ประกันราคาข้าว

ชั้นต่ำให้ชาวนา (๔) ให้สินเชื่อเกษตรกร ส่วนงบประมาณในการดำเนินงานตามโครงการ แยก
ออกได้ดังนี้คือ (๑) การเพิ่มผลผลิตใช้เงินงบประมาณจำนวน ๓๐ ล้านบาท ซึ่งรัฐบาลได้ตั้ง
ไว้ในงบกลางของงบประมาณประจำปี ๒๕๐๘ โดยจะจ่ายเป็นค่าปุ๋ย เครื่องสูบน้ำ เครื่อง
ท่อนแรงและวัสดุการชลประทาน ยาปราบศัตรูพืชและโรค (๒) การพยุงราคาข้าว ใช้เงินร่วม
กับโครงการสำรองข้าวของกระทรวงเศรษฐกิจ ซึ่งมีอยู่แล้วประมาณ ๔๐ ล้านบาท ส่วนการ
ดำเนินงานมีการตั้งกรมการพยุงราคาข้าวให้ได้รับความเป็นธรรม (๓) ด้านสินเชื่อเกษตรกร
ตั้งธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์ และเปิดสาขาในส่วนภูมิภาค ๘ แห่ง

ชาวนาขายข้าวใหม่จะได้ราคาดี

เมื่อวันที่ ๓๖ ธ.ค. ๐๘ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศได้ชี้แจงแก่ผู้แทนหนังสือพิมพ์
เกี่ยวกับการส่งข้าวออกไปต่างประเทศว่า หลังจากได้ยกเลิกการกำหนดปริมาณข้าวสำหรับ
ส่งไปต่างประเทศแล้ว ปรากฏว่าการส่งข้าวออกไปต่างประเทศมีปริมาณเพิ่มขึ้น ปริมาณส่ง
ออกตั้งแต่วันที่ ๓-๓๕ เดือนนี้ มีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ ๗๐,๐๐๐ ตัน และนับแต่ต้นเดือน
มกราคมจนถึงวันที่ ๓๕ เดือนนี้ ส่งข้าวออกไปต่างประเทศแล้วทั้งสิ้นประมาณ ๓.๖๒ ล้านตัน

ในด้านราคาข้าวเปลือก อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศกล่าวว่า ตามรายงานที่ได้รับ
จากสภาการค้าแจ้งว่า ราคาข้าวเปลือกได้ไหวสูงขึ้น ซึ่งในขณะนี้เห็นผลดีแก่ชาวนา เพราะ
ข้าวใหม่บางท้องที่เริ่มเก็บเกี่ยว ชาวนาจะขายข้าวต้นฤดูได้ราคาดีกว่าปีที่แล้ว

การส่งเคราะห์ข้าวสาลีและปัญหาทางสังเคราะห์

เมื่อวันที่ ๒๓ ธ.ค. ๐๘ ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
กระทรวงเกษตร ได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้แทนหนังสือพิมพ์ถึงเรื่องการส่งเคราะห์ข้าวสาลีและ
ปัญหาทางสังเคราะห์ในตลาดโลกว่า สำหรับการส่งเคราะห์ข้าวสาลีซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่
ปี ๒๕๐๔ จนถึงสิ้นเดือนกันยายนนี้ มีผู้ขอส่งเคราะห์ ๒๘,๒๖๐ ราย เนื้อที่ ๓๘๓,๓๒๓ ไร่
ในจำนวนนี้ได้รับอนุมัติให้ส่งเคราะห์แล้ว ๓๘,๔๕๓ ราย จำนวน ๒๓๐,๓๔๘ ไร่ การส่งเคราะห์
ส่วนใหญ่พ้นจากเปลี่ยนพันธุ์ยางแล้ว ก็มีกาให้ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช และให้เงิน

สังเคราะห์ พร้อมทั้งมีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำแก่ชาวสวนยาง สำหรับการสังเคราะห์ในกรณีพิเศษ เมื่อสวนยางได้รับการเสียหายเนื่องมาจากวาตภัยที่จังหวัดภาคใต้คราวที่แล้ว ผู้อำนวยการฯ ชี้แจงว่า ทางสำนักงานให้เงินล่วงหน้าสำหรับสวนยางที่ได้รับการเสียหายจากวาตภัยไร่ละ ๒๕๐ บาท พร้อมด้วยเงินสังเคราะห์ มีผู้มาขอรับการสังเคราะห์ ๕๓,๕๔๘ ไร่ และปลูกยางพันธุ์ดีไปแล้ว ๔๒,๗๕๕ ไร่

ส่วนในเรื่องปัญหาของสังเคราะห์นั้น ผู้อำนวยการฯ ได้กล่าวว่าจะไม่กระทบกระเทือนต่อยางธรรมชาติในอนาคต เพราะตลาดโลกยังมีความต้องการไม่จำกัด หากต้นทุนของสังเคราะห์ต่ำกว่า ยางธรรมชาติก็จะกระทบกระเทือนบ้าง แต่ในเรื่องนี้สามารถแก้ไขได้ด้วยการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น

ราคาข้าวสารในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการส่งข้าวสารไปช่วยเหลือประเทศลาว

เมื่อวันที่ ๓๑ ธ.ค. ๑๘ รองอธิบดีกรมการค้าภายใน กระทรวงเศรษฐกิจ และผู้อำนวยการคลังสินค้า ได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวถึงเรื่องการค้าข้าวสารในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการส่งข้าวสารไปช่วยเหลือประเทศลาว ขณะนี้ราคาข้าวเหนียวในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงขึ้นผิดปกติหลายจังหวัด ซึ่งอาจเนื่องจากการทำนาในรอบปีที่แล้วไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควร ปัจจุบันนี้ในจังหวัดขอนแก่นข้าวชนิด ๕ เปอร์เซนต์ตกกระสอบละ ๒๖๐ บาท และในภาคนี้ยังต้องส่งข้าวไปจำหน่ายในประเทศลาวอีกด้วย เพื่อให้ข้าวบริโภคสำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือขาดแคลน ทางกระทรวงเศรษฐกิจจึงได้นำเอาข้าวเหนียวจากจังหวัดภาคเหนือส่งไปช่วยเหลือราชอาณาจักรลาวแทน ขณะนี้ส่งข้าวเหนียวไปแล้วรวม ๓๐,๐๐๐ กระสอบ และส่งข้าวเจ้าไป ๓๐,๐๐๐ กระสอบ ส่วนราคาข้าวสารในจังหวัดพระนครและธนบุรีขณะนี้ยังไม่มี การเคลื่อนไหวขึ้นราคาประการใด สำหรับจังหวัดภาคใต้ซึ่งมีการร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทย โดยกำหนดโควตาข้าวในจังหวัดชายแดนด้าม

ความจำเป็นแก่การบริโภค มีจังหวัดภูเก็ต นราธิวาส สงขลา ยะลา และตรัง นั้น การส่งข้าวสารจากภาคกลางไปยังจังหวัดชายแดนดังกล่าวคงใช้โคเวต้าเดิม เพราะข้าวของแต่ละจังหวัดและปริมาณข้าวจากภาคกลางที่ใช้โคเวต้าเดิม พอเพียงกับความต้องการของประชาชน

โครงการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าเขื่อนอุบลรัตน์

เมื่อวันที่ ๑๘ ธ.ค. ๑๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ได้มอบให้เจ้าหน้าที่ของการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือชี้แจงแทนเกี่ยวกับโครงการเขื่อนอุบลรัตน์ ซึ่งขณะนั้นการก่อสร้างใกล้จะเสร็จแล้ว ตามโครงการนี้กำหนดติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าไว้ ๓ ตัว ๆ ละ ๘,๓๐๐ กิโลวัตต์ จ่ายกระแสไฟฟ้าให้ประชาชนใน ๘ จังหวัด คือ ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย นครราชสีมา ชัยภูมิ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์ แต่ในระยะแรกนี้ประชาชนใน ๘ จังหวัดมีความต้องการใช้กระแสไฟฟ้าไม่ถึง ๒๕,๘๐๐ กิโลวัตต์ จึงได้กำหนดติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเพียง ๒ ตัวก่อน หากมีความต้องการใช้กระแสไฟฟ้ามากขึ้น จะติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าตัวที่ ๓ ต่อไป และในเดือนธันวาคม ศกนี้ จะทดลองเดินเครื่องกำเนิดไฟฟ้าตัวที่ ๑ แล้วจ่ายกระแสไฟฟ้าให้ประชาชนในจังหวัดขอนแก่นและอุดรธานีใช้ก่อน การติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าตัวที่ ๒ จะแล้วเสร็จในเดือนกุมภาพันธ์ ศกหน้า และคาดว่าจะงานก่อสร้างจะแล้วเสร็จทันตามกำหนดประมาณเดือนมีนาคม ศกหน้า

ปริมาณกล้วยหอมส่งออก

รายงานข่าวจากกรมการค้าต่างประเทศแจ้งว่า การส่งกล้วยหอมออกไปต่างประเทศมากขณะนี้ ได้เกิดตลาดฮ่องกงและตลาดญี่ปุ่น เมื่อปี ๒๕๐๗ ไทยส่งกล้วยหอมไปจำหน่าย ฮ่องกงจำนวน ๒,๔๓๒ ตัน มูลค่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท ญี่ปุ่นจำนวน ๓,๐๔๐ ตัน มูลค่า ๒๒๘,๘๐๐ บาท รวมส่งออกในปีนี้เป็นจำนวน ๓,๔๗๒ ตัน มูลค่า ๕๒๘,๘๐๐ บาท สำหรับ ๘ เดือนแรกของปี ๒๕๐๘ นี้ ส่งกล้วยหอมออกไปต่างประเทศ ๔,๐๖๖ ตัน มูลค่า ๖๕๐,๐๐๐ บาท ไทยส่งไปจำหน่ายตลาดฮ่องกง ๒,๕๕๐ ตัน มูลค่า ๓๖๐,๐๐๐ บาท และส่งไปญี่ปุ่น ๑,๕๑๕ ตัน มูลค่าประมาณ ๒๙๐,๐๐๐ บาท

ส่งข้าวฟ่างออกแล้วจำนวน ๒ หมื่นตัน

รายงานข่าวจากกรมการค้าต่างประเทศ เกี่ยวกับการส่งข้าวฟ่างออกไปต่างประเทศ ระหว่างเดือนมกราคมถึงกันยายน ๒๕๐๗ ส่งข้าวฟ่างออกไปต่างประเทศแล้วประมาณ ๓๘,๘๐๗,๕๕๖ กิโลกรัม มูลค่าประมาณ ๒๓,๓๓๕,๐๖๘ บาท เทียบกับระยะเดียวกันปี ๒๕๐๖ แล้วส่งออกไปจำหน่ายประมาณ ๒,๐๒๔,๐๐๐ กิโลกรัม มูลค่า ๒ ล้านบาทเศษ สำหรับ เดือนกันยายน ๒๕๐๗ ส่งออก ๓,๔๐๕,๐๐๐ กิโลกรัม มูลค่าประมาณ ๓.๔ ล้านบาท

อนึ่ง ในระหว่างเดือนมกราคม ถึง กันยายน ๒๕๐๗ ไทยส่งข้าวฟ่างออกไปจำหน่ายยังตลาดประเทศต่าง ๆ ๘ ประเทศ แต่ละประเทศที่ส่งไปจำหน่ายมีปริมาณและมูลค่า ดังต่อไปนี้ สิงคโปร์ ๖,๓๘๒,๒๗๘ กิโลกรัม มูลค่าประมาณ ๗.๔๒๘,๓๒๖ บาท ญี่ปุ่น ๖,๑๒๕,๕๐๐ กิโลกรัม มูลค่าประมาณ ๖,๘๔๐,๗๗๘ บาท ฮองกง ๒,๓๒๓,๐๓๘ กิโลกรัม มูลค่าประมาณ ๓,๐๗๗,๘๘๓ บาท มาเลเซีย ๔,๐๕๔,๒๐๒ กิโลกรัม มูลค่าประมาณ ๔,๗๗๓,๓๐๖ บาท บังนัง ๘๐๖,๔๐๐ กิโลกรัม มูลค่าประมาณ ๓,๐๘๐,๐๓๓ บาท ใต้หวัน ๖,๘๕๐ กิโลกรัม มูลค่าประมาณ ๓๖,๘๘๘ บาท เนเธอร์แลนด์ ๓,๓๓๐ กิโลกรัม มูลค่าประมาณ ๓,๔๕๓ บาท และบอเนียวเหนือ ๒๐๘ กิโลกรัม มูลค่าประมาณ ๕๘๓ บาท.

จงทำดี - มีศีลธรรม - ถือความสัตย์

ขจัดอิทธิทธิงโลก และโกรธหลง

ประชาธิปไตยแบบไทย

□ โดย พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงษ์ประพันธ์

รองนายกรัฐมนตรี และรองประธานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

- ทรงแสดงต่อบรรดาสมาชิกของสมาคมกิจการวิเทศสัมพันธ์ และกฎหมายระหว่างประเทศ ข้าราชการ นักศึกษา ประชาชน
- ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๐๘

ท่านนายกสมาคมกิจการวิเทศสัมพันธ์และกฎหมายระหว่างประเทศ และท่านผู้
เกียรติทั้งหลาย

ข้าพเจ้าถือเป็นเกียรติยศอย่างสูงที่ได้รับเชิญให้มาแสดงปาฐกถาในวันนี้ สมาคม
กิจการวิเทศสัมพันธ์และกฎหมายระหว่างประเทศ เป็นสถาบันที่ควรได้รับการสนับสนุนจากผู้
ที่สนใจในกิจการระหว่างประเทศ และกฎหมายระหว่างประเทศ เพราะมีความมุ่งหมายที่จะ
เผยแพร่ความรู้ทั่วไป และหลักวิชาทั่วไปเกี่ยวกับกิจการดังกล่าวแล้ว

เรื่องที่ข้าพเจ้าจะแสดงในวันนี้ คือ เรื่องประชาธิปไตยแบบไทย เพราะมีผู้ปรารถน
เรื่องประชาธิปไตยแบบไทยน้อยไม่น้อย และเมื่อข้าพเจ้าได้ยินปรารถนเรื่องนี้เป็นครั้งแรก
ก็ไม่ทราบว่าจะหมายถึงอะไรแน่ จึงได้สนใจฟังคำปรารภของผู้อื่น ตลอดจนใคร่ครวญด้วย
วิจารณญาณของตนเองด้วย โดยพยายามที่จะหาความรู้และความเข้าใจ เพื่อหยั่งทราบ
ความหมายตามทางที่ควร แต่ข้อความและความเห็นที่ข้าพเจ้าจะแสดงต่อไปนี้ เป็นของ
ข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้ามิได้พูดในนามของคณะปฏิวัติ คณะรัฐบาล คณะกรรมการยกย่อง
รัฐธรรมนูญ หรือคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญเลย ข้าพเจ้าพูดในนามของ
ข้าพเจ้าเองโดยแท้ และพูดในฐานะนักวิชาการ มิใช่ในนามการเมือง ฉะนั้น เมื่อจบปาฐกถา
แล้ว ข้าพเจ้าจะเปิดโอกาสให้มีระยะเวลาคำถามคำตอบ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความคิด
ความเห็นกันได้

ประชาธิปไตยเป็นความคิดที่มาจากต่างประเทศ แต่เมื่อนำมาใช้ในประเทศไทยก็จะ
 ต้องหาแบบที่เหมาะสมกับประเทศไทยและคนไทย จะต้องมีการดัดแปลงให้เหมาะสม ไม่ใช่
 ถ่ายเอาของต่างประเทศมาเป็นต้น ๆ ด้วยเหตุนี้แหละเรื่องประชาธิปไตยแบบไทย จึงไม่ใช่
 แต่เรื่องของไทยเท่านั้น แต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับลัทธิการปกครองที่มาแล้ว หรือที่มีอยู่ในต่าง
 ประเทศด้วย จึงเข้าอยู่ในกรอบกิจกรรมแห่งสมาคมของท่านได้

ข้อที่ทุกคนและทุกชาติต้องการก็คือ แบบการปกครองที่ดีที่สุดสำหรับตน แต่จะหาแบบ
 ที่ดีที่สุดได้อย่างไร จริงอยู่ โปป ในบทเรียงความเรื่องมนุษย์ของเขาได้กล่าวไว้ว่า แบบการ
 ปกครองนะ ให้ผู้ฉลาดโต้แย้งกันเถิด แบบไหนที่ปกครองที่ดีที่สุคนั้นแหละดีที่สุด (For
 forms of government let fools contest; What e'er is best administered is best) ที่
 พูดนี้ถูก เพราะเราต้องเอาลัทธิปฏิบัติเป็นเกณฑ์ด้วย แต่ในการทดลองเพื่อหาแบบที่ให้ผล
 ปฏิบัติที่ดีที่สุคนั้น เราควรพิจารณาคำศึกษาและสังเกตแบบการปกครองที่มีอยู่ในโลกด้วย แล้ว
 ก็คัดเลือกแบบที่เราเห็นว่าเหมาะสมกับประเทศไทยและประชาชนคนไทยดีที่สุดแล้ว แล้วนำ
 มาดัดแปลงใช้ตามความต้องการของเรา

ในโลกสมัยนี้ ทุกประเทศนิยมประชาธิปไตย พวกฟาสซิสต์ และพวกนาซี ซึ่งนิยม
 ลัทธิเผด็จการนั้น ไม่มีแล้ว แม้พวกคอมมิวนิสต์ก็เรียกระบอบการปกครองของเขาว่า
 ประชาธิปไตย เขาเรียกว่าประชาธิปไตยของประชาชนด้วยซ้ำไป ทั้ง ๆ ที่ประชาชนไม่มีเสียง
 และไม่มีอำนาจแท้จริงอย่างใดเลย อำนาจในสหภาพโซเวียตอยู่ที่พรรคคอมมิวนิสต์ซึ่งมีอำนาจ
 เผด็จการ ซึ่งเขาเรียกว่าการเผด็จการของชนกรรมาชีพ dictatorship of the proletariat ใน
 การเลือกตั้งกลางคะแนนตามบัญชีผู้สมัครของพรรคคอมมิวนิสต์ลงคะแนนว่า จะเอาหรือไม่เอา
 เท่านั้น ไม่มีผู้สมัครพรรคอื่นที่จะเลือกเอาได้ สภาสูงสุดของสหภาพโซเวียตนาน ๆ ก็
 ประชุมกันสักครั้งหนึ่ง เพื่อรับทราบนโยบายของพรรคมากกว่าจะมาอภิปรายให้ความเห็นกัน
 ในระหว่างที่ไม่มีการประชุม เปรซิเดียมซึ่งสภาสูงสุดเลือกตั้งมีจำนวนน้อยคนเป็นผู้ใช้อำนาจ
 แทนสภาสูงสุด ลักษณะสำคัญของระบอบโซเวียตก็คือ อำนาจอยู่ในมือของพรรคคอมมิวนิสต์

พรรคเดียวกันนั้น ประชาชนจะเลือกผู้แทนได้ก็ตามบัญญัติของพรรคเท่านั้น ประชาชนจะเลือกนโยบายได้ก็ตามแนวนโยบายของพรรคเท่านั้น

บัดนี้ เราคควรจะหันมาพิจารณาประชาธิปไตยตามประวัติศาสตร์ หรือตามแบบฉบับดูบ้างว่า มีลักษณะสำคัญอย่างไร

ประชาธิปไตยเป็นคำที่มีความหมายตรงกับคำว่า democracy อยู่แล้ว คือ ประชา demos ซึ่งแปลว่า ประชาชน และอริปไตย Kratia ซึ่งแปลว่าเป็นใหญ่ ประชาธิปไตยก็แปลว่าประชาชนเป็นใหญ่ หรือถ้าจะไขความออกให้เต็มตามวาจาของเอกราแฮม ลินคอล์น ก็คือ การปกครองประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน เป็นลักษณะที่สำคัญยิ่งที่ว่า “โดยประชาชน” นั้น ในสมัยกรีกและโรมันคือสมันครรัฐ ซึ่งพลเมืองมีจำนวนน้อยพอที่จะไปร่วมอภิปรายวินิจฉัยปัญหาในที่แห่งเดียวกันได้ และทาสก็ไม่นับว่าเป็นพลเมือง การที่ประชาชนจะปกครองประชาชนกันเองโดยตรง ก็ย่อมทำได้ แต่ในสมัยปัจจุบัน จำนวนพลเมืองมากมายนับเป็นล้าน ๆ จึงทำไม่ได้ ต้องใช้วิธีเลือกตั้งผู้แทนมาทำหน้าที่แทน โดยมีกำหนดเวลา เช่น วาระละ ๔ ปี เป็นต้น ฉะนั้น “โดยประชาชน” ย่อมหมายความว่า โดยประชาชนเลือกตั้งผู้แทนมาทำการแทน

ส่วนคำว่า “เพื่อประชาชน” นั้น เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้ว เราต้องถือสาธารณประโยชน์ หรือประโยชน์สุขของประชาชนเป็นใหญ่

ตอนนี้ ข้าพเจ้าใคร่จะเรียนให้ทราบว่า อริสโตเติล บิดาแห่งรัฐศาสตร์ได้กล่าวไว้อย่างไรเกี่ยวกับประชาธิปไตย อริสโตเติลถือว่า วัตถุประสงค์ของระบอบการปกครองก็คือจะส่งเสริมสาธารณประโยชน์ จึงได้เรียงลำดับระบอบการปกครองต่าง ๆ ไว้เป็นแบบดี และแบบไม่ดี ดังต่อไปนี้

	แบบดี		แบบไม่ดี
royalty	ราชาธิปไตย	tyrauny	ทรราช
aristocracy	อภิชนาธิปไตยผู้ดีเป็นใหญ่	oligarchy	อภินาธิปไตยน้อยคนเป็นใหญ่
constitutional government	การปกครองโดยรัฐธรรมนูญ	democracy	ประชาธิปไตย

ที่อริสโตเติลเรียงลำดับไว้เช่นนี้ ก็เพราะประชาธิปไตยในกรุงอะเธนส์แสวงประโยชน์ของคนจน ซึ่งเป็นคนส่วนมาก แต่วัตถุประสงค์ที่ถูกต้องตามความเห็นของอริสโตเติลก็คือ แสวงประโยชน์ส่วนรวม

ถ้าอริสโตเติลได้มาเห็นหลักราชาธิปไตยของไทยแล้ว คงจะพอใจเป็นอันมาก เพราะถึงแม้ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พระมหากษัตริย์ก็ทรงอยู่ในข้อผูกพันที่จะทรงปกครองโดยธรรม และโดยอนุวัติตามพระธรรมศาสตร์ เพื่อประโยชน์สุขส่วนรวม

ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกของพระมหากษัตริย์ เช่น ในรัชกาลที่ ๗ พระราชครูทูลเกล้าฯ ถวายสรีรราชสมบัติ โดยกราบบังคมทูลว่า

ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม ขอให้ทรงพระราชมารดาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสแก่ข้าพระพุทธเจ้า ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงรับพระมูรธาภิเษกเป็นบรมราชาธิราช เป็นเจ้าเป็นใหญ่ของประชาชนชาวสยาม เหตุตั้งนั้นข้าพระพุทธเจ้าทั้งพระบรมวงศานุวงศ์ ข้าทูลละอองธุลีพระบาท มีท่านเสนาบดีเป็นประธาน และสมณพราหมณาจารย์ทั้งปวงพร้อมเพรียงมีน้ำใจเป็นอันเดียวกัน ขอขนานพระปรมาภิไธยถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตั้งได้จารึกไว้ในพระสุพรรณบัฏนั้น และขอมอบถวายเครื่องราชกกุธภัณฑ์อันพระราชอิสริยยศฯ ขอได้ทรงเฉลิมพระปรมาภิไธยโดยกำหนดนั้น และทรงรับเครื่องราชกกุธภัณฑ์ ครั้นแล้วขอได้ทรงราชภาระดำรงราชสมบัติโดยธรรมสืบมาเสมอ เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและสุขแห่งมหาชนสืบไป ขอเดชะ

ทรงรับด้วยคำไทยอีกครั้งหนึ่งว่า ขอพระพรหมณ์ ครั้นแล้วพราหมณ์ทูลเกล้าฯ ถวายมงคลเสวตฉัตร ก็กราบบังคมทูลว่า

ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม ขอได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสแก่ข้าพระพุทธเจ้า ด้วยพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัวได้ทรงรับพระมูรธาภิเษกเป็นบรมราชาธิราชเป็นเจ้าเป็นใหญ่ของประชาชนชาวสยาม เหตุตั้งนั้น ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ทั้งพระบรมวงศานุวงศ์ ข้าทูลละอองธุลีพระบาท มีท่านเสนาบดีเป็นประธาน และสมณพราหมณาจารย์ทั้งปวง ขอมอบเสวตฉัตรถวายพระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวฯ ขอใต้ทรงรับ แล้วแม่พระราชาอาณาจักรเกล้าฯ ข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวงตลอดถึง
อาณาจักรประชาราษฎร์ เป็นพระบรมนาถจัดการคุ้มครองรักษาป้องกันอันเป็นธรรมเนียมสืบไป
ขอเดชะฯ

ทรงรับด้วยคำไทยอีกว่า ขอบละพราหมณ์

พึงสังเกตว่า วัตถุประสงค์ในการปกครอง ซึ่งตามแบบประชาธิปไตยว่า ต้อง
เป็นไปเพื่อประชาชนนั้น สำหรับประเพณีนิยมของชาวไทย หรือตามแบบไทย ก็
เป็นเช่นเดียวกัน โดยมีคำกล่าวชัดแจ้งไว้ว่า “ขอให้ทรงราชการระดำงราชสมบัติ
โดยธรรมสม่ำเสมอเพื่อประโยชน์เกื้อกูลและสุขแห่งมหาชนสืบไป”

ส่วนที่ว่า ประชาธิปไตยเป็น “การปกครองโดยประชาชน” ซึ่งตามสมัยนิยมปัจจุบัน
ถือว่า หมายถึงการที่ประชาชนเลือกตั้งผู้แทนมาปฏิบัติราชการปกครองแทนนั้น จะต้องพิจารณา
ให้ละเอียดลเอียดต่อไป

ตามพระราชพิธีพระบรมราชาภิเษกที่ข้าพเจ้ากล่าวอ้างมาข้างต้นนั้น เห็นได้ชัดว่า
ประชาชนมอบเศวตฉัตรถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ขอใต้ทรงรับแล้ว แม่พระราชา
อาณาจักรเกล้าฯ ประชาชน เป็นพระบรมนาถจัดการคุ้มครองรักษาป้องกันอันเป็นธรรมเนียมสืบไป
แล้วพระมหากษัตริย์ก็ทรงรับตามนั้น ทั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า เป็นเสมือนสัญญาระหว่างประชาชน
ผู้อยู่ในความปกครอง กับพระมหากษัตริย์ผู้ปกครอง

ยิ่งกว่านั้น พระปรมาภิไธย ตามประเพณีนิยมมีคำว่า อเนกชนนิกรสโมสรสมมติ
ซึ่งแปลว่า “ด้วยความยินยอมของที่ประชุมชนหมู่มาก” จริงอยู่ในกรณีรัชกาลที่ ๗ ไม่มี
คำที่ว่านี้ แต่เมื่อมีตามประเพณีนิยมก็ถือว่าเป็นแบบไทยได้ ความยินยอมของประชาชน
เป็นหลักสำคัญอย่างหนึ่งของประชาธิปไตย ดังที่ข้าพเจ้าจะได้แสดงต่อไป

แต่ในชั้นนี้ ข้าพเจ้าขอแสดงความสำคัญอีกข้อหนึ่งในพระราชพิธีพระบรมราชาภิเษก
คือ พันธกรณีพระมหากษัตริย์ผู้ปกครองโดยธรรม ทั้งนี้ใช้เฉพาะทศพิธราชธรรม คือ
ทาน — การให้ คีล — การประพฤติดี บริจาค — การสละ อโภชะ — ความไม่โกรธ อวิหิงสา —

การไม่เบียดเบียน อัสชวะ—ความซื่อตรง มัททวะ—ความอ่อนโยน ตบะ—ความสำรวม
 อวิโรชณา—ความประพฤติดีชรรรม หากหมายความรวมถึงการถือตามพระธรรมศาสตร์
 หรือกฎหมายหลักมูลตามประเพณีนิยมของไทยด้วย

พระธรรมศาสตร์นั้นมีขึ้นด้วยพระมโนสารฤๅษี มีความวิตกที่จะให้พระมหากษัตริย์เจ้า
 ประกอบด้วยทศพิธราชธรรม ๓๐ ประการ จึงเหาะไปยังกำแพงจักรวาล เห็นบาลีคัมภีร์พระ
 ธรรมศาสตร์อันคัมภีร์ภาพ เป็นลายลักษณ์ปรากฏอยู่ในกำแพงจักรวาล มีปริมณฑลที่เท่า
 กายคชสาร มโนสารฤๅษีจึงกำหนดบาลีนั้นแม่นยำจำได้ แล้วกลับมาแต่งเป็นคัมภีร์พระธรรม
 ศาสตร์ และส่งสอนพระเจ้ามหาสมุทรราชทรงถือเป็นหลัก

แล้วพระมหากษัตริย์ทรงตั้งสารคดีเป็นราชศาสตร์ปลุกย่อยออกไปอีกชั้นหนึ่ง มีคำ
 อธิบายไว้ในพระธรรมศาสตร์ว่า ส่าอตถา อันว่าสาขาคดีนั้น ประเภทินุนาต่างต่างกันโดย
 ประเภท ชื่อว่าสาขาคดี มีประการเป็นอันมาก คือ ลักษณะพระราชกำหนดบทพระอัยการ
 และพระราชบัญญัติ ซึ่งจัดเป็นพระราชศาสตร์ทั้งปวง เต อตถา อันว่า สาขาคดีทั้งหลายตั้ง
 พรรณานาน โบรมานราเชน อันบรมานราชกษัตริย์ วรปุญญวณเดณ มีบุญญาภิหาร สม-
 ภารบารมีเป็นอริบตีประชากรผจญข้าศึกเสร็จแล้ว และเป็นอิสรภาพในบวรเศวตฉัตร ประกอบ
 ด้วยศีลสังวัตรปฏิบัติอันดี มีสติสัมปชัญญะและพระวิจาร์ณญาณ มีพระราชหฤทัยประสงค์
 จะให้พระนครขอบเขตชันช่อเสมาในพระราชอาณาจักรจำเริญสุขสถำพรเกษมสำราญ หิตตติ-
 ณา มีความปรารถนาจะให้เป้นหิตานุหิตประโยชน์ทั่วทวยราษฎรทั้งปวง ปรกกเมน ทรงพระ
 อุตสาหะพิจารณาคำนึง

ตามคัมภีร์พระธรรมศาสตร์ มาตราติเชยเยน แล้วมีพระราชบัญญัติดัดแปลงดกแต่ง
 ตั้งเป็นพระราชกำหนดบทพระอัยการไว้โดยมาตราเป็นอันมาก ทุกทุกลำดับกษัตริย์มาตราบ
 เท่าทุกวันนี้ ตสฺมา เหตุตั้งนั้น ปณทิตโต นักปราชญ์ผู้มีปัญญาเป็นกระลาการผู้พิพากษา
 ตัดสินข้อคดีทั้งปวง พึงมีอุตสาหะดูตามพระราชบัญญัติแห่งบรมานราชกษัตริย์ ซึ่งตั้งไว้โดย
 มาตราเป็นอันมากนั้นเกิด

ตามที่ข้าพเจ้ากล่าวอ้างมานี้ จะเห็นได้ว่า ตามระบบกฎหมายที่ประเทศไทยได้ใช้มาตามประเพณีนิยมนั้น ถือว่าพระธรรมศาสตร์เป็นใหญ่ ส่วน ราชศาสตร์ หรือพระราชบัญญัตินั้น เป็นสาขาที่ปลีกย่อยออกมาอีกชั้นหนึ่ง ฉะนั้น การที่จะมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดเหนือพระราชบัญญัติ ก็ไม่แปลกอะไรสำหรับคนไทย และพระมหากษัตริย์ตามประเพณีนิยมของไทย ทรงถือตามพระธรรมศาสตร์ได้ฉันทิ ก็ทรงถือตามรัฐธรรมนูญได้ฉันทินั้น ประเทศไทยไม่เคยมีเทวสิทธิของพระมหากษัตริย์ (divineright of kings) จึงทรงดำรงตำแหน่งประมุขของชาติ เป็นพระมหากษัตริย์ตามรัฐธรรมนูญได้อย่างเป็นที่เคารพสักการะและรักใคร่บูชาทั่วราชอาณาจักร

แต่ในยุโรป เช่นในประเทศอังกฤษ รัชสมัยสจ๊วต ในศตวรรษที่ ๑๗ แห่งคริสตกาล ได้เคยมีทฤษฎีเทวสิทธิของพระมหากษัตริย์ ดังกับเกิดมีคักกลางเมืองกันขึ้น

นักคิดจึงได้พิจารณากันถึงทฤษฎีการปกครอง ฮอบบส์ Hobbes ซึ่งเห็นคักกลางเมืองนั้น แสดงทฤษฎีว่า ในสถานะธรรมชาติ มนุษย์รบกันเรื่อย และชีวิตของมนุษย์ก็เปล่าเปลี่ยวยากไร้ ร้ายกาจ เข้มโหด และสั้น (the life of man is solitary, poor, nasty, brutish and short) จึงได้ทำสัญญาสังคม Social contract กัน จัดตั้งสังคมขึ้น โดยยกอำนาจอธิปไตยให้แก่สังคมทั้งหมด เพื่อจะได้รักษาความสงบเรียบร้อย สังคมรักษาความสงบเรียบร้อยได้ก็มีอำนาจสิทธิ์ขาด ถ้ารักษาความสงบเรียบร้อยไม่ได้ทั้งหมดอำนาจ

ทฤษฎีของฮอบบส์ไม่ได้รับการสนับสนุน แต่ข้อคิดเกี่ยวกับสัญญาสังคมได้รับการสนใจต่อไป ไม่ใช่เพราะมนุษย์ได้ทำสัญญากันจริง แต่ข้อผูกพันระหว่างผู้ปกครองกับผู้ที่อยู่ในความปกครองนั้น มีอยู่จริง ควรมีอยู่โดยลักษณะอย่างไรนั่นแหละ เป็นข้อที่นักคิดได้ใคร่ครวญกันต่อไป

ลอคค် Locke นักปรัชญาการปฏิวัติอังกฤษ ค.ศ. ๑๖๘๘ เอาความคิดของฮอบบส์เรื่องสัญญาสังคมนั้นไปใช้อีกทางหนึ่ง คือลอคค်เห็นว่า สังคมมีอยู่ตามธรรมชาติแล้ว แต่เพื่อคุ้มครองเสรีภาพและทรัพย์สินของบุคคล ไม่ใช่จะรักษาความสงบเรียบร้อยเท่านั้น จะต้องมีการบาลชันด้วย จึงได้ทำสัญญาสังคมจัดตั้งรัฐบาลขึ้น โดยที่ประชาชนยังมีอธิปไตยอยู่ จะ

เรียกคืนอำนาจในเมื่อรัฐบาลปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้ผลก็ได้ หรือจะมอบอำนาจให้โดยจำกัดก็ได้ เช่น จำกัดเวลา มีวาระสำหรับผู้ที่ได้รับเลือกตั้ง หรือมีเงื่อนไขให้เคารพสิทธิในเสรีภาพ และทรัพย์สินบางประการก็ได้

ในศตวรรษที่ ๑๗ มีนักคิดฝรั่งเศสเขียนเรื่องรัฐศาสตร์ที่ควรกล่าวไว้สองท่าน คือ มองเตสกีเออ (Montesquieu) ผู้เขียนเรื่องเจตนารมย์แห่งกฎหมาย (Esprit des Lois) และ รูโซ (Rousseau) ผู้เขียนเรื่องสัญญาสังคม (Contract Social)

มองเตสกีเออได้ศึกษาสังเกตระบอบการปกครองของอังกฤษแล้ว เห็นว่า ระบอบนั้นดี เพราะแยกอำนาจทั้งสาม คือ อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ ออกจากกัน แต่อันที่จริงหาได้แยกกันเด็ดขาดไม่ เพราะคณะรัฐมนตรีตั้งขึ้นจากสมาชิกรัฐสภา จึงเป็นตัวจักรเชื่อมโยงอำนาจบริหารกับอำนาจนิติบัญญัติ และลอร์ดชานเซลลอร์ ซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายตุลาการ ก็เป็นรัฐมนตรีอยู่ด้วย แต่สหรัฐอเมริกาชอบหลักการแยกอำนาจของมองเตสกีเออ ฉะนั้น ตามรัฐธรรมนูญอเมริกันจึงได้แยกอำนาจทั้งสามออกจากกัน โดยศาลสูงสุดมีอำนาจวินิจฉัยแม้ในข้อที่วางรัฐธรรมนูญไว้เป็นโมฆะหรือไม่ และรัฐมนตรีจะเข้าไปอภิปรายร่างกฎหมายในรัฐสภาไม่ได้ ได้แต่ไปชี้แจงในคณะกรรมการ

ส่วนรูโซนั้นเล่า ได้เขียนเรื่องสัญญาสังคม โดยคลี่คลายความคิดเห็นของฮอบบส์และลอคค์ รูโซเห็นด้วยกับฮอบบส์ว่า มนุษย์ได้ตั้งสังคมขึ้นด้วยสัญญาสังคม มอบอำนาจอธิปไตยอันไม่มีขีดจำกัดและแบ่งแยกมิได้ให้แก่ประชาชนทั้งหมดและเห็นด้วยกับลอคค์ว่า สังคมหรือประชาชนจัดตั้งรัฐบาลขึ้น โดยรัฐบาลอยู่ในบังคับแห่งเจตจำนงของประชาชนผู้เป็นองค์อธิปไตย ซึ่งรูโซเรียกว่า เจตจำนงทั่วไป (general will) ที่รูโซมีความเห็นต่างกับลอคค์ก็คือ ลอคค์เห็นว่า ประชาชนเมื่อตั้งรัฐบาลขึ้นแล้ว ควรปล่อยให้รัฐบาลดำเนินการปกครองไป แต่รูโซเห็นว่า ประชาชนไม่ควรอยู่นิ่งเฉย แต่ควรหมักหมมเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองด้วย อันที่จริงรูโซอยากให้ประชาชนเข้าทำการปกครองเองโดยตรงเสียด้วยซ้ำไป แต่สมัยนั้นทำไม่ได้แล้ว เพราะมีประชากรมากเกินไป

ข้าพเจ้าได้เล่าประวัติทฤษฎีประชาธิปไตยมาพอที่จะพิจารณาได้แล้ว ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยตามที่ปรากฏข่าวออกมาแล้วนั้น เป็นประชาธิปไตยอย่างไรและเป็นประชาธิปไตยแบบไทยอย่างไร

มติของสภาร่างรัฐธรรมนูญมีอยู่ว่า ระบอบการปกครองให้คงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข นี้แหละเป็นประชาธิปไตยแบบไทยโดยแท้ ดังที่ข้าพเจ้าได้บรรยายมาแล้วข้างต้น ประชาธิปไตยเป็นระบอบจากต่างประเทศก็จริงอยู่ แต่แบบที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนี้เป็นแบบที่เหมาะสมกับประวัติศาสตร์ ประเพณีนิยม และความต้องการของประเทศไทย จึงถือว่าเป็นลักษณะของแบบไทยได้ ถ้าเรารัดคั้งภัยคอมมิวนิสต์และความจำเป็นที่เราจะต้องรวมกำลังทั้งหมดของชาติเพื่อต่อต้านภัยนั้นแล้ว เราจะตระหนักในคุณค่าอันล้ำเลิศของการมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของชาติอยู่

ส่วนหลักประชาธิปไตยก็มีปรากฏอยู่ในบทบัญญัติที่ว่า อำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวไทย หลักนี้แม้จะมาจากต่างประเทศ ก็มีเค้าอยู่ในประเพณีนิยมของไทยที่ว่า พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งอเนกชนนิกร สโมสรสมมต ด้วยความยินยอมของที่ประชุมชนหมู่มา ส่วนการที่ประชาชนจะเลือกตั้งผู้แทนมาทำการแทนนั้น ตามประเพณีนิยมของไทย มีแต่การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ไม่มีการเลือกตั้งในระดับสูงกว่านั้น จึงนับว่ายังจะต้องหาประสพการณ์ในเรื่องนี้ออกมา

ประเทศประชาธิปไตยที่มีการเลือกตั้งเรียบร้อย ย่อมมีพรรคการเมือง ๒ หรือ ๓ พรรค ซึ่งมีกำหนดนโยบายแถลงให้ประชาชนเลือกเอา ผู้ออกเสียงเลือกตั้งก็เลือกเอาที่กำหนดนโยบายที่ตนเห็นสมควร แล้วลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคนั้น แต่ในประเทศไทยนี้ยังขาดประสพการณ์อยู่ มักลงคะแนนให้แก่บุคคลที่ตนชอบ เป็นเรื่องของบุคคลมากกว่าเรื่องของกำหนดนโยบาย ฉะนั้นจึงมีผู้เห็นว่า ถ้าให้มีกำหนดมาตรฐานการศึกษาของผู้ออกเสียงไว้บ้าง จะเป็นการดี สภาร่างรัฐธรรมนูญได้ลงมติรับหลักการข้อนี้ไว้แล้ว แต่มีผู้ขอแปรญัตติคณะกรรมการพิจารณา ร่างรัฐธรรมนูญจะต้องวินิจฉัยว่า จะขอให้สภา ฯ พิจารณาใหม่หรือไม่ ส่วนความเห็นของข้าพเจ้าเองนั้นเห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญของไทยทุกฉบับตั้งแต่ต้นมา

ได้ให้สิทธิออกเสียง เลือกตั้งแก่วัดเมืองทั้งหญิงชายทั่วกัน ตรงกับหลักปฏิญญาสากลแห่งสิทธิมนุษยชนแล้ว โดยไม่มีกำหนดมาตรฐานการศึกษา จึงอาจถือได้ว่า เป็นประเพณีการปกครองแบบประชาธิปไตยของไทยอย่างหนึ่งแล้ว ไม่คุ้มค่าที่จะเปลี่ยนแปลงเป็นการจำกัดสิทธิ และจะนำความยุ่งยากมากหลายในทางปฏิบัติมาด้วย

จริงอยู่ มีผู้อ้างว่า ในสหรัฐอเมริกาบางรัฐ ยังมีกำหนดมาตรฐานการศึกษาอยู่ และในฟิลิปปินส์ก็ยังมีอยู่ แต่ในสหรัฐอเมริกาที่มีอยู่นั้น ก็เป็นเรื่องผิดมากกว่าอื่น และศาลสูงสุดก็ว่าเป็นโมฆะแล้ว ส่วนฟิลิปปินส์ก็ดำริจะแก้รัฐธรรมนูญในชั้นนี้

ความเห็นส่วนตัวของข้าพเจ้านี้จึงมีว่า ไม่ควรมีกำหนดมาตรฐานการศึกษาสำหรับผู้ออกเสียงเลือกตั้ง แต่ควรมีการศึกษาอบรมทางการเมือง คือ ชี้แจงให้ราษฎรเข้าใจระบบการปกครองแบบปัจจุบัน ดังที่กำลังจะทำการพัฒนาหมู่บ้านและตำบล และนอกจากนั้น ควรมีพรรคการเมืองช่วยชี้แจงราษฎรในการเลือกตั้งต่อไป ข้าพเจ้าถือว่า ตามที่ข้าพเจ้าว่านี้แหละ เป็นแบบไทย แต่ท่านที่เห็นว่า ควรมีกำหนดมาตรฐานการศึกษาก็คงถือว่านั่นแหละคือแบบไทย เพราะจะทำให้เลือกผู้แทนได้ดีขึ้น อะไรเป็นแบบไทย อะไรไม่เป็น จึงเป็นปัญหาที่วินิจฉัยได้ยาก

นอกจากการเลือกตั้งผู้แทนแล้ว ปวงชนชาวไทยผู้มีอำนาจอธิปไตยย่อมสงวนสิทธิบางอย่างของบุคคลไว้ได้ ในรัฐธรรมนูญจึงมีบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของชนชาวไทย

หลักการก็คือ ให้มีเสรีภาพนานาประการภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย และข้าพเจ้าก็เห็นว่า เสรีภาพที่บัญญัติไว้นั้น เป็นการกว้างขวางพอสำหรับระบบประชาธิปไตยแล้ว

บัดนี้ ข้าพเจ้าจะกล่าวถึงอำนาจการปกครอง อำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์เป็นผู้ทรงใช้ คือ ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางรัฐสภา ทรงใช้อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรี และทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาล

นี่เป็นการแยกอำนาจตามทฤษฎีของมองเตสกีเออ ในสหรัฐ เป็นการแยกกันโดยเด็ดขาด แต่ในประเทศอังกฤษ มีการเชื่อมโยงกันบ้าง เช่น อำนาจบริหารกับอำนาจนิติบัญญัติเชื่อมโยงกัน โดยเอาสมาชิกรัฐสภามาเป็นรัฐมนตรี ประเทศไทยก็เคยดัดแปลงแบบนี้มาใช้

โดยบัญญัติว่า นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี ๑๔ คน ต้องเป็นสมาชิกรัฐสภา ส่วนอีก ๑๐ คนนั้น จะเป็นหรือไม่เป็นก็ได้ ตามประสพการณ์ปรากฏว่า สมาชิกสภาฯ ก็พยายามจะเป็นรัฐมนตรี และถ้าผิดหวังก็ทำการเคลื่อนไหวที่จะเปลี่ยนรัฐบาล เป็นเหตุให้ไม่มีเสถียรภาพอันเป็นสิ่งจำเป็นในสมัยกึ่งยุคคามของคอมมิวนิสต์ขณะนี้ สภาร่างรัฐธรรมนูญจึงได้ลงมติรับหลักการที่จะไม่ให้สมาชิกรัฐสภาเป็นรัฐมนตรีในเวลาเดียวกัน นี่ก็เป็นการแยกอำนาจบริหารกับอำนาจนิติบัญญัติมากขึ้น แต่มีได้แยกกันทีเดียว เพราะคณะรัฐมนตรีก็มีส่วนร่วมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติในรัฐสภาด้วย และถึงแม้ว่าคณะรัฐมนตรี ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง จะไม่ต้องขอมติไว้วางใจจากรัฐสภาในเมื่อเข้ารับตำแหน่ง เป็นแต่แถลงนโยบายให้ทราบเท่านั้น รัฐสภาก็มีสิทธิควบคุมฝ่ายบริหารโดยตั้งกระทู้ถามหรือขอเบ็ดตกอภิปรายทั่วไปโดยไม่มี การลงมติ หรือสมาชิกสภาผู้แทนไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดแห่งสภานั้น จะเสนอญัตติขอเบ็ดตกอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายตัว หรือทั้งคณะก็ได้ การเบ็ดตกอภิปรายทั่วไปดังกล่าว ให้กระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา

ฉะนั้น รัฐสภา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาผู้แทน จึงมีอำนาจควบคุมฝ่ายบริหารอยู่ ถึงแม้จะเอาคณะรัฐมนตรีออกก็ได้ นี่จึงเป็นประชาธิปไตยแบบหนึ่งเหมือนกัน เป็นแบบของ ฝรั่งเศสปัจจุบัน ซึ่งตั้งแต่ใช้แบบนี้มา ก็มีเสถียรภาพทางการเมือง ไม่ได้เปลี่ยนรัฐบาลกันบ่อย ๆ เหมือนแต่ก่อน แต่การติดต่ออย่างใกล้ชิดระหว่างรัฐบาลกับรัฐสภาต้องมีอยู่เสมอ ฉะนั้น การติดต่อกันทางพรรคการเมือง จึงสำคัญยิ่งขึ้น และผู้นำในรัฐบาลจะต้องสนใจในการเคลื่อนไหวของพรรคข้างขึ้นด้วย

รัฐสภานั้น จะมีสภาเดียวหรือสองสภาก็ได้ ในประเทศไทยนี้ เราเริ่มต้นด้วยมี สภาเดียวแต่มีสมาชิกสองประเภทจำนวนเท่ากัน คือ สมาชิกที่ราษฎรเลือกตั้งมาและสมาชิกที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ซึ่งโดยมากก็เป็นข้าราชการประจำอยู่ด้วย ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ร่วมงานกับสมาชิกที่ราษฎรเลือก จะได้ดำเนินการเมืองโดยมีเสถียรภาพ นี่เป็นลักษณะพิเศษแบบไทยสำหรับตอนต้นของระบอบรัฐธรรมนูญ ครั้นต่อมาก็ได้จัดเป็นสองสภาขึ้น คือ วุฒิสภา และสภาผู้แทน พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง แต่จะเป็นข้าราชการประจำด้วยไม่ได้ แต่

แล้วก็กลับไปมีสภาเดียว มีสมาชิกสองประเภทตามเดิม สำหรับรัฐสภาตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่มีสองสภา สภาผู้แทนและวุฒิสภา พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา แต่ไม่ได้ห้ามข้าราชการประจำไม่ให้เป็นผู้สมาชิกวุฒิสภา จะเป็นก็ได้ ไม่เป็นก็ได้ สุดแล้วแต่พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้ง เป็นการยืดหยุ่นให้ปฏิบัติได้ตามกาลเทศะ กรณีที่จะห้ามไม่ให้ทรงแต่งตั้งข้าราชการประจำนั้นเกรงว่าจะเป็นการแข็งเกร่งเกินไป สู้ปล่อยไว้ตามร่างปัจจุบันไม่ได้

ความยืดหยุ่น ซึ่งเป็นลักษณะของไทยนั้น อาจเห็นได้ในความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจตุลาการ กับอำนาจนิติบัญญัติ ศาลมีหน้าที่ตีความตามกฎหมาย ถ้าศาลเห็นว่าบทกฎหมายใดแย้งหรือขัดต่อรัฐธรรมนูญ และวินิจฉัยไปเช่นนั้น ก็จะเป็นการขัดกับอำนาจนิติบัญญัติขึ้น รัฐธรรมนูญจึงให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัย คณะตุลาการรัฐธรรมนูญประกอบด้วยประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทน ประธานศาลฎีกา อธิบดีพิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีกรมอัยการ และบุคคลอื่นอีกสี่คนซึ่งรัฐสภาแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในทางกฎหมาย วิชานี้ก็เป็นวิรัชจัดการขัดกันระหว่างอำนาจทั้งสองได้ดี

ตามที่ข้าพเจ้าบรรยายมานี้ ข้าพเจ้าได้เสนอความคิดเห็นว่า ยากที่จะบอกได้ว่าประชาธิปไตยแบบไทยคืออะไรแน่ นอกจากจะพิจารณาตามประสพการณ์ตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ มา และสังเกตดูว่า ระเบียบการอย่างไรเหมาะสมแก่ความต้องการของประเทศชาติในขณะนั้นอยู่แล้ว และระเบียบการอย่างไรควรจะแก้ไขดัดแปลงให้เหมาะสมดังกล่าวข้างนี้

ความเห็นพร้อมเพียงกันข้อหนึ่งก็คือ ระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนั้น เป็นการเหมาะสมที่สุด นี้เป็นแบบไทยโดยไม่มีปัญหา

สิทธิการออกเสียงเลือกตั้งนั้น ควรให้ทั่วกันโดยไม่มีกำหนดมาตรฐานการศึกษา ส่วนการที่จะให้ราษฎรเลือกตั้งผู้แทนตั้นนั้น ควรมีพรรคการเมืองเสนอกำหนดนโยบายให้ราษฎรเลือก และเสนอผู้สมัครที่ติให้ราษฎรเลือก

ในส่วนการแยกอำนาจนั้น การที่จะให้สมาชิกรัฐสภาผู้แต่งตั้งทำหน้าที่ออกกฎหมาย และควบคุมฝ่ายบริหาร โดยไม่มุ่งจะเข้าเป็นฝ่ายบริหารเสียเอง ก็เป็นแบบที่ควรนำมาใช้

เพราะอาจนำเสถียรภาพมาได้ ดังตัวอย่างในต่างประเทศ แต่ข้าพเจ้าขอเน้นความสำคัญของ
พรรคการเมือง เพราะการเชื่อมโยงระหว่างรัฐบาลกับรัฐสภา จะต้องกระทำทางพรรคเป็นสำคัญ

ข้าพเจ้าจึงขอเสนอให้ผู้นำทางการเมืองของประเทศไทยสนใจ
อย่างจริงจังในการจัดตั้งพรรคการเมืองแบบไทยที่เหมาะสมแก่ความ
ต้องการแห่งกาลสมัย บ้านเมืองจะได้มีเสถียรภาพ อันเป็นยอด
ปรารถนาของปวงชนชาวไทยโดยทั่วกัน

พุทธภาษิต

อหฺยุยาปชฺฌํ สุขํ โลกํ

การไม่เบียดเบียนกัน เป็นสุขในโลก

กฎหมายที่ควรรู้

โดย

พนัศ ศกุนตนาถ

ปลัดอำเภอตรี อ. เมืองนนทบุรี

(ต่อจากฉบับประจำเดือนธันวาคม ๒๕๐๘)

พินัยกรรมทำเป็นเอกสารฝ่ายเมือง

พินัยกรรมทำเป็นเอกสารฝ่ายเมืองที่ผู้มีความประสงค์จะทำ จะต้องมาขอทำ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือร้องขอให้ไปทำ ณ สถานที่หนึ่งที่ได้กได้ แล้วแต่ผู้ประสงค์จะทำจะแจ้งให้ทราบ

แต่การทำนอกที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอนั้น จะต้องร้องขอต่อนายอำเภอเจ้าของท้องที่ ซึ่งสถานที่ทำพินัยกรรมนั้นตั้งอยู่ ในการแจ้งความประสงค์นั้น ผู้ร้องจะต้องทำตามแบบดังต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบคำร้อง

ขอทำพินัยกรรม ขอตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก

หรือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก หรือการสละมรดก

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....

ข้าพเจ้า.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ขอยนคำร้องต่อนายอำเภอ.....

ด้วยข้าพเจ้ามีความประสงค์.....

ขอได้โปรดจัดทำให้หรือรับมอบได้ตามกฎหมายด้วย.

(ลงชื่อ).....ผู้ยื่นคำร้อง

เมื่อทางอำเภอได้รับคำร้องแล้ว เจ้าหน้าที่จะจดข้อความที่ผู้ร้องประสงค์จะให้ใส่ไว้ใน
พินัยกรรม ทั้งนี้ต้องมีพยานอยู่ในขณะเช่นข้อด้วยอย่างน้อย ๒ คนพร้อมกัน ครั้นจดลงเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่จะอ่านข้อความนั้นอีกครั้งหนึ่งให้ผู้ร้องและพยานฟัง เพื่อให้แน่ชัดว่า
ข้อความที่เจ้าหน้าที่ได้ลงไปนั้นถูกต้องตรงกับเจตนาของผู้ทำพินัยกรรม

การชูด ลบ ตก เต็ม หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างอื่นในพินัยกรรมแบบเอกสาร
ฝ่ายเมืองนี้ ผู้ทำพินัยกรรม พยาน และนายอำเภอจะต้องลงลายมือชื่อกำกับไว้เป็นหลักฐาน
มิฉะนั้นพินัยกรรมฉบับที่ทำขึ้นจะไม่สมบูรณ์ในส่วนที่ได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้น

เมื่อทำพินัยกรรมเสร็จแล้ว ผู้ทำพินัยกรรมจะรับไปเลยในขณะนั้นก็ได้ หรือถ้ายังไม่
รับไปในขณะที่นั้นจะให้ทางอำเภอเก็บรักษาไว้ก็ได้ ถ้าให้ทางอำเภอเก็บรักษาไว้ นายอำเภอ
จะออกไปรับพินัยกรรมให้ได้ และภายหลังถ้าผู้ทำพินัยกรรมต้องการจะมารับไปจากอำเภอ
ก็รับได้ ถึงแม้จะยังไม่ตายก็ตาม หรือผู้ที่จะเป็นผู้รับก็ได้ ส่วนพินัยกรรมนั้นเมื่อมอบ
ให้กับทางอำเภอ จะไม่เปิดเผยข้อความในพินัยกรรมนั้นในระหว่างผู้ทำยังมีชีวิตอยู่

อัตราค่าธรรมเนียม

ถ้าทำเป็นเอกสารฝ่ายเมือง เสียค่าธรรมเนียมฉบับละ ๕๐ บาท ถ้าทำเป็นฉบับ
เสียอีกฉบับละ ๓๐ บาท และถ้าทำนอกที่ว่าการอำเภอ เสียค่าธรรมเนียมฉบับละ ๓๐๐ บาท
ฉบับเสียอีกฉบับละ ๒๐ บาท

ข้อสังเกตของพินัยกรรมทำเป็นเอกสารฝ่ายเมืองมีข้อสำคัญมาก คือ

๓. เป็นพินัยกรรมที่สมบูรณ์ยากที่จะถูกฟ้องร้องว่าการทำไม่สมบูรณ์ และเจ้าหน้าที่
ผู้ทำเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อมีเรื่องฟ้องร้องยอมหาตัวได้ง่าย เท่าที่ปรากฏพินัยกรรมทำเป็น

แบบเอกสารฝ่ายเมืองจะส่งมอบทุกครั้ง เพราะเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้กฎหมายและระเบียบ
ดีอยู่แล้ว

๒. การทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองจะทำที่อำเภอใดก็ได้

๓. พินัยกรรมทำเป็นเอกสารฝ่ายเมือง จะทำ ณ ที่ว่าการอำเภอก็ได้ จะทำนอกที่
ว่าการอำเภอก็ได้ ถ้าผู้ทำร้องขอ แต่ต้องเป็นอำเภอท้องที่ ๆ ซึ่งการทำพินัยกรรมจะทำขึ้น

๔. การทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง เมื่อทำเสร็จแล้วผู้ทำจะมอบให้ทาง
อำเภอเป็นผู้เก็บรักษาไว้ได้ และจะให้ทางอำเภอส่งมอบให้แก่ตนเมื่อใดก็ได้ ถ้าผู้ทำมีความ
ประสงค์หรือเมื่อทำเสร็จแล้ว จะรับไปเลยก็ได้

๕. เจ้าหน้าที่หรือทางอำเภอจะเปิดเผยข้อความในพินัยกรรมไม่ได้ ในขณะที่ผู้ทำพินัย
กรรมยังมีชีวิตอยู่

ตัวอย่างพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง

พ.ก. ๒

พินัยกรรมของ.....

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี ตั้งบ้านเรือน

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

ทำพินัยกรรมต่อหน้า (.....) นายอำเภอ

.....และ.....พยานกับ.....

พยาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ถ้าข้าพเจ้าถึงแก่ความตายไปแล้ว บรรดาทรัพย์สินของข้าพเจ้าที่มีอยู่ และ
ที่จะเกิดขึ้นในภายหน้า ข้าพเจ้ายอมยกให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่ผู้ที่ได้ระบุไว้ในพินัยกรรมนี้
ให้เป็นผู้รับทรัพย์สินตามจำนวนซึ่งกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

(๑) .....

(๒) .....

(๓) .....

ข้อ ๒. ข้าพเจ้าขอมอบพินัยกรรมฉบับนี้ แก่.....
และขอตั้งให้.....เป็นผู้จัดการมรดกของข้าพเจ้าตามพินัยกรรมนี้
และให้มออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายทุกประการ

ข้อ ๓. ....

ข้อ ๔. ข้อความแห่งพินัยกรรมนี้ นายอำเภอได้อ่านให้ข้าพเจ้า และพยานฟัง
โดยตลอดแล้ว เป็นการถูกต้องตรงความประสงค์ของข้าพเจ้าที่ได้แจ้งให้นายอำเภอจดไว้ และ
ขณะทำพินัยกรรมนี้ ข้าพเจ้ามีสติบริบูรณ์ จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้านายอำเภอ และพยาน
เป็นสำคัญ

ลายมือชื่อ.....ผู้ทำพินัยกรรม

ลายมือชื่อ.....พยานรับรองพินัยกรรมและ
ลายมือชื่อ

ลายมือชื่อ.....พยานรับรองพินัยกรรมและ
ลายมือชื่อ

บันทึก

ข้าพเจ้า.....นายอำเภอ.....
ขอรับรองว่า.....ผู้ทำพินัยกรรมได้แจ้งข้อความที่ตนประสงค์
ให้ไว้ในพินัยกรรมดังกล่าวมาแล้วข้างต้นต่อหน้าข้าพเจ้าและพยาน.....คน
คือ..... ณ ที่.....

ข้าพเจ้าได้จดและอ่านข้อความที่ทำเป็นพินัยกรรมขึ้นนี้ให้ผู้ที่ทำพินัยกรรมและพยานฟัง ผู้ทำ
พินัยกรรมและพยานได้รับรองข้อความว่าถูกต้องและลงลายมือชื่อในพินัยกรรม นับว่า
พินัยกรรมนี้ได้ทำขึ้นถูกต้องตามบทบัญญัติอนุมาตรา ๓ ถึง ๓ ของมาตรา ๓๖๕๗ แห่ง
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....

ลายมือชื่อ.....นายอำเภอ

ประทับตราตำแหน่งเป็นสำคัญ

ลงสมุดทะเบียนพินัยกรรมแล้วเลขที่.....

.....

เจ้าหน้าที่

สุวิชาโน ภว โหติ

ผู้รู้ดี เป็นผู้เจริญ

สมรสแบบสมรัก

□ โดย ... .. พันเอก ปิ่น มุกกันต์ อธิบดีกรมการศาสนา

๑. ความรัก เป็นความต้องการทางร่างกายและจิตใจ ตามธรรมชาติของมวลมนุษยชาติสามัญชนน้อยนักที่จะหลีกเลี่ยงได้ จุดหมายของความรักคือการแต่งงาน ส่องชีวิตร่วมสร้างครอบครัว และหมายปองความสุข สดชื่นในวันวันตร

๒. เมื่อความรักฟักตัวเต็มที่แล้ว หนุ่มสาวย่อมจะเข้าสู่พิธีสมรสตามประเพณีนิยมแน่ละ ในชีวิตของหนุ่มสาวนั้น เพิ่งจะเริ่มหารายได้ แต่จำเป็นจะต้องใช้จ่ายเงินมาก เพื่อได้ประกอบพิธีอย่างมีหน้ามีตา เขาจะอย่างไร? ทางออก คือ การวิ่งหาขุมเงินคนอื่น ซึ่งส่วนมากมักต้องเสียดอกเบี่ยแพง ๆ หนกอนันแหละที่เรียกว่า "หนี้สมรส"

๓. ทั้งสองได้ประกอบพิธีสมรสตั้งใจ โดยนำเงินที่รายนั้นไปจ่ายเป็นค่าเครื่องแต่งตัวชุดวิวาห์ การรับรองแขก เลี้ยงพระ และเลี้ยงแขก ทั้งไม่รวมค่าสินสอดทองหมั้น และเครื่องเรือนด้วย เมื่อวันสมรสอันสดชื่นผ่านไปแล้ว สองผัวเมียก็เริ่มเจียรรายได้ประจำ ออกผ่อนใช้หนี้ ในระยะแรกก็ใช้ต้นปนดอก ซึ่งเป็นวิธีการที่ดี แต่พอเวลาผ่านไปราว ๓ ปี ภรรยาจะเริ่มตั้งท้องและคลอดบุตร ทั้งคู่ก็จะจำเป็นต้องหาขุมเงินคนอื่นสักคนหนึ่งมาใช้ในการนั้น... ลูกตัวร้อน... เมียไม่สบาย... ผัวปวดท้อง..... ลูกคนที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ ... ก็ทยอยกันมาอุปถัมภ์เหตุภายในครอบครัวก็จะมีมาเป็นครั้งคราวอีกด้วย และนั่นก็หมายถึงว่า ครอบครัวจะต้องเทียวหยิบขุมเงินคนอื่นมาใช้ รายแล้วรายเล่า แล้วก็เจียรรายได้อันจำกัดของตน สิ่งเจ้าหนี้ ที่แรก ๆ ก็ใช้ต้นปนดอก แต่พอลูกออกดอกกลับเป็นต้น การสมรสด้วยหนนนจึงเป็นการ "สมรสแบบจ่านองรัก" ..... ถ้าแก้ไม่ได้ บางทีก็รักหลุดเอาจริง ๆ

๔. มรสุมรักจะเริ่มตั้งเคาชนในครอบครัว ราวต้นของปีที่สี่ นับแต่ปีแต่งงาน ภรรยาจะกลายเป็นคนปากจืด และสามีก็จะเป็นคนเจ้าอารมณ์ การใช้หนี้สมรสมักจะล่าช้ากว่าที่คาดไว้

เดิมเสมอ ในการวิจัยครอบครัวที่มีปัญหายุ่งยากเป็นการส่วนตัว ระหว่างปี ๒๔๗๗-๒๕๐๔
ตัวเลขหนี้สมรสของ ๗๔ ครอบครัว เฉลี่ยแล้วปรากฏผลดังนี้ -

เงินเดือน	กู้เข้ามา	ใช้หนี้
๔๐๐	๓,๐๐๐	๔ ปี
๗๐๐	๕,๐๐๐	๖ ปี
๑,๐๐๐	๖,๐๐๐	๓ ปี

๕. ณ บัดนี้ ปรากฏเป็นที่แน่นอนแล้วว่า การสมรสแบบจำนองรัก เป็นวิธีการที่ไม่ปลอดภัยในยุคนั้น ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอเสนอว่า เราควรจะเลิกการสมรสแบบนี้เสีย แล้วหันกลับไปใช้วิธี "สมรสแบบสมรัก" ของไทยเราแต่ดั้งเดิม เพียงดัดแปลงให้เหมาะสมกับกาลเทศะ

๖. พิธีสมรสแบบสมรักนั้น จะต้องเริ่มด้วยการเสียสละ ตัดสิ่งฟุ่มเฟือยออกเสียให้มากที่สุดที่จะทำได้...ชุดวิวาห์ก็ไม่จำเป็น เพราะเป็นการถ่ายแบบเครื่องแต่งตัวหญิงพรหมจารีในลัทธิยิวเท่านั้น แต่งตัวสุภาพอย่างไทยๆ ดีกว่า.....ของชำร่วยไม่จำเป็นเลย น้ำอวดลมก็ไม่จำเป็นที่จะเอามาใช้รับแขก.....การทุ่มเตอเลี้ยงเพื่อนฝูงวันสมรสเลิกเสีย ไม่มีเหตุผลอันใด ที่ใครๆ จะดำเนินพิธีสมรสที่ไม่เลี้ยงอย่างเอิกเกริก เพราะรู้อยู่แล้วว่า เขาเพิ่งเริ่มตั้งตัวในวันนั้น และต้องไปกู้เงินคนอื่นมาเลี้ยงเรา

๗. พิธีสมรสแบบสมรัก มีหลักปฏิบัติดังต่อไปนี้ และนี้สมมติว่า เจ้าบ่าวมีรายได้ ๕๐๐ บาท ต่อเดือน

ลำดับ ๑ ให้บรรพบุรุษและญาติผู้ใหญ่ จ่าย ๓๕๐ บาท

ลำดับ ๒ จัดที่บูชา-รับแขกตอนรดน้ำ จ่าย ๒๐๐ บาท

ลำดับ ๓ (รุ่งเช้า) - ใส่งานศพที่หน้าบ้าน จ่าย ๕๐ บาท

- ไปจดทะเบียนสมรส

- ไปโบสถ์ - จัดเครื่องสักการะ และไทยทานพระสวดอวยพร ๓๐๐

บาท ค่าใช้จ่ายในงานสมรสนั้น ต้องไม่เกินรายได้ ๑ เดือนของเจ้าบ่าว

๗. กองทุนสำรอง ตามที่กล่าวแล้วในข้อ ๓ จะเห็นได้ว่า หลังจากแต่งงานแล้ว ยังมีอุบัติเหตุให้ครอบครัวต้องจ่ายเงินก้อนอยู่อีก โดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ถ้าครอบครัวไม่มีทุนสำรองไว้เลย ก็น่าจะตกเป็นลูกหนี้คนอื่นอีกอย่างไม่มีปัญหา แต่ตามตัวเลขที่รวบรวมได้ด้วยระยะเวลาพอสมควร ปรากฏว่าส่วนมากของอุบัติเหตุในครอบครัว ต้องใช้เงินราว ๒,๐๐๐ บาท เป็นอย่างมาก น้อยรายที่จะเกินนี้ ดังนั้น ครอบครัวทุกครอบครัวควรสะสมทุนสำรองไว้อย่างน้อย ๓,๐๐๐ บาท อย่าให้ขาด เงินก้อนนี้ควรฝากออมสินไว้ โดยเมื่อเริ่มรักก็เริ่มช่วยกันสะสม และไม่ควรแต่งก่อนจะมีกองทุนสำรองครบสามพันเป็นอันขาด เงินก้อนนี้ห้ามหมั้น ห้ามให้กู้ และห้ามถอนมาใช้ในกิจการสามัญเป็นอันขาด เงินทุนสำรองสามพันบาทนี้ จะเป็นประหนึ่งเทพเจ้าคอยปรับอารมณ์ของสามีภรรยาให้ราบรื่นอยู่เสมอ อาจมีค่ามากกว่าสินสอดทองหมั้นเป็นไหนๆ เสียด้วยซ้ำ เพราะทั้งคู่จะลงนามฝากด้วยกัน

๘. ของขวัญสมรส เวลานั้นเป็นเรื่องเดือดร้อนทั้งแก่ผู้ให้และผู้รับ ผู้ให้รายหนึ่งๆ ต้องซื้อของราคา ๔๐-๕๐ บาท ห่อเป็นกล่องใหญ่โตกองเป็นภูเขา แต่เมื่อเปิดออกจะพบว่าเป็นของที่มิประโยชน์แก่ครอบครัวไม่เท่าไร ซ้ำๆ กันเสียมาก ยิ่งนานวันเข้า ของขวัญแบบพรางตายังมากขึ้น ข้าพเจ้าจึงใคร่เสนอว่า ควรจะงดการให้ของขวัญแบบพรางตาเสีย หันกลับไปใช้วิธีเพิ่มทุนสำรองให้แก่ครอบครัวใหม่ของเราจะดีกว่า นั่นคือให้เงิน หรือเพื่อความเฟร็ดเฟิงของงาน อาจให้บัตรแทนเงิน เช่น สลากออมสินก็ได้ มาตราฐานทั่วไปควรจะเป็นรายละ ๕๐ บาทเท่านั้น โดยวิธีนี้ ถ้าเชิญแขก ๕๐๐ คน ครอบครัวใหม่ของเราจะมีทุนสำรองถึง ๓๐,๐๐๐ บาท เป็นหลักประกันสันติสุขของเราอย่างมั่นคงตลอดชีวิต

หนุ่มสาวจะทำพิธีสมรสแบบสมรักได้ด้วยการเสียสละ แต่การเสียสละก็เป็นสัญลักษณ์แห่งความรักแท้อยู่แล้ว ดังนั้นคุณก็คงจะเข้าสู่พิธีสมรสแบบสมรักได้.

การพัฒนาเกษตรกรรม

ใน . . . . . ใต้หวัน

(ตอนจบ)

การเพิ่มผลผลิต

โดยเหตุที่ประชากรเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก และใต้หวันมีเนื้อที่อันจำกัด และบางท้องถิ่นน้อยหรือกันดารน้ำ เช่นที่ ไทนาน แล่ไทจง รัฐบาลจึงจำเป็นต้องจัดสร้างแหล่งเก็บน้ำไว้ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น สร้างอ่างเก็บน้ำไว้ในที่ต่าง ๆ หลายแห่งด้วยกัน และในส่วนของใต้หวันก็คือน้ำที่ดินอุดมสมบูรณ์มาก ปลูกพืชได้ตลอดปีหลายแห่งด้วยกัน

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ (ค.ศ. ๑๙๖๒) เนื้อที่ดิน ๓ เฮกตาร์ สามารถเลี้ยงประชากรได้ ๘ คน

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ (ค.ศ. ๑๙๖๓) เนื้อที่ดิน ๓ เฮกตาร์ สามารถเลี้ยงประชากรได้ถึง

๘.๓ คน

ดังนั้นวิธดำเนินงานในด้านเกษตรกรรม จะต้องคำนึงอยู่เสมอว่า “คนเพิ่ม” “ดินน้อย” ด้วยเสมอ

วิธีการของเกษตรกรรมจึงต้อง

- ปลูกพืชให้ได้ผลมากที่สุดในพื้นที่เดียวกัน
- เพิ่มพูนการเลี้ยงสัตว์ให้มากยิ่งขึ้น (สุกร ไก่ โค กระบือ ฯลฯ)
- ปรับปรุงการเกษตรในปัจจุบันให้ก้าวหน้าไปเท่าที่ควร

(๑) ปลูกพืชให้ได้ผลมากที่สุดในพื้นที่เดียวกัน

ได้กล่าวมาแล้วว่า เนื้อที่เพาะปลูกของใต้หวันมีประมาณ ๘๗๒,๐๐๐ เฮกตาร์ ในจำนวนนี้เป็นเนื้อที่ที่สามารถเพาะปลูกได้มากกว่าปีละสองครั้ง ประมาณ ๓๒๘,๒๕๒ เฮกตาร์ เนื้อที่เพาะปลูกได้ปีละครั้งเดียวประมาณ ๑๘๘,๔๕๗ เฮกตาร์ และเป็นพื้นที่แห้งแล้ง (DRY

LAND) ประมาณ ๓๔๓,๔๘๘ เฮกตาร์ ดังนั้น ความจำเป็นในการเสริมสร้างการชลประทาน เพื่อให้มีน้ำเพียงพอแก่การเกษตรในที่แห้งแล้ง (DRY LAND) จะต้องดำเนินการเจาะน้ำบาดาลให้มากยิ่งขึ้น และหาทางให้กสิกรเพิ่มปุ๋ยในน้ำให้มากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน

โดยวิธีการดังกล่าว การปลูกพืชแซมในระหว่างการปลูกข้าว และพืชอื่น จะต้องหาทางประหยัดและปฏิบัติให้ได้ผลดีที่สุด เป็นระหว่างที่ยังมิได้เก็บเกี่ยวข้าว จะต้องปลูกมันเทศ แตงโม ยาสูบ หรือผักพืชต่าง ๆ ให้ได้ตามฤดูกาลของพืช วิธีนี้อาจปลูกพืชหมุนเวียนนอกจากจะทำนาได้ ๒ ครั้งแล้ว ยังมีพืชอื่น ๆ ปลูกได้ในที่แห่งเดียวกันอีก ๓ อย่าง จากสถิติที่ปรากฏการปลูกพืชหมุนเวียนในปี พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๕๐๖ ผลผลิตได้เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๕๒ ประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๕ ดังนั้นจึงมีผลผลิตพอใช้และสามารถนำออกไปจำหน่ายนอกประเทศได้ด้วย ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๒ นั้น เพราะทางรัฐบาลมีแผนดังนี้

๑. การจัดให้มีการปฏิรูปที่ดิน (Land Reform)
๒. ปรับปรุงเจ้าหน้าที่ทางเกษตรของสมาคมชาวนา
๓. สิทธิทุกอย่างเป็นของกสิกรโดยตรงไม่ให้มีคนกลาง โดยกสิกรเลือกผู้แทนของตนเอง
๔. ตัดแปลงทางวิชาการเกี่ยวกับการเกษตร
๕. เฉพาะการปลูกมันเทศให้ผลเพิ่มเป็นร้อยละ ๔๕

(๒) การปลูกสัตว์

ได้เห็นว่าได้เพิ่มพูนผลผลิตทางปศุสัตว์มากยิ่งขึ้น และส่งไปขายต่างประเทศ โดยเฉพาะการเลี้ยงสุกร ได้เห็นว่าถือว่าการเพิ่มพูนผลผลิตให้กสิกรมีรายได้เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากพืชไร่ต่าง ๆ มันเทศที่ปลูกได้ชาวนานำไปเลี้ยงสุกรเสียร้อยละ ๖๘ และใช้เป็นอาหารร้อยละ ๓๒ เท่านั้น เจ้าหน้าที่ทางเกษตรได้สนใจและเอาใจใส่ในเรื่องพันธุ์สุกรมาก มีการปรับปรุงพันธุ์สุกรให้ได้มาตรฐานและความต้องการของตลาดยิ่งขึ้น สุกรที่นำส่งตลาดมีน้ำหนักถึง ๓๐๐ ก.ก. นอกจากนั้นมูลสุกรยังใช้เป็นปุ๋ยหมักได้อีกด้วย ชาวนาได้หัวนมสุกรอย่างน้อย ๕ ตัว ต่อ ๓ ครอบครัว

ส่วนการเลี้ยงไก่ และโค กระบือ ได้หวั่นก็มีพันธุ์สัตว์ดังกล่าวพอกินพอใช้ภายในประเทศ โดยเฉพาะการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมพันธุ์ดี รัฐบาลได้หวั่นสนใจและเอาใจใส่มาก เพราะประชาชนบริโภคนมสดกันมากทุกวัน ส่วนกระบือนั้น ก็เลี้ยงใหม่เพียงพอแก่การใช้งานในไร่ และเป็นพาหนะลากเช่นเท่านั้น และในอนาคตอันใกล้ได้หวั่นจะใช้เครื่องจักรไถนาที่ทำงานในได้หวั่นเอง ขณะนี้มีผู้ใช้เครื่องจักรไถนาประมาณ ๕,๐๐๐ ราย และคาดว่าในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ จะเพิ่มขึ้นเป็น ๘๐,๐๐๐ ราย

(๓) การปรับปรุงทางวิชาการ

เนื่องจากที่ดินมีจำกัด รัฐบาลได้หวั่นกำลังพิจารณาจัดสรรที่ดินในที่สูง เช่น ภูเขา ให้สามารถทำการกสิกรรมได้เพิ่มขึ้นอีก และจัดเนือที่ดินริมทะเลให้สามารถทำการได้ดังเช่นที่ประเทศเนเธอร์แลนด์ได้จัดทำมาแล้ว

เฉพาะการทำไร่ในที่สูงบนภูเขา เช่น ส้มต่าง ๆ กล้วย สับปะรด ชา หรือตะไคร้หอม ขณะนี้ผลผลิตไม่ได้เต็มที่ เพราะขาดการส่งเสริมทางวิชาการ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการบำรุงดินและการป้องกันโรคของพืช ทำการเพาะปลูกพืชให้เหมาะแก่ดินฟ้าอากาศ เช่น จำพวกสมุนไพร และผักต่าง ๆ เพื่อได้เมล็ดมาจำหน่าย แม้ว่าการปลูกพืชจะยากลำบาก รัฐบาลก็จัดการสำรวจ และทำการตัดถนนเข้าสู่ที่สูง อันเป็นที่อกเขาเหล่านี้แล้ว โดยให้ข้าราชการบ้านาญเข้าจับจองเพื่อทำประโยชน์เฉพาะพืชดังกล่าวในที่ดินต่อไป

๓.๑ การจัดรูปงาน

- หน่วยส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับชาวชนกัมภรณเกษตรและป่าไม้มณฑล
- ต้องจัดทำโครงการเสนอตามลำดับจนถึง JCRR
- เมื่อโครงการได้รับอนุมัติจาก JCRR แล้ว ก็จะได้รับเงินงบประมาณ

มาดำเนินการ

— ในขั้นปฏิบัติงาน สถานที่ทดลองจะต้องทำร่วมกับกสิกรโดยใช้เนื้อที่ดินของกสิกรและให้กสิกรทำด้วยตนเอง โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการของ JCRR และเจ้าหน้าที่ของจังหวัด อำเภออออกมาช่วยมือดำเนินงาน

— หลักการของหน่วยหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การชักชวนให้เกษตรกรทดลองปฏิบัติตาม ถ้าหากเกษตรกรรายใดเกิดทำไม่ได้ผลหรือได้น้อยไปกว่าจำนวนที่เคยได้ ทางสถานีทดลองจะทดแทนความเสียหายนั้นให้

๓.๒ วิธีดำเนินงาน

— เมื่อโครงการขยายพันธุ์ข้าว หรือการปรับปรุงการปลูกข้าวได้รับอนุมัติแล้ว เจ้าหน้าที่ของสถานีทดลองการเกษตรก็จะเริ่มลงมือดำเนินการตามโครงการนั้น

— เริ่มทำการทดลองพันธุ์ข้าวครั้งแรกในเดือนกุมภาพันธ์

— โดยที่ได้หว่านทำนาปีละ ๒ ครั้ง และมีการปลูกพืชอื่นแซมลงไป

เจ้าหน้าที่ที่ออกไปดำเนินการจึงถือโอกาสแนะนำชาวนาในเรื่องการปลูกพืชแซมไปด้วย

— การดำเนินงานแต่ต้นมาจะทดลองใช้พันธุ์ข้าวชนิดต่าง ๆ เพื่อให้ได้

พันธุ์ดี

— ในการทำนาปีละ ๒ ครั้ง ตามวิธีใหม่นี้ ขณะนี้ใช้ข้าวพันธุ์ใหญ่ของ ๑๓๖ เพียงพันธุ์เดียวทั้ง ๒ ครั้ง แต่อายุการปลูกไม่เท่ากัน การปลูกในครั้งแรกอายุเก็บเกี่ยวสั้นกว่า คือ ประมาณ ๑๒๐ วัน และจะได้ผลมาก ส่วนครั้งที่สองอายุเก็บเกี่ยวจะยาวออกไปอีกเล็กน้อย และได้ผลน้อยกว่าในครั้งแรก

— การทำนาปีละ ๒ ครั้งก็ดี การทำนาทดลองเพื่อขยายพันธุ์ก็ดี ในชั้นแรกชาวนาไม่ค่อยจะเชื่อถือ ทางกรจึงต้องใช้ความพยายามในเรื่องนี้มาก นอกจากใช้วิธีการต่าง ๆ แล้ว ได้นำหลักการทดแทนความเสียหายมาใช้ด้วย กล่าวคือ ถ้าชาวนารายใดทำการทดลองตามคำแนะนำของทางการแล้วเกิดความเสียหาย หรือได้ผลไม่เท่ากับที่เคยได้ ทางกรก็จะชดใช้ในส่วนของขาดไปนั้นให้ วิธีนี้นับว่าได้ผลดี

— ทางสถานีทดลองจะใช้พื้นที่นาของชาวนาสำหรับทำการทดลอง และให้ชาวนาเป็นผู้ลงมือจัดทำเองภายใต้การแนะนำของเจ้าหน้าที่ เฉพาะกลุ่มชาวนาตัวอย่างนี้มี ๑๘ คน ได้ตั้งชาวนาคนหนึ่งขึ้นเป็นหัวหน้า ในเวลาต่อไปก็จะมอบหมายให้ชาวนาทั้ง ๑๘ คนนี้เป็นผู้แนะนำกับชาวนาอื่น ๆ ต่อไปตามลำดับ

— การดำเนินงาน ทางการมุ่งหมายที่จะให้ชาวนาลงมือทำเอง เห็นดี เห็นชอบด้วยตนเองหรือจากพวกของเขาเอง พยายามที่จะไม่ใช่เจ้าหน้าที่ จะใช้ก็เท่าที่จำเป็น เกี่ยวกับวิชาการ

— การตกกล้า การปักดำจะใช้วิธีทันสมัย โดยทำแปลงตกกล้าเป็นพิเศษ และการปักดำจะปักดำเป็นแถว มีระยะห่างประมาณ ๓๕×๒๕ ซม. แทน ๒๐×๒๐ ซม. อย่างวิธีเดิม

— ใช้ปุ๋ยประมาณ ๓๐๐ ก.ก. ต่อ ๓ เฮกตาร์ พันธุ์ข้าวที่ใช้เป็นพันธุ์ ที่มีปฏิกริยาต่อปุ๋ยดีมาก

— การถ่ายเทน้ำในพื้นที่จะต้องเป็นไปดังนี้ คือ หลังจากปักดำต้นข้าว แล้ว ต้องการน้ำหล่อเลี้ยงมาก และในระยะต้นข้าวจวนจะออกรวงจะต้องถ่ายน้ำเข้าออก ๒ หรือ ๓ ครั้ง กับเมื่อต้นข้าวเริ่มออกรวงจะต้องถ่ายน้ำออกครึ่งหนึ่ง และเมื่อต้นข้าวรวงแก่ เกือบเกี่ยวได้จะต้องถ่ายน้ำออกจนหมด เพื่อให้ต้นข้าวยึดดินแน่น

— เนื่องจากการทำนาที่จะได้ผลดียิ่ง จะต้องอาศัยพื้นที่ดินดีมีปุ๋ยดี ฉะนั้น ในการดำเนินงานของหน่วยงานจึงมุ่งจุดหมายเพื่อปรับปรุงที่ดิน และนำวิชาการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง มาแนะนำส่งเสริมชาวนาไปพร้อมกันด้วย

— นอกจากนั้นยังได้ปฏิบัติในเรื่องยาปราบศัตรูพืช เพื่อให้ชาวนาได้ทราบ ควบคุมกันไป

— การดำเนินงานทดลอง ได้แสดงพันธุ์ข้าว และปุ๋ยในลักษณะของการ สาธิตให้ชาวนาดูอย่างทั่วถึงและเป็นที่เข้าใจเป็นอย่างดี กับยังจัดให้สมาชิกสมาคมชาวนาต่างๆ มาดูทุกระยะ

— ในการดำเนินงาน นอกจากเจ้าหน้าที่ของสถานีทดลองการเกษตรเอง แล้ว ยังมีเจ้าหน้าที่ของอำเภอและจังหวัดร่วมมือด้วยโดยตลอด

— ผลปรากฏว่า ผลผลิตตามแบบทันสมัยของทางการได้ ๕,๐๐๐ กิโลกรัม ต่อเฮกตาร์ เดิมได้เพียง ๓,๐๐๐ กิโลกรัมต่อเฮกตาร์

— การที่ได้ผลดีดังกล่าว ก็เนื่องด้วยการปลูกข้าวตามวิธีการ ไม่ได้รับความเสียหายใด ๆ ไม่มีโรค ต้นข้าวให้ผลงดงามมาก

— ในขณะนั้น ได้พยายามขยายการส่งเสริมให้กว้างขวางออกไปเป็นลำดับ และเพื่อเป็นการจูงใจชาวนา ทางสถานีได้จัดทำแผนผังแสดงให้เห็นว่ามีจำนวนชาวนาที่เข้าร่วมมือแล้วเท่าใด ก็ทำการประกาศชักชวนแนะนำทางวิทยุกระจายเสียงเป็นประจำ โดยมีเป้าหมายที่จะขยายกิจการนี้ให้เป็นที่นิยมทั่วทั้งเกาะไต้หวันโดยเร็วที่สุด

(๔) การปลูกพืชหลายครั้ง

โดยที่ไต้หวันมีพื้นที่จำกัด แต่มีพลเมืองมาก จึงจำเป็นต้องให้พลเมืองปลูกพืชหลายครั้งบนพื้นที่แห่งเดียวกัน เพื่อให้มีผลิตผลพอกินในครอบครัว และเพิ่มรายได้ของครอบครัวชนโดยจัดรูปงานดังนี้

จัดตั้งสถานีปรับปรุงการเกษตร (Agricultural Improvement Station) ขึ้นทั่วไปทั้งเกาะไต้หวันซึ่งมีอยู่ด้วยกัน ๗ แห่งขึ้นอยู่กับกรมเกษตรและป่าไม้ (Department of Agriculture and Forestry) แต่ละแห่งมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการหลายจังหวัด เช่น ที่สถานีปรับปรุงการเกษตรเกาสง มี ผู้อำนวยการ (Director) เป็นหัวหน้า มีเจ้าหน้าที่ ๓๓ คน ในจำนวนนี้เป็นผู้เชี่ยวชาญชั้น ๓ (Senior Specialists) ๕ คน เป็นผู้เชี่ยวชาญชั้น ๒ (Junior Specialists) ๒๗ คน เป็นผู้ช่วยทางวิชาการ (Technical Assistants) ๓๓ คน เป็นคนงานชำนาญการ (Technical Laborers) ๓๗ คน นอกนั้นเป็นเจ้าหน้าที่ทั่วไป

ผู้อำนวยการมีเลขานุการ ๓ คน (Chief Secretary) แบ่งเป็น ๗ แผนก คือ

แผนกพืชต่าง ๆ (Agronomy Division)

แผนกส่งเสริมการเกษตร (Extension Service)

แผนกการเจ้าหน้าที่ (Personnel Affairs)

แผนกการเงิน (Treasurer Office)

แผนกบริหาร (Administrative Division)

สถานีสาขาเกาะเป่ิงฮู (Peng Hu Branch Station)

แผนกการปศุสัตว์ (Animal Husbandry Division)

สถานีปรับปรุงการเกษตรเกาชุงนี้ รับผิดชอบในพื้นที่ ๓ จังหวัด (Hsien) มีเกาชุง
บึงตุง และเบ็งชู่

วิธีดำเนินงาน

เขตปรับปรุงการเกษตรเกาชุง มีเนื้อที่ประมาณ ๕,๘๐๐ ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่
เพาะปลูก ๓๔๔,๕๕๘ เฮกตาร์ พื้นที่อุดมสมบูรณ์ สามารถปลูกพืชได้หลายชนิดในรอบปี เช่น
ข้าว ถั่วลิสง อ้อย มันเทศ กว๊วย ยาสูบ ผักต่าง ๆ และผลไม้เมืองร้อน เหล่านี้เป็น
พืชหลักของเขตการเกษตรนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ การเพาะปลูกพืชและผลิตผลต่าง ๆ มีดังนี้

ชนิด	ปลูกในเนื้อที่	ได้ผล	ร้อยละของจำนวนทั้งหมด
ข้าว	๓๒๗,๔๘๗.๘๘	๔๐๓,๘๓๓.๘๒	๓๘.๓๕
มันเทศ	๓๗,๓๓๘.๒๐	๓๗๐,๗๕๕.๐๘	๓๗.๒๖
ถั่วเหลือง	๓๔,๕๘๗.๘๐	๓๗,๕๒๐.๖๒	๗๓.๒๗
มะละกอ	๔๓๒.๓๘	๗,๓๓๒.๒๓	๖๗.๕๖
กว๊วย	๕,๖๐๘.๕๕	๗๔,๕๘๐.๔๔	๕๖.๒๐
บ้านศรณารายณ์	๘,๘๐๕.๐๐	๘,๓๒๘.๒๐	๘๒.๘๔

โดยเหตุที่ได้หวนมีพื้นที่จำกัดในเขตปรับปรุงการเกษตรนี้ และมีผลเมืองหนาแน่น
ประชาชนจึงต้องปลูกพืชหลายครั้งบนพื้นที่เดียวกันในรอบปี เพื่อผลิตผลให้เพียงพอแก่การ
บริโภคเป็นอาหารประจำวัน และเพิ่มรายได้ โดยวิธีปลูกพืชแซมหมุนเวียนติดต่อกัน (Inter-
-relay cropping continuously) ไปตลอดปี พื้นที่นาจะถูกปกคลุมด้วยพืชสีเขียวอยู่เสมอ
โดยไม่ทิ้งพื้นดินให้ว่างเปล่าเลย มีประเภทการปลูกพืชหลายครั้งหลายอย่างที่ชาวนาในเขต
ปรับปรุงการเกษตรเกาชุงนี้ได้ปฏิบัติอยู่ คือ

ก. การปลูกข้าว ๒ ครั้ง

ประเภทที่ ๓ ข้าว ก.พ.—มิ.ย. ข้าว ก.ค.—ต.ค. ถั่วเหลือง ต.ค.—ม.ค. เนื้อที่ ๒๕,๔๓๘.๕๐

เฮกตาร์

- ประเภทที่ ๒ ชาว ม.ค.—มิ.ย. ชาว ก.ค.—พ.ย. เนื้อที่ ๘,๘๘๓.๗๘ เฮกตาร์
- ประเภทที่ ๓ ชาว ก.พ.—มิ.ย. แดงโม แดงกวา พ.ค.—ก.ค. ชาว ส.ค.—พ.ย. เนื้อที่ ๗,๗๘๓.๕๘ เฮกตาร์
- ประเภทที่ ๔ ชาว ก.พ.—มิ.ย. ชาว ก.ค.—ต.ค. มันทะ ด.ค.—ก.พ. เนื้อที่ ๓,๒๕๐.๐๐ เฮกตาร์
- ประเภทที่ ๕ ชาว ก.พ.—มิ.ย. ชาว ก.ค.—พ.ย. ผักต่าง ๆ ต.ค.—ก.พ. เนื้อที่ ๓,๐๕๐.๐๐ เฮกตาร์
- ประเภทที่ ๖ ชาว ก.พ.—มิ.ย. ชาว ก.ค.—ต.ค. ยาสับ ต.ค.—ก.พ. เนื้อที่ ๒,๕๓๗.๕๐ เฮกตาร์
- ประเภทที่ ๗ ชาว ก.พ.—มิ.ย. ชาว ก.ค.—ต.ค. ถั่วต่าง ๆ ต.ค.—ก.พ. เนื้อที่ ๒๒๐.๐๘ เฮกตาร์
- ประเภทที่ ๘ ชาว ก.พ.—พ.ค. แดงกวา แดงโม พ.ค.—ก.ค. ชาว ก.ค.—ต.ค. ถั่วลิสง ต.ค.—ก.พ.

ข. การปลูกข้าว ๑ ครั้ง

- ประเภทที่ ๑ ชาว ม.ค.—มิ.ย. เลียงปลา มิ.ย.—ธ.ค. เนื้อที่ ๖๗๐.๐๐ เฮกตาร์
- ประเภทที่ ๒ ชาว ก.พ.—มิ.ย. อ้อย ม.ค.—ก.พ. เนื้อที่ ๕๐๐.๐๐ เฮกตาร์
- ประเภทที่ ๓ ชาว ม.ค.—มิ.ย. แล้งว่าง เนื้อที่ ๓๒๕.๐๐ เฮกตาร์
- ประเภทที่ ๔ ชาว ก.พ.—มิ.ย. ถั่วเหลือง มันทะ มิ.ย.—ก.พ. เนื้อที่ ๓๒๕.๐๐ เฮกตาร์
- ประเภทที่ ๕ ชาว ม.ค.—มิ.ย. (Kuut-Sun ZWater Cats) มิ.ย.—พ.ย. เนื้อที่ ๕๐.๓๓ เฮกตาร์
- ประเภทที่ ๖ ชาว มิ.ย.—ต.ค. อ้อย ถั่วลิสง มะเขือเทศ ต.ค.—พ.ค. เนื้อที่ ๘,๘๘๕.๘๘ เฮกตาร์
- ประเภทที่ ๗ ชาว มิ.ย.—ต.ค. แล้งว่าง เนื้อที่ ๘,๓๒๘.๗๕ เฮกตาร์
- ประเภทที่ ๘ ชาว มิ.ย.—ต.ค. หัวหอม ต.ค.—ม.ค. เนื้อที่ ๗๕๐.๐๐ เฮกตาร์

ประเภทต่าง ๆ ดังกล่าว ทางสถานีปรับปรุงการเกษตรให้สำรวจพิจารณา และกำหนดไว้ตามความเหมาะสมแก่พื้นที่ ตลอดจนนำสำหรับเพาะปลูกว่า แห่งใดควรจะปลูกอะไรได้ในฤดูใดบ้าง และแห่งใดปลูกข้าวได้กี่ครั้งในปีหนึ่ง และจะปลูกพืชใดแทรกหรือต่อเนื่องกันใดบ้างหรือไม่ บางแห่งก็ปลูกข้าวและพืชสลับกันได้ถึง ๕ ครั้งในหนึ่งปี บางแห่งก็ปลูกข้าวได้เพียงครั้งเดียว แล้วไม่สามารถจะปลูกพืชอะไรได้อีก เนื้อที่ของพื้นที่จะทำการเพาะปลูกในประเภทใด จำนวนเท่าใดที่ปรากฏตามบัญชีดังกล่าวแล้ว เป็นเนื้อที่ทั้งหมดของการเพาะปลูกแต่ละประเภทในเขตสถานีปรับปรุงการเกษตรเกษตร

เมื่อได้สำรวจพิจารณากำหนดพื้นที่เพื่อความเหมาะสมดังกล่าวแล้ว สถานีปรับปรุงการเกษตรได้ประกาศให้ประชาชนทราบและแนะนำให้ทำการเพาะปลูกตามที่กำหนดไว้ เพื่อผลดีแก่ประชาชน

สถานีปรับปรุงการเกษตร ได้จัดทำแปลงทดลองและสาธิตตามจุดต่างๆ โดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของจังหวัดอำเภอและสมาคมชาวนา เพื่อแสดงเปรียบเทียบให้ประชาชนเห็นว่า วิธีการปลูกพืชหมุนเวียนตามความเหมาะสมของพื้นที่และน้ำดังกล่าวไว้แล้ว ได้ผลดีกว่า เพื่อประชาชนได้ปฏิบัติตาม

พันธุ์ข้าวและพืชต่างๆ ทางสถานีได้ปรับปรุงและทดลองแล้วขยายไปสู่มือประชาชน โดยมีการตรวจคุณภาพของเมล็ดพันธุ์อยู่ตลอดเวลา

สถานีปรับปรุงการเกษตรมีวิทยุกระจายเสียง จัดโปรแกรมโฆษณาเรื่องการเกษตรทั่วไปให้ประชาชนทราบระหว่าง ๑๙.๓๐ - ๒๐.๐๐ น. ทุกวัน เว้นวันอาทิตย์ การแนะนำต่างๆ ก็ได้กระทำโดยวิทยุกระจายเสียงของสถานีนี้นางหนึ่ง นอกนั้นได้ใช้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมของสถานีโดยความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของจังหวัด อำเภอ และสมาคมชาวนา ออกทำการชี้แจงแนะนำด้วย

งบประมาณของสถานีปรับปรุงการเกษตรเกาซุงนี้ ได้รับจากกรมเกษตร และป่าไม้ มณฑล ปีละประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ เหยียญได้หัวใหม่ ในจำนวนนี้เป็นงบประมาณที่ได้จากรัฐบาลมณฑลจัดสรรให้ ๒,๐๐๐,๐๐๐ เหยียญได้หัวใหม่ อีก ๓,๐๐๐,๐๐๐ เหยียญได้หัวใหม่ ได้รับจาก JARR (Joint Commission of Rural Reconstruction) ซึ่งเป็นการให้เปล่า โดยเสนอโครงการผ่านรัฐบาลมณฑลขอไป และ JARR พิจารณาอนุมัติให้สมทบมา

จุดเด่นของงาน

๑. สถานีปรับปรุงการเกษตรเกาซุง มีวิทยุกระจายเสียงทำการกระจายเสียงไปสู่ประชาชนโดยมีกำหนดเวลาแน่นอน เป็นการประชาสัมพันธ์ติดต่อให้ประชาชนได้ทราบความ

คิดเห็นและความเคลื่อนไหวของสถานี ทั้งในด้านวิชาการ และวิชาการ คำแนะนำต่าง ๆ ที่ต้องการให้ไปสู่ประชาชนก็ส่งออกโดยทางวิทยุกระจายเสียงของสถานีนี้ได้ผลดี เพราะชาวนาของไต้หวันมีวิทยุรับฟังทุกครอบครัว

๒. สถานีปรับปรุงการเกษตร ได้ดำเนินการสำรวจพื้นที่พิจารณาความเหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืชต่าง ๆ ตลอดจนเรื่องน้ำสำหรับใช้ในการเพาะปลูก แล้วกำหนดพื้นที่ว่าควรจะกำหนดระบบการเพาะปลูกอย่างไร ในพื้นที่ใด เป็นการเตรียมการและหาข้อมูลที่ต้อง

๓. การจัดทำแปลงสาธิตต่าง ๆ ทำให้ประชาชน หรือชาวไร่ชาวนา ได้เห็นตัวอย่างและผล จึงพากันกระทำตาม

๔. สมาคมชาวนา มีส่วนช่วยส่งเสริมแนะนำร่วมการสาธิตด้วยในเขตต่าง ๆ ของสมาคมโดยใช้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสมาคม และการทำแปลงทดลองและสาธิตนี้ได้รับความร่วมมือจากชาวนาเป็นอย่างดี โดยชาวนาให้พื้นที่ทำแปลงทดลองและสาธิต ช่วยแรงในการทำตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ ส่วนพืชผลที่เก็บเกี่ยวได้ ตกเป็นของชาวนาเจ้าของพื้นที่นั้น

๕. สมาคมชาวนามีส่วนช่วยเรื่องพันธุ์ข้าวและพืชต่าง ๆ มีการรับซื้อไว้จากชาวนา และขายให้แก่ชาวนาที่ต้องการ โดยสมาคมมียุ้งฉางสำหรับเก็บ ชาวนาไม่จำเป็นต้องสร้างยุ้งฉาง

๖. สมาคมชาวนาได้ช่วยในเรื่องทุนแก่ชาวนาด้วย โดยเป็นตัวแทนของธนาคารที่ดิน (LAND BANK) และธนาคารเพื่อการสหกรณ์ (COOPERATIVE BANK) สามารถให้ชาวนาได้กู้ยืมเงินไปลงทุนในการเกษตร

ในการส่งเสริมเผยแพร่นี้ ถึงแม้ว่าจะได้จัดให้สถานีปรับปรุงการเกษตรขึ้น ๗ แห่งดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่ยังคงมีการทดลองและปรับปรุงเป็นพิเศษนอกเหนือไปจากสถานีปรับปรุงการเกษตรอีกหลายประการ เช่น

- ทดลองผสมพันธุ์พืชและปศุสัตว์ เมื่อชาวนาต้องการทันที โดยไม่ต้องมีโครงการ
- ทำการผสมข้ามพันธุ์ของเมล็ดพืช หน่อไม้ และสัตว์

เผยแพร่วิธีการผสมพันธุ์ โดยตั้งทำการทดลองเป็นตัวอย่างให้ราษฎรดูและแนะนำ ในการปฏิบัติและส่งเจ้าหน้าที่ออกไปควบคุมและแนะนำโดยใกล้ชิด พืชทุกชนิดที่ราษฎรจะนำไปปลูกต้องผ่านการทดลองในเรื่องคุณภาพเสียก่อน จึงจะนำไปปลูกได้

งานที่ทำ คือ ๓ ข้อ ความมุ่งหมายส่วนใหญ่ของเรื่องข้างบนนี้หนักไปในทางผสมพันธุ์ชนิดต่าง ๆ เพื่อให้สามารถต้านทานโรค จึงต้องคัดเลือกพันธุ์ ผสมข้ามพันธุ์ การใช้รังสี X-ray และ Cobalt ๖๐ ในการพัฒนาข้าวชนิดใหม่ในเขตปรับปรุง ได้ปรับปรุงพันธุ์ข้าวไทย ๖๕ ซึ่งเป็นที่นิยมปลูกกันในเกาะใต้หัวก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ ใหม่ สถานีปรับปรุงการเกษตรแห่งนี้ได้คัดเลือกพันธุ์ข้าวในปีต่อ ๆ มาตามลำดับ พันธุ์เหล่านี้คือพันธุ์ไทยสูง ๑๗๖, ๑๗๗, ๑๗๘, ๑๗๙, ๑๘๐, ๑๘๓ และพันธุ์พื้นเมืองหมายเลข ๑ เป็นต้น พันธุ์ข้าวหลักเหล่านี้ได้นำไปแจกจ่ายแก่ชาวนา นอกจากนั้นสถานีปรับปรุงการเกษตรยังเกี่ยวข้องกับเรื่องการศึกษาค้นคว้าที่จะปรับปรุงวิธีการต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องการปลูกข้าว เช่น การปลูกข้าวในที่ที่ร่มเงา การรดน้ำในนา (การปล่อยน้ำเข้าและออกในนา) การใช้เครื่องจักรไถนา เป็นต้น

๒. ข้าวสาลี การปรับปรุงพันธุ์ข้าวสาลีในเขตไทยสูง ทางสถานีได้ทำการทดลองผสมข้ามพันธุ์ ระหว่างพันธุ์ข้าวพื้นเมืองกับพันธุ์ที่รับคำแนะนำว่ามีความสามารถต้านทานโรคครีส์ (Rust) ได้พันธุ์ข้าวที่นิยมกันในเขตนี้นี้ คือ พันธุ์ข้าวสาลีไทยสูง ๒๓, ๒๔, ๓๑ และ ๓๒

๓. มันเทศ เพื่อสงวนเวลาในการปลูกพืชในปีหนึ่งให้ได้หลายครั้ง ชาวนาได้หัวน้ำจึงมีวิธีพิเศษในการปลูกพืชที่เรียกว่า วิธีปลูกแซม หมายถึงการปลูกพืชชนิดหนึ่งในระหว่างแถวของพืชอื่น ๆ โดยใช้ระยะเวลาสั้น ให้ได้ผลก่อนที่จะเก็บพืชหลัก การที่จะหาพันธุ์มันเทศให้เหมาะกับการปลูกแซมนี้ ทางสถานีได้ดำเนินการโดยวิธีผสมข้ามพันธุ์ จนได้ผลดีที่สุดในที่สุดเมื่อเร็ว ๆ นี้ได้มีการปลูกมันเทศในฤดูหนาวได้ผลสำเร็จเป็นอย่างดี

๔. RAPE (พืชให้น้ำมัน) สถานีปรับปรุงแห่งนี้ได้คัดเลือกพันธุ์ RAPE จากต่างประเทศ รวม ๒ พันธุ์ คือ พันธุ์ไทยสูง ๑ ซึ่งเหมาะที่จะปลูกร่วมกับพืชอื่น ๆ อีกพันธุ์หนึ่งคือ ไทยสูง ๓ เหมาะที่จะปลูกในฤดูหนาว การขยายพันธุ์ RAPE ชนิดใหม่และการปรับปรุงวิธีปลูกขณะนี้ยังดำเนินการอยู่

๕. ถั่วเหลือง ถั่วลิสง และถั่วลิมา ขณะนี้ชาวนามีความต้องการพันธุ์ถั่วต่าง ๆ เป็นอันมาก พันธุ์เหล่านี้นี้ได้แก่ ถั่วเหลืองพันธุ์ ซี-ซี ถั่วลิสงไทยสูง หมายเลข ๓ และถั่วลิมาไทยสูง หมายเลข ๓

๖. ข้าวฟ่าง พันธุ์เวสต์แลนด์เป็นพันธุ์ที่ดีที่สุดเท่าที่ได้รับคำแนะนำมา และถือเป็นพันธุ์ท้องถิ่นด้วย เมื่อเร็ว ๆ นี้ ข้าวฟ่างพันธุ์ ดี-ดี เฮกการ์ ได้นำมาเป็นพันธุ์ขยายที่สถานีทดลองเบงชู ในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ได้นำวิธีการผสมพันธุ์ข้าวฟ่างข้ามพันธุ์มาจากสหรัฐอเมริกา ได้ผลดีกว่าพันธุ์ข้าวฟ่างเวสต์แลนด์ถึง ๒ ใน ๓

๗. ปอ สถานีปรับปรุงการเกษตรแห่งนี้ได้ค้นคว้าพันธุ์ปอชนิดดีที่สุดในบรรดาปอที่ปลูกในไต้หวัน ซึ่งได้แก่ปอไทยสูงหมายเลข ๓ และได้ผลสำเร็จในการผสมพันธุ์ให้ได้ผลล่าออกไป เพื่อปลูกขึ้นกับการทำนา ครั้งที่ ๓

๘. ป่าน การคัดเลือกพันธุ์ป่านชนิดดี สถานีได้ทำการคัดเลือกระหว่างพันธุ์ที่ได้รับการแนะนำมาหลายครั้ง ในที่สุดได้พันธุ์ป่านไทยสูงหมายเลข ๓ ซึ่งเป็นพันธุ์ทั่วไปสำหรับปลูกในเขตนี้นี้

๙. ผักต่าง ๆ การปรับปรุงพันธุ์ต่างประเทศได้นำมาเปลี่ยนแปลง และคัดเลือกให้เหมาะสมที่จะแจกแก่ชาวนา ในขณะกำลังทำการปรับปรุงพืชผักให้เข้ากับภูมิประเทศ ตลอดจนวิธีขยายพันธุ์ด้วย

๑๐. เครื่องจักรกลในการไถนา ได้มีการเปรียบเทียบเครื่องจักรเครื่องมือในการไถนา ระหว่างเครื่องจักรที่ผลิตในประเทศและต่างประเทศ การสาธิตการใช้เครื่องจักรให้ชาวนาดูเป็นตัวอย่างได้กระทำตามหมู่บ้าน เพื่อส่งเสริมให้ชาวนารู้จักการใช้เครื่องจักรกลในการไถนา

๑๑. การปรับปรุงการเกษตรในบริเวณบนภูเขา เพื่อที่จะยกฐานะการครองชีพของชาวเขา สถานีปรับปรุงการเกษตรแห่งนี้ จึงได้ตั้งสาขาย่อยในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อที่จะศึกษาค้นคว้าและสาธิตการปลูกพืชผักและต้นไม้ และวิธีการเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปศุสัตว์ให้ชาวเขาเข้าใจ

๓๒. สักร นอกจากปฏิบัติหน้าที่ประจำเกี่ยวกับการทดลองและขยายพันธุ์สัตว์เพื่อ แจกจ่ายแก่ชาวนาแล้ว สถานีปรับปรุงการเกษตรแห่งนี้ยังมีโครงการที่จะผสมพันธุ์สัตว์ เบิกเชืกรกับพันธุ์พื้นเมือง เพื่อให้ได้พอพันธุ์ดี และยังมีโครงการทดลองผสมเทียม การเลี้ยงสัตว์ และเทคนิคในเรื่องนี้ปรับปรุงให้ดีขึ้น

๓๓. การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงเบ็ด ได้ดำเนินการดังนี้

- ผสมพันธุ์หลายครั้ง เพื่อคัดเลือกพันธุ์ดี
- ควบคุมเกี่ยวกับโรค
- การทดลองให้อาหารไก่

๓๔. การเผยแพร่วิชาการและการค้นคว้า สถานีปรับปรุงการเกษตรแห่งนี้ได้ ดำเนินการในเรื่องที่สำคัญดังนี้

- การเผยแพร่เรื่องการปรับปรุงพืช
- การสาธิตและการฝึกสอนอบรมได้ดำเนินการดังนี้
  ๑. สาธิตเรื่องพืช ๓๓๓ ครั้ง มีผู้เข้ารับการอบรม ๖,๓๐๐ คน
  ๒. เปิดการฝึกอบรม ๓๗ ครั้ง มีผู้เข้ารับการอบรม ๒,๗๐๐ คน
  ๓. พิมพ์เอกสารแจกจ่าย ๕ เรื่อง จำนวนเอกสาร ๕,๐๐๐ ฉบับ

จุดเด่นของงาน (Highlight) ที่ทำให้ได้รับความสำเร็จ

๑. รัฐบาลได้วางโครงการปรับปรุงดินให้มีคุณภาพสูง เพื่อเพิ่มผลผลิต ชาวนา เป็นเจ้าของที่ดินเองจึงใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์มากที่สุดและทำการ ปรับปรุงอาชีพของตนเดิมที่ เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ตัวเองและครอบครัว

๒. เจ้าหน้าที่มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานส่งเสริมอาชีพของราษฎร คอยออกไป ดูแลควบคุมให้คำแนะนำโดยใกล้ชิด ทำให้ชาวนาเห็นความหวังดีของทางการ เกิดความกระตือ รือร้นหมกหมั่นในการประกอบอาชีพ

๓. ชาวนาได้รับการอุดหนุนจากทางราชการให้กู้ยืมเงินไปลงทุนโดยเสียดอกเบี้ยพอควรในเมื่อเกิดความขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ ทำให้ชาวนาไม่ต้องถูกกดขี่จากนายทุน ชาวนาขยันทำงานมากก็ได้เงินมาก เป็นเหตุให้อุบายและตั้งใจทำงาน

๔. ทางกรมพยายามให้ความรู้แก่ชาวนาอย่างเต็มที่ทางด้านวิชาการ ชาวนาเห็นผลจึงดำเนินการตาม

เนื่องจากการเกษตรของไต้หวันเป็นการทำนาและพืชไร่ส่วนมาก ฉะนั้นปุ๋ยที่เหมาะสมที่สุดคือปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยหมัก ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์แล้ว ยังมีราคาถูกอีกด้วย

ไต้หวันใช้ปุ๋ยปีละ ๘๕๐,๐๐๐ ตันต่อพื้นที่ทางเกษตร ๘๐๐,๐๐๐ เฮกตาร์เศษ ฉะนั้นเฉลี่ยแล้วพื้นที่ ๓ เฮกตาร์จะต้องใช้ปุ๋ยถึง ๓ ตัน ในไต้หวันมีโรงงานปุ๋ยเล็ก ๆ ทุกหัวเมือง เพราะเหมาะแก่การเก็บวัตถุดิบ คือ ขยะและมูลคน มูลสัตว์ มากทำปุ๋ย และขนส่งให้ชาวเกษตรได้ใกล้ ไต้หวันเลี้ยงสุกรประมาณ ๓ ล้านตัว เพื่อได้มูลสุกรมาช่วยเป็นปุ๋ยในการเกษตร

โรงงานของไต้หวัน ตามจังหวัดเป็นโรงงานเล็ก ๆ ลงทุนประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท โรงงานปุ๋ยโรงหนึ่งเก็บขยะจากชุมชนประมาณ ๖๐,๐๐๐ คน ใช้เก็บทั้งขยะ มูล บั๊ตส์สัตว์คน และสัตว์มาเคี้ยว แล้วหมักในที่ซึ่งมีความร้อนประมาณ ๘๐ องศาเซนติเกรด ในระยะเวลาประมาณ ๓ สัปดาห์ แล้วก็บดส่งออกยังไร่นาเลย ไม่ได้อบให้แห้งเป็นผงอย่างโรงงานปุ๋ยของไทย และการเก็บเศษเหล็ก เซลลูลอสยัดก็ไม่มีเครื่องจักร ใช้คนเก็บ การเกลี่ย ผสม เคี้ยวมูลกับขยะ ก็ใช้แรงคน รู้สึกว่าเขาจะพยายามทำอย่างง่าย ๆ เพื่อให้ต้นทุนน้อยที่สุด เขาขายได้เพียงตันละ ๘๐ เหรียญไต้หวัน คิดเป็นเงินไทยราว ๕๐ บาท ซึ่งในเมืองไทยขายปุ๋ยอินทรีย์ทอบแล้วประมาณตันละ ๒,๐๐๐ บาท การทำปุ๋ยชนิดนี้นอกจากได้ประโยชน์ในทางเกษตรต่อชาวไร่ ชาวนาแล้ว ยังทำให้บ้านเมืองสะอาด บ้างกันโรคติดต่อด้วย

เป็นที่ทราบอยู่แล้วว่าปุ๋ยเป็นเรื่องสำคัญสำหรับกสิกรรม ยิ่งปลูกพืชหมุนเวียนได้มากเพียงไร การใส่ปุ๋ยในไร่นาก็ยังมีความจำเป็นยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้ว่ารัฐบาลไต้หวันได้พยายามทุกวิถีทางที่จะให้ราษฎรได้ใช้ปุ๋ยโดยทั่วถึง ที่ดินทุกแปลงมีการใช้ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก

และปุ๋ยพืชสด ผิดกันกับกลีกรของเรา ส่วนมากไม่พยายามใช้ปุ๋ย เพราะไม่เข้าใจในการใช้ปุ๋ย หรือไม่มีเงินพอที่จะซื้อปุ๋ยได้ เพราะปุ๋ยเคมีในประเทศไทยมีราคาค่อนข้างแพง กลีกรเกรงว่าเมื่อใช้ปุ๋ยแล้วจะไม่ได้กำไรเพียงพอกับการใช้ปุ๋ย ดังนั้นการผลิตผลของพืชต่าง ๆ ในประเทศไทยจึงน้อยกว่าได้วันมาก เทียบกันไม่ได้ อันที่จริงการใช้ปุ๋ยไม่มีความยุ่งยากลำบากอะไร เช่น การทำปุ๋ยหมัก ชาวกลีกรของเราส่วนมากมีสูตรประจำบ้านอยู่มากแล้ว ใช้มูลสัตว์ มูลโค มูลกระบือ และมูลเบ็ด ไก่ ผสมกัน ฟางข้าวหญ้าแห้ง เศษหญ้า ฯลฯ หมักไว้ ๓-๔ เดือน ก็เปื่อยใช้การได้ ข้อสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ เจ้าหน้าที่ทางเกษตรของเราไม่มีใครสนใจชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจในการทำปุ๋ยหมัก

การจัดตั้งสำนักอาหารมณฑลได้วัน

สำนักอาหารแห่งมณฑลมีหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตในด้านอาหารต่าง ๆ ของได้วัน โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

— เพิ่มผลผลิตข้าวให้พอเพียงแก่ความต้องการและลดต้นทุนการผลิตเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ชาวนา

— เพิ่มอาหารให้มากขึ้น เพื่อปันส่วนแก่ทางราชการทหาร กรมกร ตลอดจนประชาชนให้เป็นการเพียงพอ

— ควบคุมราคาอาหารให้อยู่ในระดับอันสมควรในระยะเวลายาว

— ใช้ประโยชน์ที่ดินให้ได้ผล และได้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจยิ่งขึ้น สนับสนุนชาวนาให้ปลูกพืชแซม เพื่อให้ได้ผลผลิตมากขึ้น

— รักษาตลาดข้าวในต่างประเทศไว้ เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศสำหรับซื้อปุ๋ยเคมีราคาถูก เพื่อนำมาใช้ในการเพาะปลูกเพิ่มผลผลิตอาหาร

— ส่งเสริมการอาชีพเคียง (SIDE WORK) สนับสนุนกลีกรให้เลี้ยงสัตว์มากขึ้น เพื่อทำปุ๋ยหมักนำไปใช้ในการเพาะปลูก เพิ่มปริมาณและคุณภาพอาหารสำหรับประชาชน และเพิ่มรายได้ให้แก่กลีกร

การจัดรูปงาน

สำนักอาหารมีฐานะเท่ากับกรมชั้นอยู่ในรัฐบาลมณฑลได้หัววัน แบ่งส่วนการบริหาร ออกเป็น ๕ กอง ๓๖ สำนักงาน และยังได้แยกเป็นสาขาประจำภูมิภาคชั้นจังหวัดอีก ๕ สาขา กับ ๓ สำนักงาน แต่ละกองหรือสำนักงานแบ่งออกเป็นแผนกๆ แผนกสำคัญๆ ที่ควรกล่าว เพื่อแสดงให้เห็นหน้าที่ของสำนักอาหารนี้ได้แก่

แผนกการเช่าที่ดินและภาษี

แผนกราคาที่ดิน

แผนกแลกเปลี่ยนอาหาร

แผนกซื้ออาหาร

แผนกคลังสินค้า

แผนกขนส่ง

แผนกควบคุมอาหาร

แผนกทะเบียนการค้าอาหาร

แผนกควบคุมการซื้อขาย

แผนกซื้อขายเกลือ

แผนกตรวจสอบการทำนา

แผนกวิจัยและรวบรวม

และยังมีกองสำคัญ คือ กองจำหน่ายปุ๋ยและขนส่งอีกด้วย

ส่วนสาขาต่างๆ ก็มีหน่วยงานต่างๆ ทำนองเดียวกัน แสดงให้เห็นฐานะหน้าที่ของสำนักอาหารว่ามีขอบเขตกว้างขวางมาก

วิธีดำเนินงาน ในการเพิ่มผลผลิต

๑. วิธีดำเนินงานโดยตรง

๑.๓ ปรับปรุงและขยายพันธุ์ข้าว ให้ทุนอุดหนุนแก่ชาวนา เพื่อขยายข้าวและ
ซื้อพันธุ์ข้าวที่ดีที่สุด

๓.๒ จัดหาปุ๋ยเคมีให้แก่ชาวนามากขึ้น โดยจ่ายปุ๋ยให้แก่ชาวนาโดยวิธีแลกเปลี่ยนตามเกณฑ์ส่วนในระยะเวลาสั้น อบรมชาวนาให้รู้จักวิธีใช้ปุ๋ย ตลอดจนแนะนำให้จัดใหม่ทดแทนปุ๋ย

๓.๓ ให้ชาวนากู้เงินดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้มีทุนสำหรับประกอบอาชีพมากขึ้น โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราสูง

๓.๔ ให้ชาวนายืมเครื่องจักรไถนา และกระตุ้นให้ใช้เครื่องจักรในการประกอบเกษตรกรรม และใช้เครื่องไถนาอย่างลึกเพื่อปรับปรุงดิน

๓.๕ ให้ทุนอุดหนุนแก่ชาวนาซื้อเครื่องมือตัดเสี้ยน (ใช้ในการทำนาเพื่อปักดำให้เป็นแถวเป็นแนว) สนับสนุนชาวนาให้ปลูกข้าวเป็นแถวตรงและชิดกัน

๓.๖ จำหน่ายยา และเครื่องมือปราบศัตรูพืช

๓.๗ ให้ชาวนากู้เงินเพื่อการชลประทาน และช่วยเหลือองค์การอนุรักษ์น้ำที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลในการเพิ่มผลผลิตข้าว

๓.๘ สนับสนุนการปลูกพืชเบ็ดเตล็ดแซมในนา ให้ชาวนายืมปุ๋ย ยืมเงิน และยืมพืชพันธุ์ต่าง ๆ เช่น มันเทศ ข้าวสาลี ถั่วลิสง ถั่วเหลือง ข้าวโพด และเรพ ถ้าจำเป็นสำนักงานจะรับซื้อผลผลิตทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อตรึงราคาอันสมควรไว้เพื่อประโยชน์แก่ชาวนา

๓.๙ ให้ทุนอุดหนุนแก่ชาวนาทำพลาสติกคลุมดินกล้าข้าว เพื่อป้องกันแปลงเพาะกล้าจากนาค้างทกกลายเป็นน้ำแข็งและอากาศหนาว

๓.๑๐ จำหน่ายขนมปังถั่วเหลืองและอาหารสัตว์แก่ชาวนา ให้ชาวนากู้เงิน ให้ทุนสร้างที่เก็บอาหารสัตว์ที่ตนเอง สนับสนุนให้เลี้ยงสุกรมากขึ้นเพื่อเพิ่มเนื้อสัตว์ และนำมันสัตว์ กับเพิ่มรายได้ของชาวนา

๒. วิธีดำเนินงานทางอ้อม

๒.๑ ขยายการให้ชาวนากู้เงินไปลงทุนทำนา เพื่อสร้างฐานะให้มั่นคงยิ่งขึ้น เพราะชาวนาส່วนมากมีพินทุนาน้อย ชาวนาที่มครอบครัวใหญ่ทำนาได้ข้าวไม่พอบริโภค เวลา

ชาวมีราคาแพง ชาวนาต้องกู้เงินดอกเบี้ยสูง มิฉะนั้นก็ต้องขายข้าวตั้งแต่ยังไม่เก็บเกี่ยว เพื่อได้เงินมาซื้อข้าวบริโภค พอเก็บเกี่ยวได้ก็ต้องขายข้าวที่เกี่ยวได้ในราคาต่ำเพื่อชำระหนี้แก่ การให้กู้เงินในกรณีเช่นนี้ได้ประโยชน์แก่ชาวนามาก

๒.๒ จัดหาเสื้อผ้า และสิ่งจำเป็นแก่ชีวิตให้แก่ชาวนา เพื่อสวัสดิการของชาวนา

๒.๓ ให้ชาวนากู้เงินซื้อเครื่องนวดข้าว และให้ทุนสร้างลานซีเมนต์สำหรับตากข้าว เพื่อลดความเสียหายจากความชื้นในการเก็บข้าวจำนวนมาก ๆ ไว้ เป็นการช่วยรักษาคุณภาพของข้าว

๒.๔ ให้ทุนชาวนาที่เก็บปุ๋ยหมัก สนับสนุนให้ทำปุ๋ยหมักมากขึ้น เพื่อใช้ร่วมกับปุ๋ยเคมี

สรุปแล้วจะเห็นได้ว่า ในการที่รัฐบาลได้หันดำเนินการปรับปรุงในด้านเทคนิคและด้านวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนถึงตั้งสถาบันการช่วยเหลือทุกด้าน ก็เพื่อให้ประชาชนพลเมืองได้มีการอยู่ดีกินดี และการที่ประชากรในได้ห้วงนี้มีรายได้สูงเป็นอันดับ ๒ รองลงมาจากประเทศญี่ปุ่น ก็เพราะรัฐบาลได้วางแผนการเกษตร เพื่อแก้ปัญหาไว้เป็นระยะ ๆ ระยะละ ๕ ปี คือ

ระยะที่ ๑ เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๖ ถึง พ.ศ. ๒๔๘๘

ระยะที่ ๒ เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๐๓

ระยะที่ ๓ เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๐๗

ระยะที่ ๔ เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๑๑

รัฐบาลจึงเองรู้สึกดีว่าพินทุ์ที่ทำกินของตนมีน้อยมาก และพลเมืองก็เพิ่มขึ้นทุกวัน แม้จะได้วางแผนสำหรับครอบครัว (FAMILY PLAN) ก็เป็นแต่เพียงแผนที่ได้ดำเนินการกันเพียงภายใน ประกอบกับพลเมืองที่ลี้ภัยคอมมิวนิสต์จากแผ่นดินใหญ่ก็หลั่งไหลมาเรื่อย ๆ ฉะนั้นแผนของรัฐบาลจึงในปัจจุบันเฉพาะหน้าอันเป็นเป้าหมายที่แน่นอนก็คือ วางแผนให้ผลิตประโยชน์ที่ได้จากการเกษตรถึงมือชาวไร่ชาวนาโดยตรงที่สุดและเร็วที่สุด และต้องเตรียมการไว้สำหรับสิบปีข้างหน้า ว่าความสำคัญในการเกษตรของเงินจะลดน้อยลง เพราะการเพิ่มผลผลิตอิมพอร์ตเต็มที่ ผลผลิตจะอยู่เพียงคงที่ จึงหันไปเร่งหนักในด้านอุตสาหกรรมให้มากที่สุด

เนื่องจากได้หว่านไม้แต่เพียงมีพื้นที่จำกัด ยังมีพื้นที่ไม่เหมือนกันตลอดเกาะ มีทั้งที่ราบต่ำ ที่ลาดเนิน ที่ราบสูง และภูเขาสูง ดินฟ้าอากาศก็ไม่สม่ำเสมอมีภัยธรรมชาติอยู่ตลอดเวลา การวางแผนในการเกษตร จึงต้องพิจารณาให้แน่นอน และเหมาะสมสำหรับพื้นที่นั้นจริง ๆ กล่าวคือ ต้องแยกประเภทที่ดินให้เหมาะกับพืช โดยพิจารณาว่าจะปลูกพืชชนิดใดในท้องที่ใด เพื่อให้ได้ผลผลิตสูง, ลงทุนต่ำ, ใช้เวลาน้อย ฉะนั้น จึงได้วางแผนไว้ทุกด้าน เช่น แผนค้นคว้า แผนการศึกษา แผนการให้การอบรม แผนการรวมกลุ่มประชาชนเพื่อให้มีประสิทธิภาพ แผนการเข้าครอบครองยึดถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน เป็นต้น

ในขั้นต่อไปได้วางแผนไว้เพื่อการอาหารที่ใช้ภายในประเทศ เพื่อสินค้าขาออก เพื่อบ่อนโรงงาน และมีวัตถุประสงค์ส่งออกนอกประเทศ

เป้าหมายขั้นสุดท้ายของรัฐบาลได้หว่านก็คือ เพื่อการเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (GROWTH NATIONAL PRODUCT หรือ G.N.P.) ในระยะ ๓๐ ปีข้างหน้า

รัฐบาลจีนได้หว่านได้วางแผนไว้ในระดับรัฐบาลกลาง โดยมีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่าคณะกรรมการผลิตผลการเกษตร (AGRICULTURAL PRODUCTION COMMITTEE) ประกอบด้วยบุคคล ๒๐ คน บุคคลเหล่านี้มาจาก

JCRR

กระทรวงเศรษฐกิจ

กรมเกษตรและป่าไม้มั่นคง

สำนักป่าไม้

สำนักประมง

สำนักอนุรักษณ์น้ำมั่นคง

ปีหนึ่งมีประชุมกัน ๒ ครั้ง และนำผลงานทุก ๆ สาขามารายสรุปและวิจัย แล้วดำเนินการไปตามรายงาน.

การศาสนา

การถือศีลอด... ของมุสลิม

ในเดือนธันวาคม ๒๕๐๘ นี้ จะมีศาสนิกอันสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของผู้นับถือศาสนาอิสลาม คือการถือศีลอด เริ่ม ๒๕ ธ.ค. ๐๘ ถึง ๒๕ ม.ค. ๐๙ ดวงพระจันทร์จึงขอเสด็จอสาโรนิกเทศ เรืองนแต่ท่านสมาชิก

บัญญัติเกี่ยวกับการอดกินอาหาร ความจริงก็มีอยู่ทุกศาสนา ต่างแต่ว่าศาสนาไหน จะกำหนดเงื่อนไขการอด ซึ่งแจ่มเหตุผลและร้องเรียกข้อปฏิบัตินั้นว่าอย่างไรเท่านั้น เช่น ทางพุทธศาสนาสอนให้ศาสนิกถือศีลข้อวิกาลโภชนา ห้ามกินอาหารในเวลาวิกาล คือตั้งแต่เที่ยงแล้วไปจนรุ่งอรุณวันใหม่ ทางคริสต์ห้ามกินเนื้อในวันพุธรับเสด็จวันศุกร์มหาพรต และห้ามกินข้าวเต็มมือในบางมือ เป็นต้น

ในศาสนาอิสลามก็มีบัญญัติห้ามกินอาหารเหมือนกัน แต่ทางอิสลามก็ร้องเรียกพิธีกรรมประเภทนี้อย่างสั้น ๆ และตรง ๆ ว่า "ศีลอด" คนที่มีใช้มุสลิม พอได้ยินคำนี้เข้า รู้สึกสะดใจว่า อดอะไร? อดทำไม? แล้วก็พูดกันไปต่าง ๆ ผิดบ้าง ถูกบ้าง วันนั้นจะเล่าเรื่องนสู่กันฟัง

เหตุ

ก่อนอื่นโปรดทราบว่ คำสอนในศาสนาอิสลามมีอยู่สองประเภท คือ

๑. เป็นบัญญัติเด็ดขาด มุสลิมทุกคนต้องทำตาม เว้นแต่จะได้มีข้อยกเว้นไว้ในบัญญัตินั้น และ
๒. เป็นคำสอนในทางบุญ คือ แนะนำให้ทำ ใครไม่ทำก็ไม่บาป แต่ถ้าทำตามแล้วได้บุญ

บัญญัติเด็ดขาดนั้นเรียกว่า รุกนอิสลาม มีอยู่ด้วยกันทั้งหมด ๕ ข้อ ใน ๕ ข้อนั้น มีอยู่ข้อหนึ่งที่ว่า ให้มุสลิมถือศีลอดปีละ ๑ เดือน และการถือศีลอดนั้นก็ต้องกระทำในเดือน รอมฎอน จะเลือกกระทำตามใจหาได้ไม่

เพราะฉะนั้น เราจะเห็นได้ว่า การถือศีลอดเป็นภาระจำเป็นของชาวมุสลิม เพราะ เป็นการปฏิบัติตามบัญญัติ มิใช่สักแต่ว่าเป็นประเพณี ซึ่งใครจะทำหรือไม่ทำก็ได้

ผล

ผลที่มุ่งหวังของการถือศีลอดมีอย่างไร ได้มีท่านผู้รู้ฝ่ายมุสลิมกล่าวไว้อย่างกว้างขวาง และหลายนัยด้วยกัน แต่พอสรุปทัศนะของชาวมุสลิมได้ดังนี้

๑. เมื่อมีพระบัญญัติให้เราถือศีลอด เราก็ต้องทำ เพราะการกระทำตามบัญญัติ ย่อมจะทำให้พระเป็นเจ้าทรงโปรดให้ไปอยู่สวรรค์ในวันสิ้นโลก และถ้าผู้ใดไม่ทำก็จะได้รับโทษสถานหนัก รวมความว่า ถือศีลอดเพื่อให้เป็นทพพระทัยของพระเป็นเจ้า

๒. การถือศีลอดทำให้เรารู้อริสของความหิว แล้วจะได้เกิดเมตตากรุณาต่อคนยากจน และเป็นผลให้มีการสงเคราะห์กัน นำมาซึ่งสันติ

๓. คนที่ถือศีลอด เป็นการฝึกความอดทน รู้จักข่มใจตนเอง ถ้าอดบริโภคนของที่ตนหามาได้โดยชอบธรรมแล้ว การที่จะอดต่อของที่จะหามาโดยทุจริตก็ย่อมทำได้ ศีลอดจึงเป็นทางให้เกิดศีลธรรม

๔. การอดอาหารชั่วระยะหนึ่ง ทำให้เครื่องย่อยอาหารได้พักผ่อน และจะใช้การได้ทันทานต่อไป ศีลอดจึงเป็นผลในทางรักษาสุขภาพ

๕. การถือศีลอด ทำให้อาหารถูกประหยัดไว้ป้องกันความขาดแคลนในสังคม และเป็นการประหยัดทรัพย์ของผู้ปฏิบัติ นี้อธิบายศีลอดในทางเศรษฐกิจ ผู้อธิบายได้กล่าวเสริมว่าพระนบีมุฮัมมัด ได้ทรงบัญญัติศีลข้อนี้เพื่อป้องกันการขาดแคลนเสบียง ในระหว่างที่พระองค์ทรงนำกองทัพอิสลามเข้าต่อสู้กับกองทัพชาวเมกกะห์ ซึ่งขัดขวางการเผยแพร่ศาสนาอิสลาม

ทั้งนี้ เก็บจากคำอธิบายของนักปราชญ์อาจารย์ฝ่ายมุสลิมที่เขียนไว้บ้าง สันทนา แลกเปลี่ยนความรู้กันบ้าง แต่เท่าที่สังเกตดูรู้สึกว่ามีชาวมุสลิมประมาณ ๘๐% ถือศีลอด โดยหวังผลในข้อที่ ๑ คือหวังไปสวรรค์เป็นส่วนมาก

ระยะเวลาถือศีลอด

เดือนทางมุสลิมใช้จันทร์คติ คือกำหนดการโคจรของดวงจันทร์ และมีหนึ่งมี ๑๒ เดือน เหมือนกันกับที่ไซกันอยู่ทั่วไป

เมื่อจะสิ้นเดือนชะบานอันเป็นเดือนที่ ๘ ของอิสลาม มุสลิมจะต้องคอยดูดวงจันทร์ บนท้องฟ้า โดยปรกติแล้วดูดวงจันทร์ในวันที่ ๒๘-๓๐ หากเห็นดวงจันทร์เป็นรูปเสี้ยว (☾) ใน วันใด พวกมุสลิมก็จะเริ่มถือศีลอดในวันรุ่งขึ้น ถ้าหากท้องฟ้าไม่อำนวย ดูดวงจันทร์ไม่เห็น ก็เลื่อนการเริ่มถือศีลอดไปอีก ๑ วัน ตามที่ปฏิบัติกันอยู่ทุกวันนี้ พวกเจ้าหน้าที่ทางศาสนา จะพากันคอยดู เมื่อผู้ใดเห็นดวงจันทร์ เขาก็จะรีบส่งข่าวด่วนมายังสำนักจุฬาราชมนตรี เมื่อ จุฬาฯ ได้รับแล้วก็จะออกประกาศทางวิทยุกระจายเสียง และทางอื่นให้มุสลิมทราบทั่วกัน จะ อยากรู้ก็ตาม ในปัจจุบันนี้ได้มีมุสลิมบางคนจะใช้วิธีคำนวณทางดาราศาสตร์ เพื่อหาดำแหน่ง ดวงจันทร์ เมื่อทราบว่าจะพระจันทร์ขึ้นสุราศ์ในวันใด ก็เริ่มถือศีลอดในวันนั้น การดูดวงจันทร์ โดยวิธีคำนวณนี้ ทำให้สามารถรู้วันเริ่มถือศีลล่วงหน้าเป็นเวลานาน ๆ สะดวกในทางธุรกิจมาก แต่มุสลิมที่เคร่งต่อถ้อยคำในพระคัมภีร์ก็ยังไม่ยอมใช้วิธีนี้ คงดูดวงจันทร์ด้วยตาอยู่อย่างเดิม เป็นอันว่ามุสลิมถือศีลอดตลอดเดือนที่ ๘ ของปีทุกปี

ข้อปฏิบัติในระหว่างถือศีลอด

ข้อ ๑ ตั้งเจตนาถือศีลตามกำหนดเวลา คือ ตั้งแต่เห็นแสงเงินแสงทองจับ ท้องฟ้าจนถึงหมดแสงตะวันบนท้องฟ้า

ข้อ ๒ เว้นจากการกิน การดื่มทุกชนิด อย่าให้มีสิ่งใด ๆ ล่วงเข้าไปใน ร่างกายในทางที่เป็นรู

ข้อ ๓ ห้ามร่วมประเวณีกันในเวลากลางวัน และทำให้น้ำอสุจิเคลื่อนโดยเจตนา

ข้อ ๔ ห้ามกระทำอาเจียนโดยเจตนา

และตลอดเวลาถือศีลอดนั้น มุสลิมพึงงดเว้นจากการฟุ้งเฟ้อบำเรอตัว พยายามรักษา
 วิญญาณให้เที่ยงตรงต่อทางบุญแต่อย่างเดียว

คนที่ได้รับการยกเว้น

คนเจ็บไข้ หญิงลูกอ่อน หญิงมีประจำเดือน เด็กทารก ทหาร ตำรวจ คนต้องโทษ
 และคนที่รักษาการณ์เพื่อความสงบสุขของบ้านเมือง ได้รับยกเว้นไม่ต้องอด.

□ โดย พ.อ. ปิ่น มุทุกันต์

อธิบดีกรมการศาสนา

(คัดจาก หนังสือดวงประทีป ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๐๘)

ศาสนาแต่ละศาสนา ถึงแม้จะมีข้อบัญญัติแตกต่าง
 กัน แต่ก็อยู่ภายใต้หลักการอันเดียวกัน คือมุ่งอบรม
 สั่งสอนให้คนเป็นคนดี

ฉะนั้น คนดี จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความศรัทธา
 เป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งจิตใจ.

บุรุษผู้รอบรู้

แปลและเรียบเรียงจากเรื่อง "Mr. Know-All" ของ W. Somerset Maugham

โดย... คณะ บ.ก.

ฉันเตรียมไม่ชอบแมกซ์ กิลดา ก่อนที่จะได้รู้จักกัน เมื่อสงครามสงบใหม่ ๆ การขนส่งและการสัญจรทางน้ำคับคั่งมาก คุณจะหาความสะดวกสบายแทบไม่ได้ นอกจากจะต้องทำตามที่พักพนักงานจัดให้ คุณจะหาห้องพักเพื่อจะอยู่คนเดียวก็ไม่ได้ แต่อย่างไรก็ตามฉันยังรู้สึกชอบคุณที่ในห้องพักของฉันมีที่นอน ๒ ที่ พอฉันทราบชื่อของเพื่อนที่จะต้องอยู่ด้วยกันก็รู้สึกใจเสีย และรู้สึกโชคร้ายพอที่จะต้องพักอยู่ห้องเดียวกับใครก็ตามนานถึง ๓๔ วัน (ฉันกำลังเดินทางจากซานฟรานซิสโกไปโยโกฮาม่า) ฉันรู้สึกว่าจะโล่งใจหน่อยถ้าเพื่อนร่วมทางของฉันชื่อ สมิท หรือบราวน์

เมื่อฉันขึ้นมาบนเรือก็พบกระเป๋ามิสเตอร์กิลดาวางอยู่แล้ว ฉันแทบไม่อยากจะมองเลย จะเห็นได้ว่ามีแผ่นป้ายมากมายบนกระเป๋ามิสเตอร์กิลดา ยังไม่ได้เก็บเครื่องแต่งตัวครึ่งไว้ที่อ่างล้างหน้า เพราะฉันได้กลิ่นเครื่องสำอางค์ของเมอร์ดีเออร์ โกดี้ ฉันรู้สึกไม่ชอบหน้าเขา เลยเดินไปที่ห้องสับบู่หรือเรียกหาไฟมาเล่นแก้เหงา แต่ยังไม่ทันจะเริ่มเล่นก็มีชายคนหนึ่งเข้ามาทักทาย และถามถึงชื่อของฉัน

“คุณชื่อกิลดา” เขาแนะนำตัวแล้วก็นั่งลง

“อ้อ งั้นเราก็กอยู่ห้องเดียวกัน” ฉันพูด

“ฉันอยากจะกล่าวหาโชคดีมาก คุณคงไม่ทราบมาก่อนนะว่าจะต้องไปอยู่ห้องเดียวกับใคร ฉันเองก็ดีใจจริง ๆ ที่ทราบว่า คุณเป็นชาวอังกฤษ เราทุกคนมีความสัมพันธ์กันเมื่อมาอยู่บนเรือ คุณเข้าใจที่ฉันพูดไหม”

“คุณเป็นชาวอังกฤษหรือเปล่า” ฉันถามเขา

“คุณคงไม่คิดว่าฉันเป็นชาวอเมริกันหรอกนะ ฉันเป็นชาวอังกฤษตลอดในสายเลือดทีเดียว” เขาพูดพร้อมกับนำเอาใบเดินทางออกมาให้ดูเพื่อเป็นการพิสูจน์

มิสเตอร์กลาดาเป็นคนเตี้ย อ้วน ผิวคล้ำ หน้าตาเกลี้ยงเกลา จมูกงุ้ม นัยน์ตาโต ผอมยาวหยักโศก เป็นคนพูดคล่อง จากการที่ได้รู้จักกันใกล้ชิดทำให้ฉันรู้สึกว่ามีมิสเตอร์กลาดาไม่ควรจะเกิดในอังกฤษเลย

“คุณต้องการดื่มอะไรบ้างไหม” เขาถามฉัน

ฉันมองเขาอย่างสงสัย เพราะบนเรือมีกฎห้ามไว้ เพราะฉันเมื่อรู้สึกกระหายขึ้นมาจึงไม่รู้ว่าจะดื่มอะไร มิสเตอร์กลาดาถามฉันพร้อมกับยิ้ม

“วิสกี้ โขด หรือมาร์ตินี่ล่ะ”

เขาพูดพลางล้วงออกมาจากกระเป๋าและวางไว้บนโต๊ะ ฉันเลือกเอามาร์ตินี่พร้อมกับสั่งให้บริคนำกระดิกน้ำแข็งและแก้วน้ำมาให้ ๒ ใบ

“ฉันยังมีอีกมาก และถ้าคุณมีเพื่อนบนเรือนี้อีก ก็จงบอกเขาว่าคุณมีเพื่อนผู้มั่งคั่งทั่วโลก”

มิสเตอร์กลาดา เป็นคนช่างพูด เขาคุยเรื่องนิวยอร์กและซานฟรานซิสโก เรื่องละคร ภาพยนตร์ การเมือง ตัวเขาเองแสดงว่าเป็นคนรักชาติ บอกจริง ๆ ฉันไม่ชอบหน้าเขาเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่ยังไม่รู้จักกันมาเรียกมิสเตอร์นำหน้าเวลาเรียก พอเขามานั่งใกล้ ๆ ฉันก็เอาไฟวางไว้ข้าง ๆ เสียไม่เล่น แต่เมื่อรู้สึกว่าการสนทนาครั้งนั้นชักจะนานเกินไป ก็เลยหยิบไฟมาเล่นอีก

“๓ อยู่เหนือ ๔” เขาพูด

จะมีอะไรอีกเล่าที่หน้าเบือ เท่ากับเวลาที่เล่นไฟ แล้วมีคนคอยบอกว่าควรจะทำไฟตัวไหนก่อนที่คุณจะเห็นเอง

“นั่นไงล่ะ ๑๐ อยู่บนแจ๊ค”

ฉันชักโกรธและเกลียดชังมากขึ้นเรื่อย ๆ กลาดาหยิบไฟไปและถามว่า

“คุณชอบเล่นไฟกลใหม่”

“ไม่ชอบ” ฉันทอบ

“เอาละ ฉันทจะทำให้ดู”

เขาก็เอาไฟเลข ๓ ออกมา ฉันทเลยขอตัวลงไปห้องอาหารเพื่อเลือกที่นั่งรับประทานอาหาร

“ก๊ตเหมือนกัน” เขาพูด “ฉันทจัดที่ไว้ให้คุณแล้วละ เพราะเมื่อเราพักอยู่ในห้องเดียวกัน ก็ควรจะรับประทานอาหารโต๊ะเดียวกันด้วย”

ฉันทไม่ชอบมิสเตอร์กลาดาเอาเลย เพราะไม่เพียงแต่อยู่ห้องเดียวกันรับประทานอาหารวันละ ๓ มื้อที่โต๊ะเดียวกัน แต่ฉันทยังไม่สามารถจะเดินเที่ยวตามลำพังบนตาดฟ้าเรือโดยไม่มีเขาคอยติดตามเสียมิได้ อย่างไรก็ตามฉันทก็ไม่เคยแสดงให้เห็นว่าฉันทรังเกียจเขา เขาจึ้นักอยู่เสมอว่าฉันทยินดีที่จะพบเขาเหมือนกับที่เขาพบฉันท เขาเป็นคนคล่องที่เดียว เพียงเวลา ๓ วันเขาก็รู้จักทุกคนบนเรือเป็นอย่างดี เขาทำหน้าที่บริการทุกอย่างตั้งแต่ความสะอาด การเลหลัง การรวบรวมเงินสำหรับจัดรางวัลในการแข่งขันกีฬา การจัดดนตรี จัดงานเต้นรำ เขาจะเข้าร่วมอยู่ในทุกที่เสมอ เราเลยตั้งฉายาเขาว่า “บุรุษผู้รอบรู้” แม้แต่ต่อหน้าเขาซึ่งเขาก็รับด้วยความพอใจ เขาเป็นคนร่าเริง ช่างพูด ช่างถกเถียง รอบรู้ทุกอย่าง และจะรู้สึกไม่พอใจถ้าคุณเกิดไม่เห็นด้วย โดยเขาจะไม่ยอมให้เรื่องนั้นผ่านไปถึงมันจะเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญเลยก็ตาม เขาจะได้เถียงจนกว่าคุณจะเห็นคล้อยตามเขา เรื่องที่เขาผิดเป็นไม่มีเกิดกับเขาเพราะเขาเป็นคนเดียวที่แสดงว่ารู้ วันหนึ่งเราไปนั่งที่โต๊ะของหมอ มิสเตอร์กลาดาก็ยังคงเหมือนเดิม หมอตุ๋นทำทางน้อย ๆ ฉันทก็เช่นกัน ยกเว้นแต่มิสเตอร์แรมเซย์ซึ่งนั่งอยู่ที่นั่งนั้นด้วย แรมเซย์ทำงานในสถานทูตอเมริกันที่โกเบ เขากำลังเดินทางกลับไปรับตำแหน่งเดิมอีก แต่คราวนี้มารับภรรยาซึ่งมาเที่ยวบ้านที่นิวยอร์ก ๓ ปีไปด้วย มิสซิสแรมเซย์เป็นคนที่น่ารัก ร่าเริง แต่รายได้ที่ได้รับจากสถานทูตไม่มากนัก เธอจึงแต่งตัวอย่างง่าย ๆ แต่ก็รู้จักแต่งตัว สำหรับตัวเธอก็ไม่มีอะไรที่น่าสนใจนักนอกจากความสุภาพเรียบร้อย

เย็นวันหนึ่งก็คุยกันเรื่องไข่มุก เพราะมีข่าวในหนังสือพิมพ์ลงเรื่องไข่มุกเทียมที่ชาวญี่ปุ่นคิดค้นขึ้น หมอบอกว่าไข่มุกเทียมนี้ทำให้ค่าของไข่มุกจริงลดลงไป ฉันทเองก็เชื่อว่า

มิตเตอร์แรมเซย์ไม่รู้เรื่องไข่มุกมากนัก แต่ก็คงอดไม่ได้ที่จะชดคอกลาดดา เพราะเพียง ๕ นาทีเท่านั้นการโต้เถียงก็รุนแรงจน ในที่สุด กิลาดากก็ลุกขึ้นยืนทุบโต๊ะและพูดตะโกนว่า

“เอาละ ฉันควรจะรู้ถึงสิ่งที่เรากำลังพูดกันอยู่นี้ เพราะฉันกำลังเดินทางไปญี่ปุ่นเกี่ยวกับธุรกิจเรื่องไข่มุก ฉันจึงรู้เรื่องมุกดีที่สุดในโลก”

นี่เป็นข่าวใหม่สำหรับพวกเรา เพราะเขาไม่เคยบอกเราเลยว่าเขามีอาชีพอะไร เรายังแต่เพียงว่าเขากำลังเดินทางไปญี่ปุ่นเพื่อธุรกิจการค้าบางอย่าง กิลาดดาหันมองดูรอบ ๆ โต๊ะอย่างผู้มัชฌิพร้อมกันพูดว่า

“ไม่มีใครสามารถนำมุกเทียมมาหลอกลอนฉันตามผู้เชี่ยวชาญอย่างฉันซึ่งแม่จะดูเพียงแวบเดียวได้” แล้วเขาก็ไปยังสร์ร้อยไข่มุกที่มิตชีสแรมเซย์สวม “คุณจำคำฉันไว้เลยว่าสร์ร้อยที่คุณสวมอยู่นี้ ราคาของมันจะไม่ตกไปกว่าที่เป็นอยู่ขณะนี้แม้แต่เซนต์เดียว”

มิตชีสแรมเซย์หน้าแดง พลังเอาสร์ร้อยห้อยไว้ในเสื้อ มิตเตอร์แรมเซย์ยืนหน้าเข้ามา พร้อมกับพูดอย่างยัมเยาะว่า

“สร์ร้อยของมิตชีสแรมเซย์สวยงามมากใช่ไหม?”

“ฉันเห็นแล้วละ และก็กลายยืนยันด้วยว่าเป็นไข่มุก” กิลาดากล่าว

“ฉันไม่ได้ไปซื้อเองหรอก จึงอยากจะทราบว่าคุณคิดว่าราคาสักเท่าไร?” แรมเซย์ถาม

“ตามราคาก็ราว ๑๕,๐๐๐ ดอลลาร์ แต่ถ้าไปซื้อที่ถนนห้าฉันจะไม่ประหลาดใจเลยถ้าราคาสูงขึ้นถึง ๓๐,๐๐๐ ดอลลาร์”

แรมเซย์ตอบว่า “คุณจะต้องแปลกใจถ้าทราบว่าภรรยาของฉันซื้อสร์ร้อยนี้ที่ร้านเล็กๆ ในวันก่อนที่เราจะออกจากนิวยอร์ก ด้วยราคาเพียง ๑๘ ดอลลาร์”

กิลาดาซึกโกรธ พร้อมกับพูดว่า “มันไม่เพียงแต่เป็นของจริงเท่านั้น แต่ยังเป็นที่ได้ขนาดที่สุดที่เคยพบมา”

“พนันกันใหม่ละ ฉันทำ ๓๐๐ ดอลลาร์ ว่าเป็นของเทียม” แรมเซย์พูด

“ตกลง” กิลาดากล่าว

“ เธอไม่ควรไปทำพนันเช่นนั้นเลย ” ภรรยาของเขาพูดด้วยน้ำเสียงที่เต็มไปด้วยการ
 ขอร้อง

“ ทำไมล่ะ ในเมื่อฉันมีโอกาสจะได้เงินง่ายๆ เช่นนั้นแล้วไม่เอา จะมิกลายเป็นคน
 ไร้ไปรี? ”

“ แต่จะมีทางพิสูจน์ได้อย่างไร ” เธอพูด “ ในเมื่อมีแต่คำพูดของฉันที่จะโต้แย้งกับ
 มิสเตอร์กลาดาเท่านั้น ”

“ ขออนุญาตดูสร้อยหน่อยเถอะ และถ้าเป็นของเทียมฉันจะบอกคุณทันทีพร้อมทั้ง
 จะจ่ายเงินให้ ๓๐๐ ดอลลาร์ ” กลาดาพูดขึ้น

“ ปลดออกมาให้เขาเถอะที่รัก ให้สุภาพบุรุษท่านนี้ตรวจดูตามที่เขาต้องการ ”

มิสซิสแรมเซย์ทำท่าล้งเลใจอยู่ชั่วขณะหนึ่งและพูดว่า

“ ฉันจะปลดให้ แต่มิสเตอร์กลาดาจะต้องจำคำพูดของฉันไว้ด้วยนะ ”

ฉันรู้สึกสงสัยเหมือนกันว่าจะต้องมีสิ่งที่ไม่ค่อยดีเกิดขึ้น แต่ก็ไม่รู้ว่าจะพูดอย่างไรดี

แรมเซย์ลุกขึ้นกระโดดพร้อมกับยื่นสร้อยให้มิสเตอร์กลาดาๆ หยิบเอาแว่นขยายออก
 มาตรวจดูอย่างรอบคอบ แล้วยิ้มอย่างผู้ชนะ และส่งสร้อยกลับคืน อ้าปากจะพูดก็เผอิญเห็น
 สีหน้าของมิสซิสแรมเซย์ซึ่งขีดขาวราวกับจะเป็นลม เธอกำลังจ้องมองเขาด้วยดวงตาที่แสดง
 ถึงความหวาดกลัวและวิงวอน ฉันก็สงสัยเหมือนกันว่าทำไมสามีของเธอจึงไม่เห็น มิสเตอร์
 กลาดาเลยต้องรีบหุบปากและพูดว่า

“ ฉันเข้าใจผิด เป็นมุกเทียมที่ทำได้ดี แต่เมื่อใช้แว่นขยายส่องดูแล้วจึงเห็นว่ามัน
 ไม่ใช่ของจริง ฉันก็คิดว่าราคา ๓๘ ดอลลาร์ เหมาะแล้วสำหรับของเช่นนั้น ” แล้วเขาส่งเงิน
 ๓๐๐ ดอลลาร์ ให้แรมเซย์โดยไม่พูดว่าอะไร แต่ฉันสังเกตเห็นว่ามีของสั้น

เรื่องที่เกิดขึ้นครั้งนั้นแพร่ไปทั่วทั้งเรือ เลยกกลายเป็นเรื่องตลกที่ชาวบุรุษผู้รอบรู้ได้พาด
 ทำเลี่ยแล้ว สำหรับมิสซิสแรมเซย์เองวันนั้นก็ขอตัวกลับไปพร้อมกับบ่นปวดศีรษะ

เช้าวันรุ่งขึ้นฉันเดินขึ้นกำลังโกนหนวด ก็ลาดายังคงนอนหลับซิการ์ ทันใดนั้นฉันก็เห็นจดหมายลับเข้ามาได้ประตู เลยเปิดประตูออกไปดูแต่ไม่เห็นใคร เมื่อเห็นว่าเป็นจดหมายของกิลดา ฉันก็เอาไปให้เขา

“มาจากใครนะ” ทันใดนั้นเขาก็เปล่งเสียงอุทานออกมา

สิ่งที่เขาดังออกมาจากช่องไม้ใช้จดหมาย แต่เป็นฉบับที่ ๓๖๖ ดอลลาร์ เขามองฉันด้วยสีหน้าแดง และส่งของที่ฉีกเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วให้ฉันช่วยทิ้งให้ด้วย ฉันก็ทำตาม

“ไม่มีใครที่อยากจะทำเป็นคนโง่หรือ” เขาพูด

“ใช่ๆนั่นจริงหรือเปล่า”

“ถ้าฉันมีภรรยาที่น่ารัก ฉันจะไม่ปล่อยเธอไว้คนเดียวที่นิวยอร์คเป็นเวลาถึง ๓ ปี โดยที่ตัวฉันเองไปอยู่เสียที่ โกอเบ” เขาพูดพร้อมกับเก็บเงินนั้นเข้ากระเป๋า
ฉันเองรู้สึกชอบมิสเตอร์กิลดาขึ้นมาในทันใดนั้นเอง.

พุทธภาษิต

ธมฺมจารี สุขํ เสติ

ผู้ประพฤติธรรมเป็นปกติอยู่แล้ว อยู่ที่ไหนๆ ก็เป็นสุข

เรื่องของ... ปู่เค็ม

□ โดย... เอื้อน สุวรรณเมนะ

คุณครับ เรื่องของปู่เค็ม ที่ผมนำมาเล่าให้คุณฟังนี้ บางท่านอาจเห็นว่าเป็นเรื่องไร้สาระหรือว่าเรื่องกล้วย ๆ เพราะใคร ๆ ก็ยอมรับว่าปู่เค็มมันเป็นอย่างไง มีรสชาติอย่างไร ถ้าท่านคิดเช่นนั้นละก็เดี๋ยวครับ ฟังผมก่อน เรื่องของปู่เค็มที่ผมจะเล่าให้ฟังนี้ ไม่ใช่เรื่องของปู่เค็มบนโต๊ะอาหารของคุณนะครับ แต่เป็นเรื่องของการไปหาปู่หาปู่มาได้แล้วก็เอามาตอง ตองแล้วก็ส่งขาย แล้วเขาขายส่งขายปลีกกันอย่างไร มาเป็นทอดๆ ยังไง จึงมาเป็นปู่เค็มบนโต๊ะอาหารของคุณได้ เรื่องนี้ผมคิดว่า คุณ ๆ ที่ไม่เคยประสบการณ์มาด้วยตนเองนอกจากการรับประทานปู่เค็มแล้ว ย่อมไม่ทราบแน่ ใช่มั้ยครับ ?

เรื่องปู่เค็มนี้มันมีหมอนิยมฝังอยู่ในตัวของมันเองมาหลายพันปีแล้วครับ ว่ากันว่าเถาะครับ คนทั่วไป ไม่ว่าจะเชื้อชาติสัญชาติเป็นไทย จีน ลาว พม่า มอญ เขมร ญวน มลายู ในอาณาบริเวณแหลมทองของเรานี้ เห็นจะมีน้อยคนนักหรอกครับที่ไม่เคยลิ้มรสชาติของปู่เค็ม ยิ่งเป็นคนรุ่นคุณปู่คุณย่า คุณตาคุณยายของเราด้วยแล้วละก็ โอ๊ย ! ท่านเป็นต้องดูตุ๋นปากเงี้ยว แล้วร้องอ้อไปตาม ๆ กัน ฮือ ! ก็ทุกรายนั่นแหละครับ

ปู่เค็มนี้อย่าเห็นว่าเป็นอาหารราคาถูก ๆ นะครับ เพราะปู่เค็มนี้แหละทำให้คนรวยกันมานานก่อนนี้แล้ว และอีกอย่างหนึ่งปู่เค็มก็เป็นอาหารที่ช่วยบรรเทาเศรษฐกิจที่ตั้งเครียดของครอบครัวให้ลดน้อยถอยลงได้เป็นอย่างดี ถ้าทุกคนจะยึดถือคติว่า "รับประทานปู่เค็มทุกวัน จะอวบน้ำไปด้วย เอ้อ...เอ้อ... อ้อ ปู่เค็ม" เอ๊ย ! ไม่ใช่ครับ ความจริงควรจะเป็นว่า

“รับประทานปูเค็มทุกวัน เหมือนกับท่านออมสินไว้วันละน้อย ๆ” แน่ะ ไปประชา-
 สัมพันธ์ให้ออมสินเข้าให้นั่น ความจริงเปล่านะครับ ผมไม่เคยได้คำโฆษณาประชาสัมพันธ
 อะไรเลย หามิได้ครับ แล้วก็ปูเค็มนั้นะอย่าไปคิดว่าเป็นอาหารของคนยากเท่านั้นนะครับ เพราะ
 ปูเค็มเป็นอาหารสุรสของคนทั่วไปโดยไม่จำกัดว่าคนมีเงินมากหรือมีเงินน้อย พูดถึงเรื่องนี้
 ผมมีเรื่องมาเล่าสั้นๆฟังอยู่เรื่องหนึ่งที่เป็นเรื่องจริงอิงประวัติศาสตร์อยู่บ้าง คือว่าครั้งหนึ่ง เอ
 บี ไท พ.ศ. ไท ผมก็จำไม่ได้แล้วเสียด้วยซ้ำครับ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 รัชกาลที่ ๕ พร้อมด้วยสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระพันปีหลวง เสด็จประพาส
 จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อทรงกระทำพิธีเปิดทางรถไฟสายแม่กลอง หรือเปิดถนนที่ราษฎรตำบล
 ท่าฉลอมตัดถวายเพื่อเป็นการต้อนรับเสด็จพระองค์ในครั้งกระโน้นหรืออย่างไรนั่นแหละครับ ทั้ง
 สองพระองค์เสด็จประทับแรม ณ ตำหนักที่ทางราชการจัดถวาย ตำหนักที่ประทับนั้นตั้งอยู่หน้า
 จังหวัด หน้าศาลสูงแม่น้ำท่าจีน ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ทำการของศาลาเทศบาล ระหว่างประทับ
 แรม ทรงโปรดให้จัดหาเครื่องดนตรีพนมเมืองมาบรรเลงถวาย ครั้งกระนั้นก็มีพาทยวงทำงัน
 ทখনซอล้อชาอยู่ในยุคนั้นมาบรรเลงถวาย นอกจากนั้นยังทรงโปรดให้จัดพระกระยาหาร
 พนมเมืองมาถวายอีกด้วย ขณะนั้นดนตรีเครื่องเสวยซึ่งเป็นชาวพนมเมืองจังหวัดสมุทรสาครตาม
 เสด็จไปด้วย จึงได้ประกอบพระกระยาหารอันเป็นพนมเมืองของจังหวัดนั้นชนทุกเกล้า ๆ ถวาย
 รวมด้วยกันหลายอย่าง และมีปูเค็มอยู่ในจำนวนนั้นด้วย ดูเหมือนจะเป็นปูเค็มต้มกะทิเราดี ๆ
 นี้เองแหละครับ ปรากฏผลว่าสมเด็จพระพันปีหลวงทรงเสวยพระกระยาหารได้อย่างโอชาสด
 เป็นพิเศษ นี่ก็แสดงให้เห็นว่าการนิยมบริโภคปูเค็มกันนั้น มิได้ขึ้นอยู่กับชน วรรณะหรือ
 การมีมตจนแต่ประการใดเลย หากชนอยู่ทรสชาติของอาหารชนิดนี้ต่างหาก

เอาละครับ ทีนี้ผมก็จะเล่าถึงเรื่องราวของปูเค็มตามประสบการณ์ของผมให้คุณได้ทราบ
 ต่อไป คือว่าเมื่อครั้งมหาสงครามโลกครั้งที่ ๒ ผมได้อพยพไปอยู่ที่จังหวัดสมุทรสาคร ไม่มีงาน
 ไม่มีภาระอะไรจะทำเป็นลำเป็นสัน ก็เลยลองไปหาปูเค็มมาขาย เพราะเห็นว่าดีกวายู่ว่าง ๆ
 แล้วการค้าปูเค็มก็กำไรดีเสียด้วยซ้ำ อ้อ เดี่ยวครับ เรื่องการไปหาปูเค็มนี้ ไม่ใช่จะไปจับ
 ที่เดียวก็ได้ปูเค็มมาขายเลยนะครับ ปูเค็มคือปูที่เราเอามาทำเค็มกันนั้น เป็นปูชนิดหนึ่งسمىคิดว่า

ผมเป็นผู้ใหญ่ดี หากถูกตาสีหัวคลอนถามว่า “ปู่เค็มนี้ปู่อะไร” ละก็ ผมก็จะตอบตาสีว่า แม่ “ผู้ใหญ่ลึกลับขึ้นตอบทันใจ ปู่เค็มนี้ไช่รักก็อปู่แสมธรรมดา เอ้า ปู่แสม ๆ ธรรมดา เอ้า ปู่แสม ๆ ธรรมดา” ครับ ไช่ครับ ปู่เค็มนี้เขาก็ทำจากปู่แสมนั่นเอง มันจะเป็นปู่เค็มก็ต่อเมื่อเอามันมาดองกับน้ำเกลือแล้ว ทำไมเขาจึงเรียกมันว่าปู่แสม เห็นจะเป็นด้วยมันอยู่ตามป่าแสมละครมะมิ่ง จึงได้เรียกกันอย่างนั้น ความจริงแล้วมันอยู่ได้ทั่วไปครับ ไม่ว่าจะป็นป่าจาก พุงสาคราม หรือละเมาะทั่ว ๆ ไปที่น้ำทะเลขึ้นถึงละก็มันอยู่ได้ทั้งนั้น แต่ที่มันชุกชุมมากนั้นโดยมากมักจะเป็นตามชายน้ำลำคลองและชายทะเลที่เป็นดินเหลว แต่ปู่จะมีชุกชุมตามทำเลที่กล่าวมาหรือชุกชุมน้อยนั้นก็ต้องเกี่ยวกับฤดูกาลอีกเหมือนกัน คือถ้าเป็นฤดูแล้งละก็ปู่แสมจะชุกชุมที่สุด ฤดูฝนปานกลาง ฤดูหนาวไม่มีใครจะมี และมักจะเป็นปู่เค็มเสียแยะมาก ฉะนั้นพวกที่ม้อชีพในทางจับปู่ จึงเลือกเอาฤดูร้อนเป็นฤดูจับปู่ วันไหนจะมีปู่มากปู่ น้อย เขากำหนดวันได้ถูกต้องครับ คือว่าเขาถือเอาวันทางจันทรคติ ขึ้นหรือแรม ๓ คำ ๒ คำ ๓ คำ ปู่ชุมมาก เพราะวันนั้นน้ำเกิด น้ำทะเลจะท่วมป่า ตามธรรมดาปู่แสมจะชุกอยู่ มันจะอยู่ในรูใต้ก้แต่เวลาที่น้ำขึ้นหรือน้ำลด ถ้าน้ำท่วมรูในเวลาน้ำเกิดแล้ว มันจะต้องอพยพกันไปอยู่ในที่ดอน หรือที่ ๆ น้ำท่วมไม่ถึงในบริเวณใกล้เคียงกับรูของมัน ถ้าไม่มีผืนแผ่นดินจะอาศัยเพราะน้ำท่วมเต็มไปหมดแล้ว มันก็จะเกาะอยู่ตามกิ่งไม้หรือขึ้นไปอยู่บนต้นไม้ บางที่ต้นไม้บางต้นจะเอาดีไปด้วยปู่แสม ถ้าหากว่าต้นไม้ต้นนั้นไม่พอมันอาศัย มันก็จะหาทางออกได้เป็นอย่างดีโดยธรรมชาติของมัน คือมันจะเอาขาของมันเกี่ยวพันกันเอง แล้วห้อยตัวเป็นสายดึงลงมาเป็นพวงยาวโดงเตง แกว่งไกวไปตามสายลมเลยทีเดียว พวงหนึ่ง ๆ ยาวประมาณเกือบศอกก็มีครับ ถ้านักล่าปู่ได้ประสบบเข้าเช่นน้อย ๆ ละก็ ก็อันบว่าโชคก็เป็นหนึ่งไม่มีสองเลยทีเดียว ไม่ต้องทำอะไรมาก เพียงแต่เอาข้องหรือกระสอบไปรูดมาปรีดเดียวก็ได้ เป็นพวง ๆ เสย ไม่ต้องไปตะปบเอาที่ละตัวสองตัวให้โง่

นักล่าปู่มีหลายประเภทด้วยกันครับ คือบางที่ก็ต้องการเพียงเป็นอาหารประจำวันหรือเก็บไว้เป็นเสบียงอาหาร อย่างเช่นพวกที่อยู่ดอน ๆ ใกล้ทะเลเป็นต้น หากใครมีถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่ในทำเลที่ปู่ชุกชุม ก็มักจะหาปู่เป็นล่าไฟหรือเป็นการอาชีพโดยตรงเลยทีเดียว

สำหรับพวกชาวตอนคือพวกชาวทองไต้หวันนั่นนะ ถึงกับรวมพวกลงเรือมาด้าใหญ่ ๆ ลง
 สูชายทะเลก็มี ก็น่าเห็นใจครับ เขามีความพยายามอย่างยอดเยี่ยม และมีความอดทนอย่าง
 ยอดเยี่ยมเช่นเดียวกันในการต่อสู้กับยุง แต่พวกนักล่าปูนั้นเขาไม่ค่อยจะคำนึงถึงเรื่องยุงชุกกัน
 หรอกครับ เห็นเป็นเรื่องเล็กเสียดวยซ้ำไป เพราะได้ในมือที่เขาถ่ออยู่นั่นนะ จะสามารถ
 บังกันตัวได้เป็นอย่างดี เพราะยุงเมื่อได้กลิ่นได้ควันได้เข้า มันจะถอยไปเลย ไม่กล้ามาแตะ
 ต้อง ตึกว่ายากนึ่งหรือ ตัดท อย่างคาดไม่ถึงทีเดียวครับ แต่ถ่าได้จับเมื่อไหร่ ก็เหมือนนั้น
 แหละครับ คุณเอ๋ย มันจะทุ่มเทกันเข้ามาอย่างกระหายเลือด ฉะนั้นพวกนักล่าปูจึงระวังอย่าง
 ยิงไม่ให้ไม้ขีดไฟเบียดก่นาหรือได้หลุดมือตกน้าไปเป็นอันขาด เรื่องปูเส้มนั้น ที่จังหวัด
 สมุทรสาครนั้นว่ามีชุกชุมมากพอประมาณ แต่ที่มชุกชุมอย่างช้นช้อลือชาที่สุด มีรสชาติดีที่สุดใน
 ในเมืองไทยนั้น เป็นปูเส้มนที่ตำบลคลองขุด คลองโคน จังหวัดสมุทรสงครามครับ

ผมทราบมาว่า เรือที่พวกพ่อค้าเขาไปซื้อปูเส้มนที่คลองบางสีด จังหวัดสมุทรสาคร
 มาดองเที่ยวหนึ่ง ๆ จะได้ประมาณ ๒-๓ แสนตัว แล้วแต่เรือเล็กเรือใหญ่ คลองบางสีด
 ไม่ห่างจากตำบลท่าฉลอมที่ผมพักอาศัยอยู่เท่าใดนัก ฉะนั้นผมจึงจัดหาเรือฉลอมได้ลำหนึ่ง
 พร้อมทั้งไม้ตุมโพลโลให้สำหรับตองปูไปเต็มลำ แจวเรือผ่านไปตามแม่น้ำ แล้วเลี้ยวไปคลอง
 ท่าจีน ต่อไปถึงคลองบางสีด ใช้เวลาประมาณ ๒ ชั่วโมงครับว่าจะถึง ผมจึงจอดเรือที่สะพาน
 รถไฟ เพื่อติดต่อกับคนจับปูชายเป็นอาชีพ แต่เขาก็บอกกับผมว่าเขาไม่อาจจับปูมาขายผมได้
 เพราะเขามัวประจำอยู่แล้ว แหม ! คุณครับ เล่นเอาผมเกือบหมดหวังเอาเลย แต่ก็ยังไม่สิ้น
 ความพยายาม ดำเนินงานมาดงช่นแล้ว จะล้มเลิกเสียดกลางคันก็ดูมันกระไรอยู่ ผมจึงเชิญตัว
 หัวหน้าซึ่งจำได้ว่าเป็นหัวหน้าคนงาน ของสถานีรถไฟบางสีด มาร่วมวงโอภาปราศรัยด้วย
 การเลี้ยงเหล้าสับเบตดกรหนึ่งขวด พอหมดไปได้สักกัก ลูกน้องของแกก็เดินผ่านมา ผม
 ก็เรียกเขามาร่วมวงกันอีก พอเห็นว่าพอตง ๆ หน้่า ผมก็เลี้ยง ๆ เคียง ๆ เข้าไปใหม่ว่า
 ยังไง ๆ ก็ช่วยเหลือลูกค้่าคนใหม่หน่อยเถอะนะ พี่แกก็ตกลง พวกลูกน้องแกก็พลอยตกลง
 ไปด้วย เป็นอันว่าพวกปากคลองบางสีดยินยอมจับปูชายให้ผมในวันนั้น แล้วผมก็ถอยเรือ
 ไปปลายคลองซึ่งจะออกไปสู่ทะเล ปลายคลองนั้นมีหมู่บ้านอยู่หมู่บ้านหนึ่งเป็นชาวนาเกลือ เขาจับ
 ปูชายด้วยเหมือนกัน ผมก็เลยใช้วิธีเชอมสันถวไมตรีแบบเก่าเขาให้ออก ก็ปรากฏว่าได้ผล

ตั้งแต่นั้นมาเจ้าจําหน่ายรายเก่าหรือใหม่ไม่ได้ย่างกรายเข้ามาแข่งขันกับผมอีกเลย ซึ่งเท่ากับว่าผมยึดตลาดการค้าปูไว้ได้นั่นเองแหละครับ

เอาละครับ ทิน ตามธรรมเนียมของเช่า เราจะต้องเป็นฝ่ายจ่ายใต้ให้เขา คนละใบสองใบ ใต้นี้เรียกกันว่าใต้เสม็ดหรือใต้หางยาว มีส่วนโตวัดศูนย์กลางใต้ประมาณ ๒ นิ้ว ยาว ๑๒ นิ้ว สำหรับใช้จุดไปหาปู นอกจากจะจ่ายใต้ให้แล้ว บางคนยังต้องการให้จ่ายเงินล่วงหน้าเสียอีกด้วย เราก็ต้องยอม บางรายมาเห็นอเมฆบ้างเหมือนกัน คือว่า “ใต้ไปเงินไป ปูไม่มาน่า คอครับ” ทินพอดตกตอนกลางคืน ผมเห็นไฟสว่างไสวกันไปหมด ก็แน่ใจว่าเขาลงมือกันแล้ว มือซ้ายเขาถือใต้ ไหล่สะพายข้อง มือขวาสำหรับจับปู ปากคาบปูหรือครกขยี้และถูร่อนหาพวกกันไปตามอชยาศัย ตูมันข้างเป็นบรรยาศาศที่หน้าสนุกต้นเต็นในราตรีกาลอย่างหนึ่งอย่างบอกไม่ถูกครับ ฝ่ายผมเมื่อเห็นเขาจับปูกันอย่างสนุกสนาน ก็เลยทนอยู่ไม่ไหว ต้องลงมือกับเขาบ้าง โดยเห็นเป็นเรื่องปอกกล้วยเข้าปาก แต่ที่ไหนได้ครับ พอลงไปจับมันเข้าจริง มันก็หนีบมือผมเข้าให้ ซ้ายยังปล่อยกำมฝักติดมือมาให้เสียอีกด้วย ตัวมันก็หนีไปเสียฉิบ ผมไม่ยอมแพ้ จึงง่ามจับตัวอันต่อไป ตอนนั้นชักขยาดเหมือนกัน มีวจิต ๆ จ้อง ๆ หาเหลี่ยมหาคุอยู่ พอตัวมันลงรูปเสียไม่ได้กิน เอ้า ผมก็หาจับตัวอันต่อไปใหม่ ก้อโดนมันหนีบเข้าให้ออกจนเจ็บมือไปหมด ต้องโดดชนเรือ อย่งไรก็ตาม คินนั้นผมเองได้ปูแถมมาซัก ๓๐ ตัวได้ละมังครับ ซึ่งผิดกับคนที่เขาชำนาญจับอย่างมากมายก่ายกองนั้นเขาจับกันได้เป็นพัน ๆ หมื่น ๆ ตัวก็มี ต่อหนึ่งคืน วิธีการของเขาก็คือ ต้องใช้ความว่องไว ไม่ทำให้ปูตื่นตกใจ เพราะถ้ามันตกใจมันจะอ้าก้ามไว้บงกันตัวหรือต่อสู้ทันที ไปจับมันเข้ามันก็จะหนีบเอา ฉะนั้นเมื่อเห็นปูไม่อ้าก้าม ก็รีบตะบปทันที เอาสันมือไว้ยันก้ามสองก้ามของมัน แล้วก็ตะบปลงไปพร้อม ๆ กัน บางคนสามารถตะบปได้ครั้งละ ๓-๔ ตัว นับว่าเป็นนักจับปูชั้นยอด

วันรุ่งขึ้นผมลอยเรือไปตามบ้านที่เขาจับปูไว้ให้ตามที่ตกลงซื้อขายกันไว้ ราคาปูในระยะนั้น คือสมัยสงครามโลกครั้งที่สองนะครับ ผมซื้อจากเขาพันละ ๒๕ บาท เอามาดองขายได้พันละ ๘๐ บาท ขายปลีก ๓ ตัวสลึง ๑๒ ตัวบาท เทียวหนึ่ง ๆ ผมจะได้ปูในราวสองสาม

หมันตัว สำหรับราคาปุ๋ยเดียวกัน ผมถามแม่ค้าปุ๋ยเคมีดู เขาบอกว่า ๖ ถึง ๘ ตัวบาท ต้นทุน
 ถ้าเราจะเท่าไรผมไม่ได้ถาม แต่ก็ต้องแพงกว่าเท่าตัวอย่างไม่มีปัญหาครับ เอ้อ ที่นี้ผมจะเล่า
 ตอนที่ระนัปปูส่งกันต่อไป ก่อนจะระนัปปู เขาต้องเอาปุ๋ยที่จับได้มาแช่น้ำไว้ในโถง ใหล ถึง แล้ว
 ใส่น้ำให้เต็มอยู่เสมอปาก เอาผ้าปิด ของหนักทับ เพื่อมิให้ปุ๋ยไหลออกมาหายใจได้ การทำเช่น
 นี้เขาเรียกว่า “อดน้ำ” ใช้เวลานานประมาณหนึ่งชั่วโมง ก็ลองเอามือลงไปหยิบเอาปุ๋ยขึ้นมา
 ถ้ามันยังหนักมืออยู่ก็ต้องแช่กันต่อไปอีก จนกว่ามันจะไม่หนัก แต่ถ้าเราล้มไปหลายๆ ชั่วโมง
 ปุ๋ยจะตายหมด ก็จะใช้ไม่ได้ เพราะเมื่อเอาปุ๋ยตายไปตอมันจะมีกลิ่นเหม็นตลบวิโรคไม่ได้เลย
 การที่เอาปุ๋ยไปอดน้ำไว้เช่นนี้ก็เพียงเพื่อให้มันสลบไหลไปชั่วขณะเท่านั้น จะได้สะดวกแก่การนับ
 จำนวน และสะดวกแก่การล้างและการตองในระยะต่อไป เอ้อ ผมเลยขออย่าอีกที่ครับว่า ปุ๋ยที่
 อดน้ำได้หมดแล้ว นอกจากมันจะไม่หนักมือแล้ว เวลาเราหยิบขึ้นมา มันจะกอดกันเป็นพวง ๆ
 ขึ้นมาเลย ทำให้สะดวกแก่การนับมาก เมื่อเขาจะนับปุ๋ยให้แล้ว เราก็ต้องรีบเอาปุ๋ยที่กำลังสลบ
 ไปทำความสะอาด คือใส่หิ้วขยอกในน้ำให้หมดจากโคลนที่ติดตัวมันอยู่ อีกอย่างหนึ่งครับ
 คือว่า ตอนรับปุ๋ยจากคนขาย มีเรื่องจำเป็นที่จะต้องเลือกเอาปุ๋ยกำหลุด ต้นหาย ตัวตาย และ
 ตัวนิ่ม ทั้งไปเสีย ปุ๋ยพวกนี้ใช้ไม่ได้ครับ ถ้าเอาตองปนเข้าไปด้วยแล้วมันจะเน่ามีกลิ่นเหม็น
 คลุ้ง ทำให้ปุ๋ยต่างๆ พลอมเหม็นกันทั่วไปหมด ก็เหมือนกับคนชั่วหรือคนอันธพาลที่มีปะปนอยู่
 ในหมู่คนดีนั้นแหละครับ

ที่นี้มาถึงคราวตองปุ๋ยกันแล้ว วิธีการก็คือ ใช้เกลือประมาณ ๓ ถึงตองปุ๋ยประมาณ
 ๒,๐๐๐ ตัว เราจะตองกะประมาณปุ๋ยดูว่ามีเท่าใด จะใช้เกลือก็ตั้งเสียก่อน เอาเกลือละลาย
 กับน้ำแล้วเอาพายคน ใช้ น้ำประมาณ ๒ ถึงตองเกลือ ๓ ถึง เมื่อละลายดีแล้ว ตองปล่อยทิ้ง
 ไว้ให้ตกตะกอน ช้อนเอาผงและฟองน้ำทิ้งเสียให้หมด ทั้งไว้สักครู่แล้วตักน้ำเกลือที่ใสสะอาด
 ใส่อีกอันไว้ ที่ตกตะกอนจะมีโคลนซุ่นนอนอยู่กันถึง ก็ตองทิ้งไปเสีย ถ้าไปมีตัวเสียตายอยู่
 เอามาตองตองตะกอน ก็จะตองปุ๋ยขนาดตองซุ่นเหม็นโคลนไม่น่ารับประทานและไม่มีกลิ่นหอม
 อย่งไรก็ตาม การละลายน้ำเกลือนี้เราจะต้องเตรียมการไว้ก่อนจะนับปุ๋ยหรือล้างปุ๋ยจะได้

ต่อจากนั้นก็นำเกลือใส่ถึงที่จะตวงประมาณสัก ๓ ถึง ๕ เอาปุ๋ยที่ล้างสะอาดแล้วนั้นเทลงไป
ประมาณ ๓ ถึง ๕ เหมือนกัน คือกะให้น้ำเกลือท่วมพอดีกับจำนวนปุ๋ย ไม่ใช่ใช้น้ำเกลือมากเกินไป
ต่อไปก็ใช้เกลือเม็ดหว่านหรือใส่เข้าไปบนตัวปุ๋ยอีกชั้นหนึ่ง แล้วเทปุ๋ยใส่ลงไปใหม่อีก เอาน้ำเกลือ
เติมลงไปพอท่วมตัวปุ๋ย แล้วก็เอาเกลือเม็ดหว่านหรือใส่ทับตัวปุ๋ยลงไปอีก ทำเช่นนั้นเป็นชั้น ๆ
ไป จนกว่าจะเต็มถึงหรือภาชนะที่ตวง แล้วเอาผ้าปิดให้สนิท อย่าให้แมลงวันตอมได้เป็นเด็ด
ขาด เท่านั้นที่เป็นอันว่าเสร็จสิ้นพิธีการของการตวงปุ๋ยเคมี แล้วสภาพของปุ๋ยเคมีก็ได้สมบูรณ์ว่า
ปุ๋ยเคมี ตั้งแต่นั้นมา

คุณครับ ปุ๋ยคอกนั้นเดี๋ยวที่วาระรับประทานมีรสคั้นนั้นนะ ขอให้ท่านผู้ฟังโปรดเข้าใจเสีย
ใหม่นะครับ ปุ๋ยคอกเดี๋ยวนั้นรับประทานไม่ได้ เพราะยังดิบและมีกลิ่นคาวติดอยู่ ถึงสองคั้น
น้ำเกลือก็ยังจับแต่เพียงภายนอก ความเค็มยังไม่ซึมเข้าไปภายในตัวปุ๋ยได้ทั่วถึงกัน ต้องสาม
คั้นครับ จึงจะรับประทานได้อร่อย ทั้งกลิ่นก็หอมน่ารับประทานอีกด้วย ถ้าถึง ๗-๘ คั้นไปปุ๋ย
จะเลื่อมคุณภาพ คือมีตัวเบา หรือเรียกว่าปุ๋ยโพรงไม่มีเนื้อ หนักกว่าถึงการค้าของผม เมื่อผม
ตวงปุ๋ยเสร็จแล้วก็นำเรือล่องมาขายที่ตลาดท่าเตียน อันเป็นแหล่งชุมนุมพ่อค้าแม่ค้าปุ๋ยเคมีที่ใหญ่
ที่สุดในพระนคร ปรากฏว่าชายดิบชายดีเป็นเทน้ำเทท่าไปเลย ปะเหมาะเคราะห์ดีวันไหนไปเจอ
เอาพวกเรือจากเหนือ เช่นเรือจากปากน้ำโพ ชาล่องเขาจะซื้อปุ๋ยเคมีไปด้วยเสมอ ถ้าโดนเข้า
อย่างนั้นก็เหมือนถูกหอยเบอรเข้าให้เหมือนกัน เพราะเขาจะเหมาหมดลากันเลยทีเดียว มี
เท่าไรเอาหมด ตอนนั้นก็ตองนับปุ๋ยส่งกันเป็นชั่วโมง ๆ ละครับ กว่าจะเสร็จ

จากการตวงปุ๋ย ผมมีประสบการณ์ที่นำดินเดินและรันทจิตใจอยู่มาก ในเวลาที่เอาปุ๋ยใส่
ลงไปจนถึงน้ำเกลือ แล้วเอาเกลือใส่ตามันลงไปข้างบนตัวมันอีก ทำสลับกันเป็นชั้น ๆ
ดังกล่าวนั้นแล้ว ตอนนั้นครับ ปุ๋ยส่วนมากจะพ้นจากการสลับ ดินตัวตันใจเมื่อถูกความเค็มอัน
เข้มข้นของเกลือซึ่งหุ้มห่อตัวของมัน มันคงจะเสียบเนื้อเสียบตัวอย่างแสนสาหัส และโดยเฉพาะ
อย่างยิ่งที่ตาต้องข้างของมันจะต้องกระพริบ แล้วเอามือสองข้างลูบมันนั้นตา จมูก ปาก พาดมาถึง

ออกอยู่เป็นพัลวัน พร้อมกับตะเกียกตะกายปั่นป่ายซึ่งกันและกันเพื่อหาทางออก มันกำลังตระหนกตกใจ เพราะมันคงรู้ว่าไม่ช้าไม่นานการตายของมันก็จะย่างกรายเข้ามาอย่างแน่นอน เพื่อพูดถึงเรื่องนี้ ผมจำบทกลอนที่ชาวพม่าเมืองไตแต่งไว้บทหนึ่งอย่างเหมาะสมกับสภาพของปู่ที่กำลังถูกดองว่า “เมื่อเอ๋ยเมื่อนั้น โฉมนางปู่เค็มสายสรมร กลางวันเขาใช้ให้หาบคอน กลางคืนนอนจุกช่องเผ้ากองทัพ เห็นโยธาเข้ามาใกล้ตกใจรีบ กลัวเขาจะจับเอาตัวไป สืบค้นเจ้าก็ปั่นซนปากช่อง โสการ่าร้องอยู่ปากไห เผ้าดอกฟกซ้าระกำใจ จะบรรลัยด้วยน้ำเกลือแสบเหลือทน”

ก่อนจะจบเรื่อง ผมขอถือโอกาสแนะนำท่านผู้ฟังว่า ถ้าคุณจะใช้ปู่เค็มมาบริโภคร่างก็ควรระวังเลือกที่แม่คาม่าปากบิตกันแมลงวัน หรือปูนั้นเป็นปูที่ม่น้ำเกลือท่วมตัวปูอยู่เสมอ คือถ้ามีน้ำเกลือท่วมตัวปูอยู่เสมอแล้ว แมลงวันก็จะลงจับไซ้หาไม่ได้ หากแม่คาม่าได้ปฏิบัติดังนี้ด้วย ก็จะช่วยให้ปูบริโภคร่างปลอดภัยยิ่งขึ้น เพราะถ้าแมลงวันลงไซ้หาได้ คืบเดียวเท่านั้นแหละครับ ปู่เค็มนั้นก็เกิดหนอนบ่อนทำลายขึ้นมาทันที หากเป็นระยะเวลาที่เกิดโรคระบาดด้วยแล้ว ก็แน่เหลือเกินว่าปู่เค็มจะเป็นภัยต่อสังคมมนุษย์ได้เหมือนกัน ฉะนั้นจึงควรป้องกันแมลงวันได้ดอมปู่เค็มให้จงหนัก ยิ่งที่ว่าร้ายกว่าเดีอนั้น เห็นจะสู้แมลงวันไม่ได้ละมังครับในเรื่องนี้

อ้อ! ลืมบอกไปครับ ลืมบอกไป ขอแถมท้ายอีกนิดว่า ปู่เค็มนี้ล่ะ บางท่านไม่นิยมเรียกว่าปู่เค็มหรือกรับ ชะรอยจะเห็นว่าถ้าเรียกชื่อนี้มันจะต่ำต้อยน้อยค่าไปหรืออย่างไรก็ไม่ทราบ เขาเลยเปลี่ยนเสียใหม่ อยากทราบไหมครับว่าเขาเรียกว่าอะไร เอ้า ผมจะบอกให้ เขาเรียกว่า “หมูสับขา” ครับ.

หลายอารมณ์

“133”

△

△

รำลึกหน้เก่าแล้ว

กราบลา

รำลึกกรสสุรา

เบอเปี้ยว

รำลึกศึกพ้อตา

เต็มเหน้อย

รำลึกแฟนเคยเกี้ยว

เก่าแล้วเกลี้ยวหลวม

□

□

ความรู้อบตัว (ฉบับสอบเข้าเสเพล)

ถาม — ดาวอะไรที่ให้โทษต่อมนุษย์?

ตอบ — ดาวใด

ถาม — วิชาอะไรที่ไซ้เมื่อใกล้จะจมน้ำ

ตอบ — วิชาทะเล

ถาม — ในมุมมืด ขวดควรคู่กับอะไร

ตอบ — กระโถน

□

□

คามหลักวิชา

ศิษย์ — อาจารย์ครับ คุ่หมั้นของผม อาจารย์ว่าดีไหมครับ

อาจารย์ — ชื้อ ภูมิศาสตร์ยังพอใช้ได้ แต่ประวัติศาสตร์เต็มทีหน้อย

□

□

ลูกชาย — แม่ เร็ว ๆ เข้า ไข่เป็ยกลงไปเล่นโคลน ลึกลงไปแค่ตาคุ่มแล้ว
 แม่ — อ้าว ก็รีบไปจุ่มมันขึ้นมาเร็ว ๆ ซี้
 ลูกชาย — แต่มันเอาหัวลงไปก่อนนี่แม่

□

□

ลูกคำตัวอย่าง

เถ้าแก่จ๋า — ฉันท้อช้อวิหตุตี้ ๆ ซักเครื่องเถอะ เอาไข่เครื่องที่มีเย่มาก ๆ นะ

□

□

ข้อหาการฝึกสมาธิ

ข้อความต่อไปนี้ถ้าท่านว่าได้เร็ว ๆ ติดต่อกันถึง ๗ เทียบ โดยไม่ผิดพลาด ท่านว่ามีสมาธิพอใช้ได้ “ขามเขี้ยวคว่ำเข้า ขาวขาวคว่ำค้ำ”

□

□

ควรแก้ไข

ทิดสอน — เอนั้นว่าไข่เต็นรำทิวีสต์ทเว้สนี้ ถ้าได้ดัดแปลงซักหน่อยก็ดี มันบดดี
 บดเกลึง

ทิดแสง — จะแก้ไขยังงี้ ไม่ให้มันน่าเกลียดนะเรอะ

ทิดสอน — ฉันทว่าให้ดี ควรให้เขาเดินกันในห้องหับมิดชิด แล้วคนดูเจาะรูดูตามข้าง
 ฝาจะดีกว่า

□

□

สุขตาแต่ไร่เกียรติ

ที่นี้ต้องการต้อนรับท่านผู้ประสงค์จะมีอาชีพในทางสุขตาแต่ไร่เกียรติ (ประกาศรับ
 สมัคร์เด็กรับใช้ประจำโรงแรมในชนบทแห่งหนึ่ง)

□

□

คุยกันเรื่องหนังสือ

□ แนะนำหนังสือดี □

ขณะนั้นหนังสือที่ท่านอ่านอีกเล่มหนึ่ง ในห้องสมุดประชาชนของจังหวัดกัม ขำพเจ้า อ่านแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และให้ความรู้ในทางวรรณคดีด้วย จึงขอนำมาแนะนำให้ท่านรู้จักหนังสือเล่มนี้คือ เรื่อง "อินทรีเหล็กทางคดีโลก" ซึ่งแต่งโดย กำชัย ทองหล่อ เมื่อท่านเห็นคำว่าอินทรี ท่านที่สนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับธรรมะ ก็คงจะเข้าใจว่าคงจะหมายถึงอินทรีเหล็กตามความหมายในทางพุทธศาสนา คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ซึ่งก็มีส่วนถูกอยู่บ้าง เพราะเนื้อเรื่องก็กล่าวถึงสิ่งเหล่านี้ แต่ไม่เกี่ยวกับพุทธศาสนาเลย

เนื้อเรื่องทั้งหมดเป็นเรื่องของอินทรีเหล็กทางคดีโลก ดังชื่อเรื่องได้บอกไว้แล้ว คำว่า "อินทรีเหล็ก" นั้น ก็เป็นเพียงแต่ขมเขาชื่อมาเป็นตัวตั้งในแนวการเขียนตามแนวความคิดของผู้แต่งเท่านั้น ซึ่งผู้แต่งก็ได้ชี้แจงถึงจุดประสงค์ในการเขียนหนังสือเล่มนี้ไว้ในหน้าคำนำว่า "ความมุ่งหมายในการเขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้น ก็เพื่อจะจูงใจนักเรียนให้สนใจอ่านหนังสือวรรณคดีเล่มอื่น ๆ นอกเหนือไปจากหนังสือวรรณคดีที่ใช้เรียนเป็นประจำอยู่ในชั้น และในเวลาเดียวกันก็ได้รับความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีไปด้วย เท่าที่จะสามารถแทรกลงไปได้โดยไม่ให้นักมอง เป็นการล่อให้นักเรียนได้เรียนวรรณคดีด้วยตนเองโดยไม่รู้ตัว ครั้นจะบอกนักเรียนตรง ๆ เหมือนกับที่เคยบอกเคยสอนอยู่ในชั้น ก็เท่ากับเกณฑ์ให้นักอาหารที่มรสไม่ถูกกับลิ้น ทำให้นักเรียนเบื่อ ไม่สนใจที่จะไปค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง จึงใช้วิธีเขียนให้เป็นเรื่องราว เปะปะครั้นตรงไปตามอารมณ์ที่ชอบสนุก เพื่อชวนให้นักเรียนร่วมสนุกด้วย ส่วนท่านผู้อ่านจะรู้สึกสนุกหรือไม่ข้าพเจ้าไม่รับรองในข้อนี้ แต่อย่างไรก็ตามหนังสือเรื่องนี้ไม่ใช่ตำรา และก็ไม่ใช่อ่านหนังสืออ่านเล่น เป็นแต่เพียงหนังสืออ่านเล่น ๆ เท่านั้น แต่ก็เชื่อว่าท่านที่ไม่ได้เป็นนักเรียนก็คงจะอ่านแก้ราคาญได้"

ข้าพเจ้าก็เห็นว่าหนังสือเล่มนี้ก็เหมาะที่จะอ่านเล่นจริง ๆ เสียด้วย และก็ถูกต้องที่หนังสือเล่มนี้ไม่เพียงแต่จะเหมาะแก่นักเรียนตั้งเจตนาส่วนใหญ่ของผู้แต่ง แต่ยังเป็นผลพลอยได้สำหรับผู้ใหญ่ไว้อ่านแก้รำคาญ เรื่อง "อินทรีย์หกทางคติโลก" นี้ เป็นหนังสือที่เหมาะสมกับทุกคนที่ต้องการเรื่องอ่านเล่นที่ไม่ใช่นวนิยาย และในขณะเดียวกันก็จะให้ความรู้แก่ท่านด้วยการนำท่านให้รู้จักกับหนังสือวรรณคดีไทยที่เด่น ๆ หลายเรื่อง เช่น นิราศเดือน ลิลิตพระลอ กากี ขุนช้างขุนแผน เวณิสวานิช อิเหนา ฯลฯ

เนื้อเรื่องของหนังสือ "อินทรีย์หกทางคติโลก" แบ่งเป็น ๖ หมวดตามอินทรีย์หก ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ แต่ละหมวดก็ได้อธิบายความหมายไว้อย่างละเอียด รวมทั้งคำที่เกี่ยวข้องด้วย เช่นหมวดตา ก็มีเรื่องของตา, นัยน์ตา, ชนิดของตา, สีของตา, อาการของตา, เบ้าตา, ลูกตา, น้ำตา, หนังตา, ขนตา และขตา นอกจากนั้นก็ได้อธิบายถึงกิริยาอาการของตาหลายประเภท เช่น ข้ำเลื่อง ค้อน ตาซ้อน ตาตั้ง ตาเหลือก ตาค้าง ตากลอก ตาเหล่ ตาเข ตาเอก ตาโปน ตาปลอม ตาบอด ตาเฝือ ตาฟาง ตาฝ้า ตาถั่ว ตาหรี ตาหยี ตาปรือ ฯลฯ

เพื่อเป็นการยกตัวอย่างให้ท่านได้เห็นสำนวนการแต่งของ กำชัย ทองหล่อ จากหนังสือเรื่องอินทรีย์หกทางคติโลก ข้าพเจ้าขอยกเอาข้อความตอนหนึ่งซึ่งผู้เขียนได้อธิบายคำว่า "น้ำตา" ไว้ว่า

"น้ำตาเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความสะเทือนใจในลักษณะต่าง ๆ เป็นท่าระบายความในใจได้ทุกโอกาสและทุกอารมณ์ ไม่ว่าจะรัก โกรธ เกลียด ตีใจ เสียใจ ใช้น้ำตาได้ทุกสมัย เพราะ —

น้ำตาเปรียบเหมือนเพื่อน

คอยดักเตือนกระตุ้นใจ

ยามชนวันฤทัย

น้ำตาไหลหลังเปรมปรีดี

หยาดเฝ้ายเป็นหยาดเฝ้าย
 อาบส่องแก้มแถมยินดี
 ยามสุขสุดทิว
 น้ำตาปรปรประทอง

ดีใจทีหลัง
 โศกเศร้าคลั่งกัหลังนอง
 สบรักรักสนอง
 หลังหลอกลอนัยนา
 ชิงชังกัหลังไหล
 โกรธเกลียดใครกัไหลมา
 ยามเกิดเกิดปรีดา
 เกิดน้ำตาตันตันใจ

ยามตายใจสร้อยเศร้า
 น้ำตาเคล้าเศร้าหทัย
 ยามบวชบ่มบุญไป
 น้ำตาไหลเพราะอัมบุญ
 แต่งงานบานจิตเคลิ้ม
 น้ำตาเฝ้ายเสริมสุขหนุน
 พลาตรักออกหักรุน
 น้ำตาหลังถึงนัยندا

พบกันพลันยินดี
 น้ำตาปรปรเพราะปรีดา
 จากกันพลันโศกา
 น้ำตาไหลใจอาวรณ

น้ำตาเปรียบเหมือนเพื่อน
 คอยตักเตือนอนุสรณ์
 เศร้าสุขทุกข์ม้วยมรณ์
 วันเรงใจใช้น้ำตา

ระบายความในจิต
 จิ่งเหมือนมิตรเส่นหา
 คุทุกข์สุขวา
 เห็นใจฉันนรินทร์เอ๋ย

โดย... วาณี สักดิ์เจริญ

๔ ม.ค. ๑๕

ปัญญา นราน์ รตตน์

ปัญญาเป็นดวงแก้วของนรชน

สังคมนนทบุรี

■ เมื่อวันที่ ๕-๖-๗ ม.ค. นี้ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด “สอาด ปายะนันท์” ได้ออกไปประชุมข้าราชการ กำนันผู้ใหญ่บ้าน และครู ในท้องที่อำเภอปากเกร็ด บางบัวทอง และบางใหญ่ ตามลำดับ ท่าน “พ่อเมือง” ได้กล่าวชี้แจงถึงเหตุการณ์ของประเทศในขณะนี้ ซึ่งอยู่ในภาวะคับขัน ด้วยภัยของคอมมิวนิสต์ จึงขอให้ช่วยกันสอดส่องจับตารับฟังเหตุการณ์และเบ็ดเตล็ดเป็นตาให้กับทางการ เพื่อป้องกันและปราบปรามโดยกวดขัน และขอให้มีความสามัคคีกัน อย่าแตกแยกจากกัน สำหรับกำนันผู้ใหญ่บ้าน นอกจากจะมั่งงานพัฒนาต่าง ๆ แล้ว ยังมีหน้าที่ในประการสำคัญที่จะต้องช่วยป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดร้ายต่าง ๆ อีกด้วย จึงขอให้ร่วมมือช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจ โดยปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของตนด้วย นอกจากนี้ท่านยังได้กล่าวชี้แจงถึงผลงานพัฒนาต่าง ๆ ให้ทราบเป็นทางประสานงานอีกด้วย

■ เมื่อ ๒๕ ม.ค. นี้ คุณสุรีย์ ปายะนันท์ นายกเหล่ากาชาดจังหวัดนนทบุรี พร้อมด้วยคณะกรรมการเหล่ากาชาดมี คุณละออ รัตนรังคะ อาจารย์บรรจง นิวาสะบุตร คุณบัวเพ็ญ ภูโสภา และเจ้าหน้าที่ ได้ออกไปแจกเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และเครื่องใช้จำเป็น แก่ประชาชนผู้ยากจน และเด็กนักเรียน ของอำเภอไทรน้อย โดยแบ่งการแจกออกเป็น ๒ จุด คือที่วัดไทรใหญ่ และวัดไทรน้อย มีผู้ได้รับแจกประมาณ ๓,๐๐๐ คน... คุณเอิบ กลิ่นอุบล นายอำเภอไทรน้อย พร้อมด้วย ผู้บังคับกองตำรวจภูธรอำเภอไทรน้อย คุณเกษม หอมแสงประดิษฐ์ สมิหะบุญชี คุณจิรศักดิ์ สวัสดิ์ ศักขาธิการอำเภอ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ ได้ช่วยเหลือในการแจกของอย่างเข้มแข็ง ส่วน คุณปลัดกีวี บำเพ็ญบุญย์ เป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดหาอาหารมาเลี้ยงคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ เป็นอย่างดี... ในการออกไปคราวนี้ ท่าน “พ่อเมือง” พร้อมด้วย พ.อ. หลวงเสถียรโยธิน นายกพุทธสมาคม นนทบุรี และ อาจารย์ สง่า ดีมาก เลขานุการพุทธสมาคม ได้ร่วมไปด้วย

■ เมื่อ ๑๕ ม.ค. นี้ ตั้งแต่เวลาเช้าตรู่ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด ได้นำคณะข้าราชการของจังหวัดนนทบุรี ไปดูงานตามท้องที่ต่าง ๆ ตามนโยบายพัฒนาบุคคล การไปดูงานครั้งนี้ ท่าน “พ่อเมือง” เปิดโอกาสให้เต็มที่ จึงมีทั้งบุรุษและสตรี ตลอดจนฝ่ายใน ร่วมเดินทางไปอย่างมโหฬาร ส่วนเรื่องค่ารถค่าราตรตลอดจนข้าวปลาอาหารใช้วิธี “อเมริกันแชร์” เดินทางด้วยรถบัสของเทศบาลเมืองนนท์ถึง ๕ วัน ประมาณเกือบ ๒๐๐ คน ออกจากเมืองนนท์เมื่อเวลา ๖ น. ถึงฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ก ที่มวกเหล็ก เวลาประมาณ ๑๘.๐๐ น. ได้ดูกิจการของฟาร์มโคนมแห่งนี้ โดยเจ้าหน้าที่ของฟาร์มนำชมและบรรยายกิจการให้ทราบ แล้วย้ายรายการด้วยการบริการนมให้แก่คณะเราด้วยราคาถูกเป็นพิเศษอีกด้วย พวกเราจึงออกจากฟาร์มโคนมด้วยความกระชุ่มกระชวย โดยเดินทางต่อมาดูการเกษตรต่าง ๆ ที่ปากช่อง แล้วขึ้นสู่วนอุทยานแห่งชาติที่เขาใหญ่ด้วยใจอันเต็มเปี่ยมเพราะความสูงและชันของทางซึ่งตัดลดเลี้ยวไปตามไหล่เขา แลดูลิบลิ่ว พวกเราดูความงามตามธรรมชาติของวนอุทยานด้วยความตื่นตา พอได้เวลาก็เข้าพักและรับประทานอาหารกลางวันที่โภชนาคารเขาใหญ่ ซึ่งได้สั่งจองล่วงหน้าไว้ก่อนแล้ว เสร็จจากการรับประทานอาหาร ก็ออกเดินทางต่อไปดูน้ำตกเหวสุวัต ซึ่งอยู่ในบริเวณเขาใหญ่นี้ เพลิดเพลินอยู่พักใหญ่ ก็ออกรถต่อไปดูการพัฒนาในเขตสุขาภิบาลปากช่อง และดูวนอุทยานสวนสัตว์ ที่มวกเหล็ก กลับถึงนนทบุรีโดยสวัสดิ์เมื่อเวลาประมาณ ๑๘.๐๐ น.

กวันหลงของการไปเขาใหญ่ มีคนเล่าให้ฟังดังนี้

..... ก่อนเดินทางไป “ฟ้าใหญ่” ของเรา และคณะราว ๒-๓ คน ได้เดินทางไปเป็นการส่วนตัว สำนวณเส้นทางจนถึงเขาใหญ่มาแล้ว

..... วันเดินทาง “ฟ้าใหญ่” เอรารถเก่งส่วนตัวไปด้วย มีผู้โดยสารซึ่งบอกไม่ได้ และเมื่อถึงทางแยกเข้าสระบุรี ไปเจอไก่หลงเข้าตัวหนึ่ง และจับไก่ไปด้วย

... .. ในวันเดินทาง มีการไปแอบถ่ายภาพวิวดสวย ๆ ที่บริเวณลิ้นของน้ำตกเหวสุวัต โดยใช้ฟิล์มสี ฝีมือ คุณปราโมทย์ สุขุมมาก กลับมาพวก ๆ ที่สู้ไปขอตุ๊กก็ไม่ยอมให้ดู บอกว่า “ลับเฉพาะ”

... .. “พี่ใหญ่” และคณะเดินทางกลับในวันรุ่งขึ้น คือตอนเย็นวันอาทิตย์ เช้าวันจันทร์มาทำงาน ท่าทางสลึมสลือ

... .. มีบางคนชชวนกันชมความงามจนเพลิดเพลิด เวลารถจะออกก็ยังไม่มา ต้องคอยเสียเวลาบ่อย ๆ

... .. ในวันนั้น ละลานตาไปด้วย “กางเกง” และเสื้อลายแปลก ๆ หลายหลากมาก ดี แหว่งว่า เสื้อของ คุณวิไลวรรณ ศรีตระกูล นื่องนุสสุดท้วงของแผนกปกครองจังหวัด สวยสุดสะตูดตา

... .. สติดี มีตังนี้ มีตากล้องมากกว่า ๓๐ ... ผู้หญิงไปมากกว่าผู้ชาย ... ผู้หญิงไม่ชอบตม่น้ำ ถึงจะหิวก็เพียงจิบ ๆ ส่วนผู้ชายตมเอา ๆ ไม่ว่าจะน้ำอัดลมหรือน้ำพริกอย่างว่า

■ ปีเก่าต่อปีใหม่ชาวนนทบุรีสนุกสนานกันเต็มที่ เทศบาลเมืองนนทบุรีเป็นเจ้าภาพจัดงานเลี้ยงฉลองปีใหม่ระหว่างข้าราชการ และพ่อค้าประชาชนที่บริเวณเขื่อนหน้าศาลากลาง นครศรีฯ ได้ ๒ วงประชันกันยกใหญ่ ผู้มาในงานต่างอวยพรซึ่งกันและ ขอให้สู้ ๆ...๒๕๖๘
... .. พลลภ กิตติวัชรินทร์ และพรรคพวกแห่งเทศบาล เห็นดีเห็นชอบเต็มที่ในการบริการผู้มาในงาน แต่กัยมเสมือ ... .. ไหยงงัชน่า ■ ... .. ชาวบ้านซอยชัยยานนท์ ... .. ซอย รณสิทธิชัย ขอขอบคุณผู้กำกับ สมัย สิริกุล ผู้กอง เผ่า เกษะวัฒนะ และเจ้าหน้าที่ ตำรวจทุกคน ที่หมั่นออกตรวจตราในยามค่ำคืนคอยอุ้ใจชน จงทำดี...จงทำดี ■ กาลเวลา เปลี่ยนไป นามสกุล กัลยา ทองแจ้ ก็เปลี่ยนเป็น โสธน ไปด้วย ขอให้ถือไม้เท้ายอดทองกระบองยอดเพชร ■ คุณครูขันธ์ ไชยจิต แห่งวัดลานนาบุญก็เปลี่ยนนามสกุลพร้อม กับศกใหม่ ... .. จงเจริญ ■ ขอต้อนรับและแนะนำชาวนนทบุรีให้รู้จักผู้พิพากษาคนใหม่ของเรา สกล เหมือนพะวงศ์ ซึ่งยังหนุ่มแน่นแต่ก็เป็นผู้ใหญ่สมฐานะ ■ ทุกเช้าวันจันทร์จะเห็น จรูญ ไตรลาศ ขับรถขีดรอนหน้ากบกลับสู่เหย้าเป็นประจำ ไม่รู้ว่าไปไหนมา... ..

■ เมืองนันทจะสนุกสนานขึ้นอีกเยอะ ในไม่ช้า^๕ เพราะสโมสรกีฬา (Riverside Water Ski) จะเปิดการเล่นสกีที่ศาลาไทยบริเวณเขื่อนหน้าเมือง ภายใต้ความอำนวยความสะดวกของ **เอมอร หงษ์ทอง**

■ กล่าวว่ ผู้ที่สนุกสนานอย่างสุดเหวี่ยงในการทัศนเขาใหญ่คราวที่แล้ว มี **อานนท์ บุญอากาศ**..... **วิรัช โรจนวงศ์** รวมอยู่ด้วย ■ **มหารุณ** แห่งแผนกคลัง นอกจากจะมีฝีมือในการเล่นเทนนิสแล้ว ยังมีความสามารถในเชิงลำดับ จนเป็นที่ชื่นชอบของอีกด้วย ..... เขาแน่จริง ■ **คุณอัปสร พุทธชาติ** ผู้ช่วยคลังหญิง ผู้ส่งบเลี้ยงมี มีชระต้องไป ก.ท. ทุกเย็น ชยันจริง ๆ ชระอะไรเอ่ย? ■ **จิตติ อุ่นจันทร์** แห่ง อ. เมืองฯ หมุนเก็บเนื้อเก็บตัวอยู่กับหนังสือทงวันทงคืนเพื่อเตรียมตัวสอบชั้นโท คนดี ๆ อย่างนี้ขอให้สำเร็จสมความตั้งใจ ■ **ปริญญา นิรภัย** แห่ง รร. วัดลานนาบุญ ได้รับตำแหน่งเป็นครูใหญ่อย่างสมบูรณ์แล้ว หลังจากที่รักษาการมาชวระหนึ่ง ขอแสดงความยินดีด้วย...ตั้งคนไม่ผิด ■ **อารีย์ ท่วมเจริญ** ผู้แยกยื่น ใครได้พบประกัผลอยแยกยื่นไปด้วย...ชื่นใจแท้ ๆ..... ในงานวันครู อาจารย์ชั้น **นิวาสะบุตร** ครูอาวุโส เป็นผู้กล่าวนำปฏิญาณสู้มเสียงกังานไพเราะน่านับถือ สมเป็นครูเก่าแท้ ๆ ■ ผู้ที่มีโชคได้ ๒ ชั้นบันมี **สอาด ศิริพัฒน์**, **ประสาน วสุวัต** และ **ปราโมทย์ สุขมาก** รวมอยู่ด้วย แบ่งกันมั่งซี ...ปีหน้าฟ้าใหม่ขอให้คุณจำ **เขาวรัตน์ ศันสยะวิชัย** ของเราได้ ๔ ชั้น สมกับที่เป็นคนขยันของจังหวัดนนทบุรี .....เพียง .....

■ คุณลองสังเกตแผนกปกครองจะพบว่า **คุณอุบล นิมครุฑ** กับ **คุณเฉลิมศรี ธรรมวิมล** อ้วนท้วนขึ้นมา ไม่ช้าคงจะแตกดังโพธิ์ ■ **คุณยุวรรณ นกจันทร์** แห่งแผนกปกครองจังหวัด เดียวกันผู้สมบูรณ์ขึ้น เพราะงานหนักไม่ได้ทำ ■ **คุณไพจิตร พิศาล สฤชดีกรรม** ผู้ช่วยยัยการจังหวัด เลียงตัวอะไรไม่ทราบเอาไว้มากมาย เลียงไว้ทำอะไรบอกกันบ้างซีครับ ■ **แคว้วว่า คุณสนิท บียะสิงห์** ผู้ช่วยสรรพากร (คนหนุ่ม) ดูกระชุ่มกระชวย กระปรี้กระเปร่า เพราะมีญาติ แต่ไม่ใช่ลิโพดิ้นดี ทำเลียงเขียน แบ่งกันบ้างซี

■ กระบวนเดินไต้งามสง่า ผิงผาย ต้องยกให้ **คุณเสาวณีย์ วาสิกศิริ** แห่งที่ทำการ

ตำรวจจังหวัด ■ คุณเกิดศิริ พลับปลิง มาช่วยราชการอำเภอเมือง เป็นยังไบบ้าง คงสบายดีนะ ■ คุณเที่ยง พิงพิง ออกตรวจตามอำเภอ ถึงแม้ว่าจะเหนื่อยกาย แต่กำลังใจก็ยังดี เพราะมีกำลังใจ

■ ผ่านไปที่พิพิธภัณฑสถานจังหวัดนนทบุรี เห็นกำลังจัดปรับปรุงเคลื่อนย้ายสิ่งของกัน เป็นการใหญ่ โดยการนำของคุณดำรง ธรรมนิศยกุล หัวหน้าหน่วย ศ.น. ประจำจังหวัด .....คุณสมพงศ์ สุนทรนนท์ กำลังทำหุ่นจำลองค่ายลูกเสือและสนามกีฬาของจังหวัดอยู่ .....คุณสุเทพ เมืองคล้าย และ คุณสมจิต ใจดี ก็กำลังทำภาพ Window สำหรับจัดสัตว์ต่างๆในพิพิธภัณฑสถาน ให้เข้ากับภูมิประเทศเพิ่มขึ้นอีก ๘ ช่อง ส่วน คุณอุไร ทักษะพยัคฆ์ ได้จัดสวนแบบญี่ปุ่นไว้ในห้องชั้นบนของพิพิธภัณฑสถานเสร็จแล้ว สวยงามน่าชม ใครไม่เคยเห็นสวนในประเทศญี่ปุ่น ก็ขอเชิญไปดูได้ เสียงผู้จัดปรารภว่า ดูเล็กไป มิฉะนั้นจะจัดได้ดีกว่านี้

■ คุณเสียดเม้ง แต้เบ๊ ผู้จัดการสถานชานบาล นนทบุรี ได้บริจาคเงิน ๑.๐๐๐ บาท ซื้อหนังสือให้ห้องสมุดประชาชนนนทบุรี เพื่อเป็นของขวัญวันเด็กบับน และยังแถมจัดทอผ้า แจกให้เด็กอีกด้วย ช่างใจดีแท้ ๆ โมทนา สาธุ ■ มิสเตอร์เทด ฟลี ผู้มาช่วยงานหน่วยศึกษานิสเทศก์ทางด้านภาษาอังกฤษ กำลัง เขย่ กู้ตบ้าย จะกลับไปอเมริกาแล้ว บอกว่าทั้งหัวใจไว้เมืองไทย จะเขียน จ.ม. มาเยี่ยมเสมือ ๆ ใครเป็นเพื่อนผู้โปรดทราบ ... ..

■ งานวันครู ของอำเภอบางกรวย ก็สนุกคึกคักเป็นพิเศษ โดยการนำของคุณบัญชา ส. จันวงษ์ มีคณะครูไปร่วมกันอย่างคึกคัก ..... คุณสมบูรณ์ นนทษ์ศิริ นายอำเภอบางกรวย ได้เป็นประธานในพิธี เมื่อพิธีสงฆ์และพิธีครุผ่านไปได้มีการแข่งขันกีฬาครุระหว่างกลุ่มโรงเรียน มีตะกร้อข้ามตาข่าย, ชักคะเย่อ, ลูกโป่งซูลมุน ..... โดยเฉพาะ เก้าออดนตรี คุณพยงก์ พันธุ์ศาสตร์ แห่งโรงเรียนวัดบางอ้อยช้าง ชนะไปอย่างไม่คาดฝัน ... ..

■ เมื่อ ๑๘ ม.ค. นี้ ได้มีการประชุมใหญ่สมาชิกเหล่ากาชาด จังหวัดนนทบุรี ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด สอาด ปายะนันท์ ได้กล่าวเปิดการประชุมและชี้แจงเหตุผลการตั้งเหล่ากาชาดจังหวัดนนทบุรี สมาชิกส่วนใหญ่ต่างเห็นประโยชน์และความจำเป็นยิ่งขึ้น ... เป็นที่

นายินดีว่า **คุณสุรีย์ ปายะนันท์**, **คุณบรรจง นิวาสะบุตร** และ **คุณบำเพ็ญ ภูโสภา** คงเป็นนายกเหล่ากาชาดจังหวัดนนทบุรี เลขานุการ และ เฮอร์ณีญิก ต่อไป ... .. **คุณละออ รัตนรงค์** คุณนายของท่านปลัดจังหวัด และ **คุณวิเชียร ศิริกุล** คุณนายของผู้กำกับ ๑ ก็ได้ร่วมอยู่ในคณะกรรมการเหล่ากาชาดปีนี้ด้วย ... .. **คุณกริช เกตุแก้ว** นายอำเภอเมือง นนทบุรี กรรมการอีกผู้หนึ่ง ได้กล่าวชี้แจงถึงการติดต่อขอทุนจากมูลนิธิธิดาเอเชีย มีสมาชิกหลายคนสนใจและพอใจในการขอทุนนี้ ■ **คุณนันทา เสดิมขิต** นักสังคมสงเคราะห์ต้องทำงานหนัก เพราะที่สำนักงานสงเคราะห์ประชาชน มีผู้มาติดต่อขอความช่วยเหลือจำนวนมาก จนทุกที่ ... ..

■ **คุณจรัส สักวรร** รองผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดนนทบุรี พร้อมด้วย **คุณสมนึก อ่องเอิบ** เจ้าหน้าที่ลูกเสือ ได้ไปตรวจวิชาชุดเบตงภาค ๙ ของผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) มีพ่อเสือและแม่เสือมาชมการตรวจเป็นจำนวนมาก ... .. **คุณประสาน อังกิตานนท์** แห่งโรงเรียนวัดจันทน์ กับคณะครูอำเภอบางกรวยอีกหลายท่าน ก็มาร่วมเป็นเกียรติด้วย ... .. **เสียง คุณศรีสวรรค์ สุปโสภี** ครูใหญ่เจ้าของสถานที่ กล่าวขอบคุณแขกทุก ๆ ท่านที่มาร่วมงานอยู่ไม่ขาดปาก ■ **คุณทองหล่อ ประทีปจินดา** แห่งธนาคารไทยพัฒนา ได้มอบโต๊ะและเก้าอี้นักเรียนให้โรงเรียนวัดละหาร ตั้ง ๗๒ ชุด คิดเป็นเงินก็ราว ๕,๕๐๐ บาท โมนานา สาธุ ขอให้ท่านเจริญยิ่ง ๆ ... ..

เนื่องจากเดือนนี้มีการจัดงานวันครู ชาวว่า ทุกอำเภอจัดได้สนุกครึกครื้นทุกแห่ง จึงขอฝากคำกล่าวของท่านผู้ว่าราชการจังหวัดที่กล่าวปราศรัยในวันครูปีนี้นั้นตอนหนึ่งว่า “จงปฏิบัติให้ได้ตามคำปฏิญาณของครูทั้ง ๓ ข้อ นั้นเทอญ”

■ **แควว่า จิราภรณ์ กระจ่างวงศ์** ผดุงครรภ์สถานีอนามัยของเทศบาลเมือง บางบัวทอง ได้สมัครกับ **ว่าที่ ร.ต. ผ่อง เทพข้วย** ครูตรีโรงเรียนสุเหร่าปากคลองลำรี เมื่อวันที่ ๗ มกราคม นี้ ... .. ขอให้สู้ ๆ

“แวมมอง”

หนังสือนนทบุรีสัมพันธ์

จังหวัดนนทบุรี

ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี

หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด และนายอำเภอ

เจ้าของ

ที่ปรึกษา

ที่ปรึกษา

บรรณาธิการ

— กริช เกตุแก้ว

ฝ่ายจัดการ

— เขาวรัตน์ ศันสยะวิชัย

— บรรพต อัมพวานนท์

วัตถุประสงค์

“นนทบุรีสัมพันธ์” มีวัตถุประสงค์เพื่อ:—

- โฆษณาเผยแพร่ผลงานที่ฝ่ายปกครองดำเนินการอยู่ในจังหวัดนี้ ให้ประชาชนทราบ
- ชี้แจงแถลงข่าวให้ประชาชนทราบ เพื่อความเข้าใจอันดี ตามนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย
- ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ ระหว่างทางราชการกับประชาชน
- รับฟังความคิดเห็น ข้อติชม ในการบริหารงานของทางราชการ หรือการบริการที่ทางราชการปฏิบัติแก่ประชาชน
- ส่งเสริมความรู้แก่ประชาชน

ระเบียบการ

สำนักงาน : ศาลากลางจังหวัดนนทบุรี

กำหนดออก : เดือนละ ๑ เล่ม

การเผยแพร่ : แจกแก่หน่วยราชการต่าง ๆ โรงเรียนทุกโรงเรียน และวัดทุกวัด
ในจังหวัดนนทบุรี โดยไม่คิดมูลค่า

การติดต่อ : กองบรรณาธิการ แผนกการปกครองจังหวัดนนทบุรี
หรือ ณ ที่ว่าการอำเภอ ทุกอำเภอ ในจังหวัดนนทบุรี.

